

پیام رهبر فرزانه انقلاب

به مناسبت قهرمانی تیم ملی کشتی آزاد

در پی قهرمانی تیم ملی کشتی آزاد در مسابقات جهانی ۲۰۲۵، حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب در پیامی از تلاش اعجاب‌انگیز و رفتار قهرمانان کشتی آزاد کشورمان تقدیر کردند. متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحیم

از قهرمانی جهانی تیم کشتی به خاطر تلاش اعجاب‌انگیز و سپس رفتار تحسین‌آمیزش تشکر می‌کنم. آمیزه قدرت و معنویت، آفریننده ارزش‌های والا است. آفرین بر شما!

سیدعلی خامنه‌ای - ۲۵ شهریور ۱۴۰۴

معاون اول رئیس جمهور اعلام کرد

دعوت از هنرمندان مقیم خارج برای بازگشت به میهن

هنرمندان در گفت‌وگو با «ایران» از پیشنهاد محمدرضا عارف استقبال کردند

۲۰

پزشکیان بخش فوق تخصصی بیمارستان فیاض بخش با ظرفیت ۵۵۰ تخت را افتتاح کرد

بایک هزینه درمانی برای مردم کاهش یابد

موظفیم ا فشار آسیب‌پذیر را در اولویت خدمات درمانی قرار دهیم

عکس: President.ir

۲

«استثناگرایی» منشأ تبعیض

«ایران» بررسی کرد: شیوه مواجهه با امتیازات خاص به بهانه انتقاد پزشکیان از سهمیه‌های ناعادلانه

با گفت‌وگو و یادداشت‌هایی از: عزت‌الله یوسفیان ملا، نماینده ادوار مجلس: الهام امین‌زاده، حقوقدان و استاد دانشگاه؛ فرشید فرحناکیان، وکیل دادگستری؛ میثم ملک‌شاه، مترجم و پژوهشگر حکمرانی

۳

عبدالحسین خسروپناه
دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی:

۲۵ استاد را به دانشگاه بازگردانیم

۱۵

عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس از برنامه‌های دولت در حوزه خودرو می‌گوید

استارت خصوصی‌سازی مهم‌ترین اقدام دولت

۱۰

نقشه‌راه جدید بانک مرکزی اعلام شد

تمرکززدایی از پول و مهار نقدینگی

فرزین: اقتصاد ایران از شوک جنگ عبور کرده است

۸

تنوع و تکثر ایدئولوژیک عالمان اقتصادی نسبت به دیگر حوزه‌های علوم اجتماعی

هیچ اقتصاددانی بدون گرایش سیاسی نیست

۱۶

سونامی بیماری‌های قلبی تا ۱۵ سال آینده

مرگ «امید جهان» خواننده نام‌آشنا، به دلیل سکنه قلبی بهانه‌ای شد تا بار دیگر این موضوع در جامعه طرح شود و مسئول پژوهشکده قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی هشدار دهد

۶

آخرین تحولات منطقه بررسی شد

دیدار علی لاریجانی و بن سلمان در کاخ الیمامه

علی لاریجانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان که به عربستان سعودی سفر کرده است، عصر دیروز با ولیعهد این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد. به گزارش ایرنا، دیدار دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان و هیأت همراه با «محمد بن سلمان» در دفتر ولیعهد عربستان سعودی در کاخ الیمامه انجام شد. در این دیدار روابط دوجانبه و تحولات منطقه بررسی شد. علی باقری کنی، معاون بین‌الملل دبیر شورای عالی امنیت ملی و «محمد علی بک» دستیار خلیج فارس وزیر امور خارجه، لاریجانی را در این سفر همراهی می‌کنند.

دیدار لاریجانی و بن سلمان در ریاض، یک روز پس از دیدار رئیس‌جمهوری کشورمان و ولیعهد عربستان سعودی در دوحه، پایتخت قطر انجام شد. «ایرنا» دلیل سفر علی لاریجانی به عربستان را «ادامه رایزنی‌های دو کشور و در چهارچوب سفر «خالد بن سلمان» وزیر دفاع عربستان سعودی به تهران در فروردین ۱۴۰۴» عنوان کرد. همچنین بنا به این گزارش «دیدار با مقام‌های عالی‌رتبه عربستان (از جمله وزیر دفاع) و همچنین رایزنی پیرامون «گسترش همکاری‌های اقتصادی» از جمله دستور کارهای این سفر است.» ریاض، سومین مقصد رایزنی‌های بین‌المللی دبیر شورای عالی امنیت ملی است. علی لاریجانی در مرداد ماه به بغداد و بیروت سفر کرده بود. این رایزنی‌ها درحالی است که به

دنبال تجاوز رژیم اسرائیل به قطر، تحرکات دیپلماتیک در منطقه از همه سو افزایش یافته است. به این صورت که همزمان با برگزاری اجلاس اضطراری سران کشورهای اسلامی و عربی در دوحه - شهری که مورد تجاوز اسرائیل قرار گرفت - مارکو روبریو، وزیر امور خارجه آمریکا نیز به سرزمین‌های اشغالی رفت و در تل‌آویو، حمایت خود را از تجاوز ارتش صهیونیستی به شهر غزه اعلام کرد. پس از این دیدار بود که ارتش صهیونیستی حمله زمینی به شهر غزه را آغاز کرد. در همین حال، دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان نیز پیش از عزیمت به ریاض، پاسخ

رجزخوانی‌های نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم اسرائیل را داد. لاریجانی در شبکه اجتماعی «ایکس» به زبان انگلیسی نوشت: «با این حرف نتانیاهو اگر ملت آمریکا خودکشی کنند حق دارند که یک جنایتکار بی‌هویت کودک‌کش خود را خط مقدم تمدن آنها معرفی می‌کند.» نتانیاهو نوشته بود: «ما در دورانی پراز چالش‌های عظیم قرار داریم. تجاوز ایران و گروه‌های تروریستی وابسته به آن، کسانی که می‌گویند «مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل»، این شعار را تصادفی نمی‌دهند، آنها اسرائیل را خط مقدم تمدن آمریکایی در خاورمیانه می‌دانند.»

پایان مسابقات کشتی آزاد قهرمانی جهان با ۷ مدال برای ایران

غرش قهرمانی

رقابت‌های کشتی آزاد قهرمانی جهان به پایان رسید و تیم ملی ایران با درخشش کشتی‌گیرانش بر سکوی اول ایستاد. در روز پایانی، رحمان عموزاد و امیرعلی آذرپیرا به ترتیب یک طلا و یک نقره به دست آوردند تا کاروان ایران با مجموع ۲ طلا، ۲ نقره و ۳ برنز و کسب ۱۴۵ امتیاز به مقام قهرمانی جهان دست یابد. تیم‌های آمریکا و ژاپن نیز به ترتیب دوم و سوم شدند. این نتیجه یکی از موفقیت‌های کم‌نظیر کشتی آزاد ایران در تاریخ رقابت‌های جهانی به شمار می‌رود. مسابقات با برگزاری دیدارهای پایانی اوزان ۶۵ و ۹۷ کیلوگرم در زاگرب به پایان رسید؛

معاون رئیس جمهور اعلام کرد

اصلاح نظام پرداخت دستمزد کارکنان دولت بدون کاهش حقوق

کرد: «این رویکرد، مسئولانه دنبال می‌شود تا از بروز هر گونه نارضایتی یا اعتراض احتمالی میان کارمندان جلوگیری شده و اطمینان حاصل شود که حقوق و منافع همه کارکنان محفوظ می‌ماند.» رفیع‌زاده ادامه داد: «همچنین هیچ‌گونه کاهش‌دهی میزان حقوق و دستمزد کارمندان پیش‌بینی نمی‌شود. هدف اصلی این طرح، صرفاً بهبود و اصلاح روند پرداخت‌ها بر اساس عملکرد واقعی کارکنان است تا عدالت و شفافیت در تعیین دستمزدها رعایت شود.»

رفیع‌زاده: هدف نهایی از ارزیابی دستگاه‌های اجرایی، نهادینه کردن فرهنگ خدمتگزاری است

گفتنی است، دیروز در سومین جلسه کارگروه پرداخت مبتنی بر عملکرد، تقویم اصلاح آیین‌نامه پرداخت مبتنی بر عملکرد تعیین شد. تحلیل چالش‌های

رئیس سازمان اداری و استخدامی گفت: «فرآیند تعیین سازوکارهای پرداخت دستمزد براساس عملکرد به طور منظم و جدی درحال پیگیری است.» به گزارش ایرنا، علاءالدین رفیع‌زاده این مطلب را روز گذشته پس از برگزاری سومین جلسه کارگروه پرداخت مبتنی بر عملکرد عنوان کرد. معاون رئیس‌جمهور ادامه داد: «فرآیند تعیین سازوکارهای پرداخت دستمزد براساس عملکرد به طور منظم و جدی در حال پیگیری است؛ در این رابطه جلسه کمیته تخصصی این موضوع به‌تازگی با حضور اعضای مرتبط برگزار شد تا همه جوانب بررسی شود.» وی افزود: «تأکید ویژه همه بخش‌ها، اعم از دولت و مجلس بر این است که عجله و شتاب‌زدگی غیرمنطقی صورت نگیرد تا به کیفیت کار آسیب نرسد و روند بررسی‌ها مختل نشود.» معاون رئیس‌جمهور تصریح

موجود و اتخاذ تصمیمات لازم برای بهبود آیین‌نامه‌ها و فرآیندهای مرتبط با پرداخت مبتنی بر عملکرد، از محورهای این نشست بود. رفیع‌زاده دبیر کارگروه در این جلسه، ابتدا گزارشی جامع از روند اجرای برنامه‌ها و اقدامات انجام‌شده طی جلسات گذشته ارائه کرد. وی با تأکید بر اهمیت نظام پرداخت مبتنی بر عملکرد در ارتقای بهره‌وری و شفافیت دستگاه‌های اجرایی، به تشریح نقاط قوت و ضعف موجود در اجرای این سیاست پرداخت. محور اصلی این جلسه، بررسی آیین‌نامه بند الف ماده ۱۸ قانون برنامه هفتم پیشرفت کشور بود. مواد این آیین‌نامه به‌صورت دقیق مورد بحث قرار گرفت و اعضای کارگروه چالش‌های اجرایی مرتبط با آن را شناسایی و تحلیل کردند.

آینده روشی علمی شما از اینجا آغاز می‌شود!

فعالان رسانه‌ای می‌توانند از تخفیف ویژه آموزشی در طول دوران تحصیل بهره‌مند شوند.

مزایا:
بهره‌مندی از اساتید مجرب و برجسته
امکانات آموزشی و پژوهشی به‌روز
محیطی پویا و علمی برای رشد و یادگیری
اعطای مدرک معتبر دانشگاهی

محل ثبت‌نام: خیابان ولیعصر، رو به روی دوراهی سید جمال‌الدین اسدآبادی، خیابان ایرنا
جنب خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، پلاک ۴۷، دانشکده خبر
جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره‌های ذیل تماس حاصل فرمایید: ۸۸۹۰۲۳۲۶۰۰ - ۹۳۷۶۹۵۰۰۸۷

زمان ثبت‌نام: تا ۳۱ شهریور ماه
تأمین‌بند شد

فراخوان جذب دانشجو در دانشکده خبر

دانشکده خبر در راستای ارتقای سطح علمی و پرورش نیروهای متخصص، از میان علاقه‌مندان به تحصیل در رشته‌های زیر ثبت‌نام به عمل می‌آورد:

- مقطع کاردانی: خبرنگاری، روابط عمومی، عکاسی، مترجمی زبان انگلیسی، تدوین فیلم
- مقطع کارشناسی: خبرنگاری سیاسی اقتصادی، روابط عمومی، امور رسانه، عکاسی تبلیغات، مترجمی خبر انگلیسی

لوحه ثبت‌نام: همگی امروز برای ارتقای دانش خود اقدام کنید!

معاون حقوقی رئیس جمهور:

اقامه دعوا علیه آمریکا و رژیم اسرائیل در دادگاه‌های بین‌المللی پیگیری می‌شود

معاون حقوقی رئیس‌جمهور از اقدامات گسترده حقوقی برای مستندسازی و پیگیری حقوقی خسارات جنگ اخیر خبر داد و گفت: «در سطح بین‌المللی، بررسی موضوع از سه مسیر حقوقی برای اقامه دعوا علیه رژیم صهیونیستی و آمریکا در دستور کار است.» به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام مجید انصاری با بیان اینکه در سطح بین‌المللی موضوع از طریق دیوان دادگستری بین‌المللی، دیوان کیفری بین‌المللی و دادگاه‌های دیگر به دلیل نقض مقررات بین‌المللی، کشتار غیرنظامیان و حمله به بیمارستان‌ها و مراکز آموزشی در دست پیگیری است، تأکید کرد: «پیشنهاد تشکیل دادگاه منطقه‌ای برای رسیدگی به جنایات رژیم صهیونیستی در غزه و کشورهای همسایه نیز مطرح شده است.» معاون حقوقی رئیس‌جمهور در ادامه اعلام این خبر در هفتاد و سومین جلسه شورای هماهنگی حقوقی دستگاه‌های اجرایی، گزارشی از عملکرد یکساله دولت در حوزه قانون‌گذاری، تقنین و مقررده‌گذاری ارائه کرد. وی با بیان اینکه با وجود رخداد شرایط بحرانی در کشور، رویکرد دولت چهاردهم بر حرکت بر مدار قانون و پایبندی به سیاست‌های کلی نظام و قانون برنامه هفتم است، افزود: «عملکرد دولت در مقررده‌گذاری «کم‌سابقه و بی‌سابقه» بوده است.»

آگهی مزایده شماره ۲۱۲/۱۴۰۴ هـ. ف.

یک سازمان دولتی

در نظر دارد اموال خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

شرح در صفحه ۲

ایران online

www.ion.ir

با ایران آنلاین، آنلاین باشید

پزشکیان قهرمانی تیم ملی کشتی آزاد را تبریک گفت

رئیس جمهوری در پیامی به مناسبت قهرمانی تیم ملی کشتی آزاد کشورمان در رقابت‌های جهانی کرواسی، این موفقیت ارزشمند را به اعضای تیم ملی کشتی، کادر فنی و مدیریتی، خانواده‌های عزیز آنان و ملت شریف ایران تبریک گفت. مسعود پزشکیان تصریح کرد: «قهرمانی غرورآفرین دالوهرمدان تیم ملی کشتی آزاد کشورمان که پس از ۱۲ سال برای ششمین مرتبه در تاریخ به عنوان اول جهان دست یافت، بار دیگر نام ایران عزیز را بر قله افتخار ورزش جهان نشانده و شادان و سربلندی را به قلب ملت بزرگ ایران هدیه داد.» محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهوری نیز در پیامی، قهرمانی درخشان تیم ملی کشتی آزاد ایران در رقابت‌های جهانی را که بار دیگر غرور ملی را در دل ملت بزرگ ایران شعله‌ور کرد تبریک گفت.

اقامه دعوا علیه آمریکا و رژیم اسرائیل پیگیری می‌شود

معاون حقوقی رئیس جمهور از اقدامات گسترده حقوقی برای مستندسازی و پیگیری حقوقی خسارات جنگ اخیر خبر داد و گفت: «در سطح بین‌المللی، بررسی موضوع از سه مسیر حقوقی برای اقامه دعوا علیه رژیم صهیونیستی و آمریکا در دستور کار است.» به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام مجید انصاری افزود: «در سطح بین‌المللی موضوع از طریق دیوان دادگستری بین‌المللی، دیوان کیفری بین‌المللی و دادگاه‌های دیگر به دلیل نقض مقررات بین‌المللی، کشتار غیرنظامیان و حمله به بیمارستان‌ها و مراکز آموزشی در دست پیگیری است.»

رئیس‌جمهور ایران، علی‌اکبر رهبرانی، در حالی که یک مدال یادگاری را به یکی از اعضای تیم ملی کشتی آزاد کشورمان می‌پوشاند.

پزشکیان در آیین پنجاهمین سالروز تأسیس اورژانس پیش بیمارستانی کشور اولویت اصلی دولت را مطرح کرد

توجه ویژه به سلامت

اقتشار آسیب‌پذیر

رئیس جمهوری دیروز در جمع آتانی حاضر شد که در سکوت و بدون ادعا به هم‌میهنان خودخدمت می‌کنند. دیروز و در پنجاهمین سالروز تأسیس اورژانس پیش بیمارستانی کشور، مسعود پزشکیان مبنای عمل و تفکر کادر درمان و پرسنل اورژانس

را مصادق بارز شعر والای «بنی آدم اعضای یک پیکرند» توصیف و اظهار کرد: «خدمت بی‌منت و بی‌تبعیض شما به انسان‌ها فارغ از رنگ، نژاد، قومیت، عقیده و جایگاه آنان، بسیار ارزشمند و قابل تحسین است. هنگام حضور در کنار بیمار یا حادثه‌دیده، از ایشان نمی‌پرسید کیست یا چه موقعیتی دارد، بلکه با نگاهی انسانی و تمام وجود در صدد تسکین درد و حل مشکل او برمی‌آید که آموزه‌های

ارزشمند دینی ما نیز مبنای همین نگاه انسانی است.» وی تأکید کرد: «اگر این نگرش انسانی و اعتقادی را در تمامی سطوح جامعه، نهاده‌ها و سازمان‌ها حاکم سازیم، بسیاری از اختلافات رفع خواهد شد و ایران عزیز ما بیش از پیش متحد، همبسته و مقاوم در برابر هرگونه تهدید خارجی خواهد بود.» رئیس جمهوری بر ضرورت نگاه ویژه به اقتشار آسیب‌پذیر و کم‌درآمد جامعه

که بیش از دیگران در معرض تهدید سلامت قرار دارند، تأکید و عنوان کرد: «ما موظفیم این اقتشار را با توجه بیشتر و برنامه‌ریزی مناسب، چرا که فقر، پیروی و کم‌اطلاعی موجب می‌شود این افراد توان خود مراقبتی نداشته باشند و در معرض خطرات بیشتری قرار گیرند.»

قدردانی از هم‌رهان برنامه دولت در حوزه سلامت

پزشکیان در ادامه با قدردانی از همراهی و تعامل رئیس و اعضای کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی با سیاست‌ها و برنامه‌های دولت در حوزه سلامت، اظهار کرد: «دولت با رویکرد عدالت‌محوری مصمم است اقدامات بزرگ و تحول‌آفرینی در نظام سلامت کشور انجام دهد. ما وظیفه داریم سلامت جسمی و روانی هر ایرانی را تضمین کنیم و با اتصال حلقه‌های نظام سلامت، بهترین شیوه‌های درمانی را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به خدمت مردم درآوریم.»

وی با قدردانی از درخشش کادر اورژانس در جنگ گفت: «مردم و مسئولان سراسر کشور با همبستگی بی‌نظیر، تمام نقشه‌های دشمن را نقش بر آب کردند و محاسبات آنان را برهم زدند. حتی افرادی که برخورد مناسبی با آنها نشده بود یا به هر دلیلی گلابه‌بندی داشتند نیز با عشق و ایمان به دفاع از میهن برخاستند و اعلام کردند که ما اگر در داخل با هم اختلافی هم داشته باشیم اما هرگز تجاوز به خاک و تمامیت ارضی کشورمان را نخواهیم پذیرفت و تمامیت ایران عزیز را با قدرت و عزت می‌خواهیم.»

رئیس جمهوری در پایان گفت: «عشق و باور قلبی شما، زمینه‌ساز ساختن وطنی سربلند و پویا است. با قدرت و ایمان در کنار هم ایستاده‌ایم

افتتاح بخش فوق تخصصی بیمارستان فیاض بخش با حضور پزشکیان

دیروز در آیینی با حضور رئیس جمهوری ساختمان جدید بیمارستان فوق تخصصی شهید فیاض بخش سازمان تأمین اجتماعی، با ظرفیت ۵۵۰ تخت بیمارستانی افتتاح شد. پزشکیان در این مراسم گفت: «به نظر من در فضاهای عمومی این بیمارستان می‌توان ساخت و سازهای دیگری انجام داد، مانند ساخت یک کلینیک سرپایی که در بیمارستان لازم است و در کنار همه اینها می‌توان با نصب پل‌های خورشیدی، مصرف انرژی را بهینه کرد.» وی در دلیل بیان این سخن خود افزود: «این مراکز درمانی با حق بیمه و پول مردم ساخته می‌شوند و لازم است به بهترین شکل و با بالاترین سطح بهره‌وری از آنها استفاده کرد تا هزینه درمان برای مردم کاهش یابد.»

پزشکیان ارائه خدمات با کیفیت به مردم در بیمارستان‌ها را ضروری دانست و گفت: «باید کاری کنیم که همه مردم از جمله بازنستگان و نیازمندان، در مراکز درمانی بهترین خدمت را بگیرند و این امکان‌پذیر است. می‌توان با بالا بردن بهره‌وری تجهیزات بیمارستانی به این هدف رسید؛ با بهره‌وری بالا می‌توان هزینه‌های درمان را نیز بران مردم کاهش داد.» بیمارستان ۵۵۰ تختخوابی فوق تخصص شهید فیاض بخش در منطقه ۱۸ تهران و در موقعیت جغرافیایی‌ای با تراکم جمعیتی بالا و محروم است.

روند فعلی در منطقه کشورهای اسلامی را به هم نزدیک می‌کند

رئیس جمهوری در مسیر بازگشت به تهران از دوحه، در گفت‌وگویی کوتاه با خبرنگاران در هواپیما، ارزیابی خود از اجلاس سران اسلامی و عربی در دوحه و نیز روند اتحاد کشورهای مسلمان را مقابل تجاوازت رژیم صهیونیستی را اینطور عنوان کرد: «روندی که اکنون در حال رخ دادن است، بیشتر از گذشته دارد کشورهای اسلامی را به هم نزدیک می‌کند و این کشورها درحال توجه به این نکته هستند که اختلافات میان آنان در گذشته و آگاهانه از سوی دیگران ایجاد شده بود و در حال توجه به این مسأله هستند که عامل اصلی و خطر اصلی در منطقه، خود اسرائیل است، در صورتی که پیشتر ادعا می‌کردند ایران یا حزب‌الله لبنان عامل خطر است.» وی با اشاره به ادعای «اسرائیل بزرگ» از سوی نخست‌وزیر اسرائیل، گفت که این ادعا، طرحی است که کشورهای عربی عراق، ترکیه، سوریه، عربستان سعودی، لبنان و اردن را تهدید می‌کند و این ادعا به این معنی است که این کشورها باید حذف شوند.

پزشکیان، برگزاری و حضور در اجلاس دوحه را اقدامی برای اعتراض به جنایت‌های بی‌وقفه رژیم اسرائیل عنوان و تأکید کرد: «این اجلاس می‌تواند آغاز کارها و روند‌هایی باشد که به انسجام، صلح و امنیت کشورهای اسلامی منتهی شود، البته اگر مسلمانان اختلاف را کنار بگذارند و سر چیزهای بیخود دعوا نکنند، زیرا عامل اصلی ناامنی و بی‌ثباتی در منطقه، خود صهیونیست‌ها هستند نه کس دیگری.»

تأکید بر اشتراکات ایران و تاجیکستان

پزشکیان در دیدار «امام علی رحمان» رئیس جمهوری تاجیکستان، گفت: «وقتی فاصله بین ملاقات‌های ما کوتاه می‌شود، دیدارها از جنبه دیپلماتیک رسمی خارج شده و صمیمیت و دوستی بر آنها حاکم می‌شود که این مسأله به تسهیل و تسریع پیشبرد همکاری‌های فیما بین کمک می‌کند.» وی با بیان اینکه «دو کشور ظرفیت‌های خوبی برای همکاری با یکدیگر دارند که فعال کردن آنها باعث تأمین منافع دو ملت خواهد شد، تأکید کرد که «فقط اتحاد و انسجام کشورهای اسلامی می‌تواند باعث توقف ماشین کشتار و جنایت این رژیم وحشی شود.» آقای رحمان هم تأکید کرد که «من شخصاً پیگیر باالعمل شدن ظرفیت‌ها و گسترش همکاری‌های فیما بین هستم.»

واحد عملی در برابر تشدید، تداوم و تکرار جنایات رژیم صهیونیستی تأکید کرد.

تأکید سران ایران و پاکستان بر اجرای توافقات

دیدار با شهیار شریف» نخست‌وزیر پاکستان، دیگر برنامه دوشنبه گذشته پزشکیان در دوحه بود. رئیس جمهوری در این دیدار، خواستار تلاش متقابل برای تسریع و تسهیل پیشبرد و اجرای توافقات فیما بین شد و گفت: «راه مقابله با جنایات وحشیانه رژیم صهیونیستی صرفاً اتحاد کشورهای اسلامی، اتخاذ موضع واحد و اقدام عملی در این زمینه است.» نخست‌وزیر پاکستان نیز گفت: «شخصاً پیگیر اجرای همه توافقات میان دو کشور هستم و اعضای مربوطه در دولت را مأمور تسهیل و تسریع پیشبرد همکاری‌های فیما بین کرده‌ام.» شهیار شریف درباره مسائل منطقه نیز تأکید کرد که «کشورهای اسلامی باید موضعی منسجم و واحد در برابر جنایات اسرائیل اتخاذ کنند و در عرصه عمل نیز یکپارچه و متحد برای جلوگیری از تکرار و تداوم تجاوزات این رژیم اقدام کنند.»

روابط با لبنان براساس احترام متقابل

دیدار رئیس جمهوری لبنان و پزشکیان در دوحه، با توجه به فشار غربی به این کشور برای خلع سلاح حزب‌الله واجد اهمیت بود. پزشکیان در این دیدار، با تأکید بر اینکه «ایران به دنبال گسترش همکاری‌ها و تقویت روابط با لبنان و دیگر کشورهای منطقه بر اساس احترام و منافع متقابل بر مبنای تعامل برد-برد است»، گفت: «عملکرد رژیم صهیونیستی گواه آن است که به هیچ حد و مرزی

رئیس جمهوری در دیدار با سران عرب و منطقه عنوان کرد

اتحاد کشورهای اسلامی، مانع تجاوزگری رژیم صهیونیستی

دوشنبه گذشته در دوحه قطر و در حاشیه نشست اضطراری سران کشورهای اسلامی و اتحادیه عرب، رئیس جمهوری دیدارهای مهمی با سران کشورهای شرکت‌کننده داشت. «محمد بن سلمان» ولیعهد عربستان سعودی، «عبدالفتاح السیسی» رئیس جمهوری مصر، «جوزف عون» رئیس جمهوری لبنان، «شهباز شریف» نخست‌وزیر پاکستان و «امام علی رحمان» رئیس جمهوری تاجیکستان از جمله سرانی بودند که مسعود پزشکیان با آنان دیدار و درباره مسائل منطقه و تجاوزات اسرائیل و نیز همکاری‌های دوجانبه گفت‌وگو کرد.

ایران آماده گسترش همکاری با عربستان

به گزارش ایرنا، رئیس جمهوری در دیدار

ولیعهد پادشاهی سعودی، از روند رو به گسترش روابط فیما بین ابراز خرسندی و اظهارکرد: «تعمیق و تقویت همکاری‌ها میان ایران و عربستان باعث تأمین منافع دو کشور و نیز ملت‌های مسلمان و کشورهای منطقه خواهد شد.» پزشکیان تأکید کرد که «آماده گسترش همکاری‌های دو جانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی با عربستان است.» وی در ادامه با بیان اینکه «در شرایط کنونی مسئولیت کشورهای بزرگ مسلمان از جمله عربستان بسیار سنگین است»، افزود: «اگر کشورهای اسلامی متحد باشند، رژیم صهیونیستی جرأت حمله و تجاوز به هیچ کشور مسلمانی را ندارد.» به تأکید رئیس جمهوری، «عربستان می‌تواند نقش مهمی در مسیر وحدت کشورهای اسلامی ایفا کند.»

«محمد بن سلمان» نیز با ابراز خرسندی از این دیدار و همچنین ابراز خوشحالی از اینکه روابط کشورهای بزرگ اسلامی مانند

ایران، عربستان و ترکیه روند رو به گسترشی دارد، تصریح کرد: «کشورهای اسلامی باید در بلندمدت هر چه بیشتر توانمندتر شوند، تا بتوانند به شکلی مؤثرتر از استقلال و عزت خود و دیگر کشورهای جهان اسلام دفاع و از تجاوزات و زیاده‌خواهی‌های رژیم صهیونیستی جلوگیری کنند.» وی با بیان اینکه «کشورهای اسلامی همچنین باید در کوتاه مدت با همکاری یکدیگر به اوضاع فلسطین و غزه رسیدگی کنند»، گفت: «منطقه ما در وضعیت خاصی به سر می‌برد و تقویت همکاری و اتحاد میان ما و شما و دیگر کشورهای اسلامی نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی قطعی است.»

امیدواری پزشکیان به برگزاری روابط با مصر

برای دومین بار در یک سال گذشته، رئیس جمهوری کشورمان و رئیس جمهوری مصر در حاشیه اجلاس دوحه نیز با یکدیگر

معاون اول رئیس جمهور اعلام کرد

دعوت از هنرمندان مقیم خارج برای بازگشت به میهن

مشکلاتشان را در دستورکار قرار دهد. معاون اول رئیس جمهور پیش از این نیز در جلسه مشترک معاونین اول سران قوا که ۴ شهریور برگزار شد، موضوع تسهیل و رفع موانع تردد ایرانیان خارج از کشور به میهن، به‌ویژه «نخبگان و چهره‌های مشهور» را مطرح و مورد بحث و تبادل نظر قرار داده بود. اینکه در عمل هم راهبرد دولت برای تقویت حمایت حقوقی، قضایی و سیاسی از ایرانیان خارج از کشور و جلب مشارکت آنان در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و علمی نیازمند تعامل و همکاری سه قوه است. همچنان که تصویب لایحه حمایت از ایرانیان خارج از کشور به عنوان اولین لایحه‌ای که دولت چهاردهم به مجلس فرستاد تا از قبالت آن تسهیل تردد به داخل کشور، امکان سرمایه‌گذاری اقتصادی و جذب در مراکز آموزشی و پژوهشی و نیز ایجاد دسترسی ایرانیان مقیم خارج به خدمات دولت الکترونیک محقق شود؛ جز از طریق همراهی هیأت‌رئیس‌ه مجلس برای راهبرد دولت برای بازگشت ایرانیان، گفت: «از هنرمندان خارج از کشور دعوت می‌کنیم که کشور برگردند.» عارف در عین حال از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواست فراهم ساختن زمینه‌های ورود آتانی که علاقه‌مند به بازگشت به کشور هستند و حل مسائل و

لایحه دولت برای حمایت از ایرانیان خارج کشور در روند تقنین یا ابیراد اتمام از سوی کمیسیون حقوقی و قضایی مجمع تشخیص مصلحت نظام مواجه شد. اما در همین زمان، اظهارات معاون اول رئیس جمهور در جلسه شورای عالی سینما نشان داد دولت چهاردهم فراتر از سرنوشت آن لایحه، بنا دارد تا از ابزارهای قانونی موجود برای اجرای اراده خود در راستای حمایت از ایرانیان مقیم در کشورهای دیگر و فراهم ساختن امکان تعامل بیشتر آنان با وطن استفاده کند. به این ترتیب، اگر چه روز گذشته کمیسیون حقوقی و قضایی مجمع تشخیص مصلحت نظام برخی مواد لایحه حمایت از ایرانیان خارج کشور را واجد ابهام و بعضی دیگر از مواد را مغایر با سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری اعلام کرد اما در همین حال محمدرضا عارف با اشاره به راهبرد دولت برای بازگشت ایرانیان، گفت: «از هنرمندان خارج از کشور دعوت می‌کنیم که کشور برگردند.» عارف در عین حال از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواست فراهم ساختن زمینه‌های ورود آتانی که علاقه‌مند به بازگشت به کشور هستند و حل مسائل و

ارائه تسهیلات رتالی برای حل مسأله کاغذ با محوریت وزارت ارشاد در اولویت باشد. همچنین مصوب شد ۴۰ میلیون دلار با نرخ مورد تأیید بانک مرکزی برای کاغذ مطبوعات گران و کمبود کاغذ مطبوعات و انتشارات را نشانه واقف بودن دولت به اهمیت مسائل فرهنگی دانست. در این جلسه مقرر شد،

عارف در دیدار با وزیر تجارت پاکستان: بازارچه‌های مرزی دو کشور فعال شوند

معاون اول رئیس جمهور در دیدار «جام کمال خان» وزیر تجارت پاکستان با تأکید بر لزوم فعال شدن کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و پاکستان بر ضرورت اجرایی شدن توافقات دو کشور در زمینه بازارچه‌های مرزی تأکید کرد. محمدرضا عارف در این دیدار با اشاره به استقبال و میهمان‌نوازی دولت و مردم پاکستان در سفر مقامات جمهوری اسلامی ایران به این کشور به‌ویژه سفراخبر رئیس جمهوری، گفت: «این استقبال مردم تکلیف دو دولت را مشخص کرده و به هر دو دولت این پیام را می‌دهد که سطح روابط دو کشور باید فراتر از سطح موجود باشد.» وی تأکید کرد: «ایران برای ارتقای همکاری‌ها در همه زمینه‌ها از جمله اقتصادی، تجاری، علمی، فرهنگی و همه زمینه‌های مورد علاقه دو طرف را آمادگی کامل دارد.» عارف با تشکر از مواضع دولت، مردم، نخبگان و سیاست‌پویان پاکستان در حمایت از کشورمان در جنگ تحمیلی ۱۳ (روژه)، گفت: «دو کشور ایران و پاکستان درباره مسائل سیاسی، منطقه‌ای و بین‌المللی اشتراک نظر دارند و اگر اختلاف چیزی هم وجود داشته باشد، با مذاکره قابل حل است.» وزیر تجارت پاکستان نیز با محکومیت مجدد تجاوز و جنایات رژیم صهیونیستی، از ایران بابت میانی‌گری میان پاکستان و هند قدردانی کرد.

آیین‌نامه ساخت مسکن هنرمندان در جلسه دیروز امضا شد

راهبردها و برنامه‌های خود و انتظاراتی را که از دولت دارند مشخص کنند.

دستوراتی برای حل مشکلات فعالان هنر و رسانه

معاون اول رئیس جمهور علاوه بر دستورالعملی برای فراهم ساختن زمینه‌های ورود هنرمندان علاقه‌مند بازگشت به کشور و حل مسائل و مشکلات آنان داشت با دو دستور دیگر یعنی «تأمین مسکن هنرمندان با اختصاص زمین» در هشتگرد و «تخصیص ۴۰ میلیون دلار برای حل مشکل کاغذ مطبوعات و نشر» حل

«استثناگرایی» منشأ تبعیض

«ایران» بررسی کرد: شیوه مواجهه با امتیازات خاص به بهانه انتقاد پزشکیان از سهمیه‌های ناعادلانه

گروه سیاسی / به‌سختی بتوان قانون، مصوبه یا آیین‌نامه‌ای را یافت که یک «استثنا» در آن درج نشده باشد. مثلاً همین قانون «انتصاب افراد در مشاغل حساس» که علی‌القاعده تدوین و تصویب شده است تا جلوی پدیده نفوذ را بگیرد، اما در همین قانون با چنین حساسیتی، کثیری از سازمان‌ها، مشاغل و مسئولیت‌های حساس هستند که از شمول قانون مستثنی شده‌اند. این استثناانگاری تقریباً در هر قانون و هر مقرره‌ای به نحوی وجود دارد. در مثال دیگر می‌توان در قوانین مربوط به مالیات، انواع و اقسام استثنائات را پیدا کرد که بخش یا بخش‌هایی را از دایره شمول قانون مستثنی می‌کند.

عموماً هم این استثنائات به صورت یک مزیت است. وقتی قانونی درباره مالیات تصویب شود که در آن یک بخش به دلایلی از پرداخت مالیاتی یا وجوهی، تا حدی یا به شیوه‌ای مستثنی شده بود، طبیعتاً این یک مزیت است، شامل فلان بخش و فلان مسئولیت نمی‌شود. بنابراین قوانین ما سرشار است از چنین استثنائاتی که به نوبه خود به یک مزیت تبدیل شده‌اند. کار به آنجا نرسیده که بنابه مشهور، اگر پدر یک داوطلب کنکور در بهترین دانشگاه‌های کشور درحال تدریس باشد، اما

فرزندش در یک دانشگاه بی‌کیفیت، بالاخره می‌توان یک راه و چاه قانونی پیدا کرد که آن پسر را به دانشگاه محل اشتغال پدر منتقل کرد.

در همه این موارد و در هزاران موارد مشابه دیگر که استثنائات امتیازهایی ایجاد کرده‌اند، آنچه با آن مواجه هستیم «قانون» است. اما مسأله این است که این «قانون» عموماً نگاه یکسانی به شهروندان و مخاطبان قانون ندارد و در مرحله تدوین، این شهروندان را دسته‌بندی و تقسیم می‌کند: برای برخی راه‌های فراری تعریف شده و برخی دیگر باید با چهارچوب‌های سخت و سخت قانون مواجه شوند. این رویه به چه شرایطی منتهی می‌شود؟ می‌توانیم از رئیس‌جمهوری شاهد مثال بیاوریم، یعنی وقتی که رئیس‌جمهوری در نشست قبلی فرهنگستان علوم پزشکی از «بی‌عدالتی در توزیع منابع در کشور» انتقاد کرد، مسعود پزشکیان گفت: «بسیاری از اعتراضات به خاطر آن است که سهم افراد و گروه‌ها داده نشده و اقلشاری از جامعه احساس می‌کنند حق‌شان ادا نشده است. عده‌ای هم در مرکز با این تصور که عقل کل هستند برای همه تصمیم می‌گیرند. این در حالی است که اگر انتصاب افراد بر اساس شایستگی و عدالت باشد، همه مردم با احساس مسئولیت به صحنه می‌آیند.»

به نظر می‌رسد برخی استثنائات، امتیازها و سهمیه‌هایی که در سال‌های گذشته در قوانین، مصوبه‌ها و آیین‌نامه‌ها پیشنهاد شده بود تا نوعی تبعیض مثبت را ایجاد کند، اکنون درحال تبدیل شدن به ضد خود

است. به این معنی که نه‌تنها در ایجاد تبعیض مثبت توفیق تمام و کمالی نداشته، بلکه احساس بی‌عدالتی را در جامعه گسترش داده است.

شاهد این مثال اظهارات و آمارهایی است که قائم‌مقام وزیر بهداشت ارائه کرد. علی‌جعفریان چندی پیش اعلام کرد «حدود ۶۰ درصد ظرفیت پذیرش در رشته‌های علوم پزشکی به داوطلبان سهمیه‌دار اختصاص دارد و فقط ۴۰ درصد از ظرفیت باقی‌مانده به داوطلبان آزاد تعلق می‌گیرد.» تا اینجا، قائم‌مقام وزیر بهداشت از یک واقعیت خبر می‌دهد. اما همین واقعیت، «سؤال» بزرگی را در خود دارد: «این وضعیت نابرابر در پذیرش دانشگاه‌های علوم پزشکی مطلوب است؟ اگر مطلوب نیست، اصلاً چطور ایجاد شده است؟» باز هم پاسخ را می‌توان در اظهارات دکتر جعفریان، قائم‌مقام وزیر بهداشت جست‌وجو کرد، آنجا که این وضعیت را «غیرمنطقی و ناعادلانه» دانست و خواستار «بازنگری در نظام سهمیه‌ها» شد. وی گفت: «بازنگری سهمیه‌های دانشگاهی، مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی است. بر همین اساس کارگروه مشترکی بین وزارت علوم و وزارت بهداشت تشکیل شده و متن اصلاحی تهیه شده و دولت چهاردهم و حتی شورای عالی انقلاب فرهنگی، به رئیس‌جمهوری ارسال شد.»

بر پایه همین اظهارات می‌توان گفت، رئیس‌جمهوری و دولت چهاردهم به صورت رسمی از سوی وزارت علوم احتمالاً بزودی روند اصلاح سازوکارهای ایجادکننده این

آیا وقت آن نیست که شیوه فعلی استثناگرایی در تدوین قوانین، اصلاح و بازنگری شود؟ همه مسأله این است: نظام حقوقی و قانونگذاری در کشور ما نیازمند بازنگری در فرآیندهای خود است

تبعیض را آغاز می‌کنند. اما سؤال این است که این به قول قائم‌مقام وزیر بهداشت «غیرمنطقی و ناعادلانه»، چیست؟

ریشه این وضعیت را باید در نظام قانونگذاری جست‌وجو کرد. این جست‌وجو به این معنی نیست که نظام قانونگذاری عامدانه در پی ایجاد تبعیض‌های ناروا بوده است. زیرا هر تبعیضی ناروا نیست، مانند تبعیض‌های مثبت برای زنان برای تصدی سمت‌های مدیریتی یا تبعیض‌های مثبت برای دانش‌آموزان مناطق بسیار محروم. مسأله این است که قراردادن هر استثنا در قوانین و تعریف هر مزیت در مقرره‌ها، عموماً بدون مطالعه قبلی صورت می‌گیرد، بدون پژوهش درباره شیوه‌های جایگزین این حمایت‌های قانونی و مهم‌تر از

عکس تهران‌دیس

همه، بدون پژوهش‌های علمی و دانشگاهی درباره اینکه این تبعیض‌های مکرر که در قوانین آمده، به چه نتایجی منجر شده است؟ آیا به هدف خود رسیده و اگر نرسیده است، آیا وقت آن نیست که شیوه فعلی استثناگرایی در تدوین قوانین، اصلاح و بازنگری شود؟ همه مسأله این است: نظام حقوقی و قانونگذاری در کشور ما نیازمند بازنگری در فرآیندهای خود است: نیازمند آن که کارنامه گذشته خود را ارزیابی کرد و با تعیین میزان دستیابی به اهداف در قوانین و تبعیض‌های گذشته، راه نویی بیابد. این راه نو باید متضمن تبعیض‌زدایی از قوانین و درعین حال تعریف حمایت‌های جبرانی از گروه‌ها و افرادی باشد که به واقع نیازمند حمایت هستند و جامعه نیز این حمایت‌ها را مشروع و عادلانه می‌داند.

الهام امین‌زاده، حقوق‌دان و استاد دانشگاه:

بازنگری در قوانین برای تحقق عدالت ضروری است

گفت و گو

برخی سهمیه‌ها یا هدف مولد بدون برای کشور یا یا هدف ایجاد تبعیض‌های مثبتی که جامعه هم قبول داشت وضع شدند، اما در ادامه با انباشت این سهمیه‌ها به نوعی تبعیض منجر شدند. تبعیضی که در درازمدت، به نتایجی غیر از اهداف مدنظر قانونگذار منجر می‌شود. ریشه‌قوانینی که چنین تفاوت‌ها، سهمیه‌ها یا تبعیض‌هایی ایجاد می‌کنند، در کجاست؟

پاسخ روشن و دقیقی برای این سؤال در دست نیست و بررسی این مسأله نیازمند تحقیق و بررسی‌های عمیق‌تر است. در این زمینه معتقدم مرکز پژوهش‌های مجلس می‌تواند نقش مهمی ایفا کند و با پژوهش‌ها و بررسی‌های خود پاسخی به این سؤال شما یا سؤال مشابه جامعه بدهد که چه شد که به اینجا رسیدیم؟

این یک بی‌عدالتی است که فرد سختکوشی را که دانش بالاتر و نمره بالایی در کنکور کسب کرده کنار برزیم و جای او را به کسی بدهیم که خدمات دیگری انجام داده است، اما به رغم این که خدمات، دانش لازم آن حوزه را ندارد. با اینکه تعداد ظرفیت‌ها محدود است: مثلاً تعداد صندلی‌های یک رشته پزشکی محدود است و وقتی جای یک فرد دانشمند و نخبه را کسی بگیرد که فقط امتیاز خدماتی دارد، به آن فرد نخبه ظلم شده است. همچنین این کار نوعی تبعیض و بی‌عدالتی نسبت به جامعه و مصلحت عمومی است. فردی که دانش و فهم بالایی دارد، به‌مراتب بهتر می‌تواند در رشته پزشکی عمل کند، جراحی‌های موفق‌تری انجام دهد و مراقبت‌های پزشکی با کیفیت‌تری ارائه دهد. در مقابل، کسی که بدون دانش کافی و لازم در آن رشته‌ها تحصیل کند، می‌تواند عواقب بدی برای جامعه داشته باشد. در حوزه قضایی هم فرد فاقد تخصص می‌تواند حق مردم را ضایع کند. بنابراین هیچ کس در هیچ کشوری منکر یا مخالف دادن امتیاز به کسی که خدمت به کشور و جامعه‌اش کرده است، نیست و همان‌طور که در برخی موارد قانونی هم پیش‌بینی شده، می‌توان به صورت مالی هم این خدمات را جبران کرد یا امتیاز

عزت‌الله یوسفیان ملا، نماینده ادوار مجلس:

باید به دنبال اصلاح و یافتن راه‌های جایگزین باشیم

گفت و گو

به عنوان کسی که سابقه چندین دوره قانونگذاری را دارید، به نظر شما تعریف مزیت در قانون چگونه باید باشد؟ یعنی وقتی قرار است بابت خدمات فرد یا گروهی، مزیت یا امتیازی برای وی تعیین شود، این مزیت‌ها چگونه باید باشد و آیا باعث تبعیض می‌شود یا خیر؟

امتیاز دادن به افراد و اشخاص بر اساس خدماتی که انجام داده‌اند، یک اصل پذیرفته‌شده در همه کشورهای جهان است. وقتی کسی خدمتی انجام می‌دهد، مانند جنگیدن در جبهه و برای دفاع از کشور یا خدمات ارزنده دیگر، به او مدال، تمک مالی، سکه یا درجه نظامی داده می‌شود. این مسأله حتی در قانون اساسی ما هم پیش‌بینی شده است. به این معنی که در قانون اساسی موارد اعطای نشان‌های دولتی و نشان‌های خدمت تعریف شده که مطابق آن رئیس‌جمهوری می‌تواند به افراد شایسته اعطا کند. بنابراین، چنین مزیت‌ها و امتیازاتی هم پیش‌بینی شده است. بلکه حق آن فرد است که براساس خدماتش به کشور چنین امتیازی دریافت کند. به عنوان مثال اگر کسی در جبهه‌های جنگ شهید شده و خانواده‌اش باقی‌مانده‌اند، قطعاً باید امتیازات لازم به آنان داده شود و این روند ظلم به کسی دیگر نیست. اما نکته‌ای که باید به آن توجه داشت، این است که علم، دانش و تجربه نباید هیچ‌گاه به عنوان ابزاری برای امتیازداشتن یا برخورداری از امتیاز علمی و دانشی نسبت به دیگران استفاده شود. به عنوان مثال، نباید فردی را که علم ندارد به دانشگاه راه داد و در مقابل، کسانی را که شایسته

آیا می‌توان افراد دارای نمره علمی بالا را به دلیل امتیازات دیگران کنار گذاشت؟ پیامدهای این کار چیست؟

این یک بی‌عدالتی است که فرد سختکوشی را که دانش بالاتر و نمره بالایی در کنکور کسب کرده کنار برزیم و جای او را به کسی بدهیم که خدمات دیگری انجام داده است، اما به رغم این که خدمات، دانش لازم آن حوزه را ندارد. با اینکه تعداد ظرفیت‌ها محدود است: مثلاً تعداد صندلی‌های یک رشته پزشکی محدود است و وقتی جای یک فرد دانشمند و نخبه را کسی بگیرد که فقط امتیاز خدماتی دارد، به آن فرد نخبه ظلم شده است. همچنین این کار نوعی تبعیض و بی‌عدالتی نسبت به جامعه و مصلحت عمومی است. فردی که دانش و فهم بالایی دارد، به‌مراتب بهتر می‌تواند در رشته پزشکی عمل کند، جراحی‌های موفق‌تری انجام دهد و مراقبت‌های پزشکی با کیفیت‌تری ارائه دهد. در مقابل، کسی که بدون دانش کافی و لازم در آن رشته‌ها تحصیل کند، می‌تواند عواقب بدی برای جامعه داشته باشد. در حوزه قضایی هم فرد فاقد تخصص می‌تواند حق مردم را ضایع کند. بنابراین هیچ کس در هیچ کشوری منکر یا مخالف دادن امتیاز به کسی که خدمت به کشور و جامعه‌اش کرده است، نیست و همان‌طور که در برخی موارد قانونی هم پیش‌بینی شده، می‌توان به صورت مالی هم این خدمات را جبران کرد یا امتیاز

مزیت‌ها؛ عدالت یا امتیاز؟

فرشید فرحناکیان
وکیل دادگستری

یکی از معضلات قانون‌نویسی در ایران، میل بی‌پایان به «استثناسازی» است. هر قانونی که نوشته می‌شود، دیری نمی‌پاید که به‌واسطه فشار گروه‌های ذی‌نفوذ، ده‌ها تبصره و سهمیه به آن افزوده می‌شود. نتیجه آن می‌شود که اصل قانون که باید شفاف، ساده و عادلانه باشد، به متنی پیچیده و پر از استثنا بدل می‌شود؛ استثنائاتی که گاه بیش از خود قاعده اثرگذارند.

نمونه بارز این وضعیت را می‌توان در سهمیه‌های قانونی آزمون‌ها مشاهده کرد. از کنکور سراسری گرفته تا آزمون و استخدامی‌های دولتی، همواره بحث بر سر آن است که چه میزان از ظرفیت باید به گروه‌های خاص اختصاص یابد. در ظاهر، هدف این سهمیه‌ها «عدالت» است: حمایت از گروه‌هایی که خدماتی به کشور ارائه دادند، جبران محرومیت مناطق دورافتاده یا کاهش تبعیض تاریخی. اما در عمل سهمیه‌ها اغلب به امتیازاتی پایدار برای برخی گروه‌ها تبدیل شده‌اند؛ امتیازاتی که نه‌تنها نابرابری را کاهش نداده‌اند، بلکه خود به منبع تازه‌ای از تبعیض بدل شده‌اند.

مسأله اصلی آن است که در کشور ما، استثنائات اغلب «نامحدود» و «دائمی» هستند. به این معنی که سهمیه‌ای که ابتدا قرار بود به‌طور موقت و در یک باز زمانی خاص، فرصتی برابر برای اقشار محروم ایجاد کند، اکنون سال‌هاست که بدون بازنگری در قوانین یا سیاست‌هایی در جهان، موقتی بودن و زمان‌بندی دقیق است. اعمال سهمیه‌ها در قالب اقدام مثبت (Positive Action) در آمریکا یا سهمیه بومیان در هند، هرچند محل مناقشه‌اند؛ اما همواره زیر ذره‌بین افکار عمومی و دادگاه‌ها قرار دارند و مشروط به بازبینی مستمر هستند.

افزون بر این، سهمیه‌ها در کشور ما اغلب به‌صورت «بی‌ضابطه» وضع می‌شوند. هیچ بررسی دقیقی وجود ندارد که نشان دهد این امتیازات واقعاً به بهبود وضعیت گروه‌های هدف منجر شده‌اند یا صرفاً زمینه را برای دسترسی آسان‌تر آنان به دانشگاه و مشاغل حساس فراهم کرده‌اند. حتی کمتر دیده‌ایم که نهادهای ناظر

گزارشی شفاف از اثرگذاری سهمیه‌ها منتشر کنند. در نتیجه، جامعه با پرسشی بنیادین مواجه می‌شود: آیا این استثنائات واقعاً عدالت‌آفرین‌اند یا صرفاً بازتولیدکننده رانت و امتیاز؟ خطر دیگر سهمیه‌ها، تضعیف «اصل شایستگی» است. وقتی قبولی در دانشگاه یا استخدام در یک دستگاه دولتی نه براساس توانایی علمی و مهارتی، بلکه بر مبنای تعلق به یک گروه سهمیه‌دار رقم بخورد، کیفیت و بهره‌وری نظام آموزشی و اداری به تدریج کاهش می‌یابد. این امر هم به ضرر کل جامعه است و هم به زیان هوش گروه‌هایی که قرار بود از حمایت قانونی بهره‌مند شوند؛ زیرا در نهایت به انگ «سهمیه‌ای بودن» متهم می‌شوند.

نکته پایانی بحث به مسأله اعتماد عمومی بازمی‌گردد. جامعه‌ای که احساس کند قانون برای عده‌ای «دروازه‌های ویژه» گشوده و برای دیگران تنها «درهای بسته» باقی گذاشته است، دیگر به عدالت نظام باور نخواهد داشت. این بی‌اعتمادی، از هر ناکارآمدی اقتصادی یا آموزشی نگران‌کننده‌تر دارای آسیب‌های بیشتری است؛ زیرا سرمایه اجتماعی را فرسوده می‌کند.

در نتیجه، استثناگرایی در قانون‌نویسی نه ذاتاً مطلوب است و نه ذاتاً مضموم. ارزش آن به کیفیت طراحی و زمینه اجتماعی کمک‌کننده و هم از قانون‌گذار باید میان دواصل تعادل برقرار کرد: (۱) حفظ عمومیت و برابری قاعده حقوقی؛ (۲) پیش‌بینی استثنائاتی محدود، زمانمند و متناسب با نیازهای واقعی جامعه. تنها در این صورت است که سهمیه‌ها می‌توانند هم به عدالت اجتماعی کمک کنند و هم از فساد، تبعیض معکوس و کاهش کیفیت جلوگیری شود. به‌بدین دیگر، استثناگرایی همچون چاقویی دولبه است. اگر با دقت، شفافیت و محدودیت به کار رود، می‌تواند در خدمت عدالت باشد؛ اما اگر به‌صورت بی‌ضابطه و فراینده مورد استفاده قرار گیرد، هم عدالت را خدشه‌دار می‌کند و هم کارآمدی نظام حقوقی و اجتماعی را زیر سؤال می‌برد.

به‌نظر می‌رسد زمان آن فرارسیده است که قانون‌گذار به جای افزودن سهمیه‌های تازه، به سمت «اصلاح ساختاری» حرکت کند؛ ارتقای کیفیت آموزش در مناطق محروم، توزیع عادلانه امکانات و ایجاد فرصت‌ها برابر از ریشه. تنها در چنین صورتی است که نیازی به تداوم استثنائات باقی نمی‌ماند. قانون باید قاعده‌ای عام و برابر باشد؛ نه متنی پراز تبصره که هر کس سهم خود را از آن مطالبه کند!

استثناگرایی در قانون‌نویسی نه ذاتاً مطلوب است و نه ذاتاً مضموم. ارزش آن به کیفیت طراحی و زمینه اجتماعی کمک‌کننده و هم از قانون‌گذار باید میان دواصل تعادل برقرار کرد: (۱) حفظ عمومیت و برابری قاعده حقوقی؛ (۲) پیش‌بینی استثنائاتی محدود، زمانمند و متناسب با نیازهای واقعی جامعه

مبینم ملکشاه
مترجم و پژوهشگر حکمرانی

از نگاه توسعه یا حکمرانی، چگونه می‌توان به مسأله استثناگرایی در نظام حقوقی نگاه کرد؟ این استثناگرایی، همان چیزی است که عموماً به اسم «سهمیه‌ها» می‌شناسیم، یعنی افراد یا گروهی به دلایلی که قانونگذار مشخص کرده، از بخت بیشتری برای در اختیار گرفتن فرصت‌ها برخوردار هستند. در ادبیات توسعه به این تفکیک‌ها و ایجاد مزیت‌ها «رانت» گفته می‌شود. رانت‌ها فی‌نفسه بد نیستند. رانت‌ها، هم می‌توانند برای جامعه مولد باشند و ثروت و امنیت تولید کنند و هم غیرمولد باشند، یعنی چیزی به داشته‌های جامعه اضافه نکنند.

به طور کلی اگر معیار «برابری» را برای تحلیل این مسأله مدنظر قرار دهیم، این مزیت و تبعیض، مورد نقد قرار گرفته و شماتت می‌شود. اما اگر رویکردها و نظریات متأخر توسعه و دیدگاه‌های نظریه‌پردازانی همچون «مشتاق حسین خان» و «داگلاس نورث» ملاک تحلیل ما باشد، مسأله تغییر می‌کند. مشتاق حسین خان و داگلاس نورث، توزیع رانت را محور اصلی روابط در کشورهای در حال توسعه تعریف می‌کنند.

تاریخ توسعه کشورهای مختلف نشان می‌دهد رانت‌ها به دو دسته «رانت‌های مولد» که موتور محرکه توسعه هستند و «رانت‌های غیرمولد» که مانع توسعه هستند، تقسیم می‌شوند. به دیگر سخن، به جای اینکه هر مزیت و تبعیض یا هر رانتی را از اساس زیر سؤال ببریم، باید بررسی‌م مزیت‌ها و رانت‌های قانونی، چه نتایج و پیامدی برای توسعه یک جامعه دارند؟ آیا موجب حرکت به سمت تعالی می‌شوند یا درجا زدن و پس‌رفت؟

مالزی کشوری با ساختار قومی متکثر است که در آغاز استقلال به دلیل فاصله طبقاتی شدید قومیت‌ها، دچار تنش شدید بود. اکثر مردم مالزی را مالایایی‌های فقیر تشکیل می‌دادند و اقلیت چینی، صاحبان سرمایه بودند. دیارتامن وحدت ملی در مالزی برای اصلاح وضع موجود، یک رویکرد رادیکال دنبال کرد که شامل دخالت مستقیم دولت برای اصلاح بی‌تعالی قومی درآمدها، اشتغال، مالکیت دارایی‌ها و سرمایه‌ها بود. یکی از برنامه‌های دولت مالزی

مرکز پژوهش‌های مجلس می‌تواند نقش مهمی ایفا کند و با پژوهش‌ها و بررسی‌های خود پاسخی به این سؤال شما یا سؤال مشابه جامعه بدهد که چه شد که به اینجا رسیدیم؟

مأموریت‌های کاری، فرصت کافی برای رسیدگی به امور فرزندان خود ندارند. یا در مواردی مشابه این، این مسأله در قوانین یا مصوبه‌ها و آیین‌نامه‌ها وجود دارد که به دلیل حضور والدین در مناطق محروم یا مأموریت‌های خارج از کشور، شرایط یا افتاقاتی به فرزندان آنان داده شود تا با مشکلات آموزشی روبه‌رو نشوند. زیرا قبلاً دیده شده بود که فرزندان این قبیل افراد دچار چنین مشکلاتی شده بودند. اما همین امتیازات، از نگاه بخش‌های دیگری از جامعه نوعی تبعیض تلقی می‌شود و حساسیت عمومی را بیشتر می‌کند. باید بگویم که من شخصاً نسبت به این وضعیت معترض هستم و معتقدم باید اصلاح شود.

اما یکی از توجهیات چنین قوانین، مصوبه‌ها یا آیین‌نامه‌هایی این است که ما این امتیازات را برای جبران تبعه‌هایی که در نظر گرفته ایم.

درست است که این امتیازات در ابتدا با نیت تفریاتی، جبران خدمات یا جبران محدودیت‌های دیگر تعریف شده که به دلیل مأموریت‌ها و مسئولیت‌های افراد ایجاد شده است. اما مسأله این است که همین امتیازات در عمل نوعی تفاوت و نابرابری میان اقشار و شهروندان جامعه پدید آورده‌اند، هر چند صحت و عدالت چنین تبصره‌هایی را نمی‌توان بدون بررسی کارشناسی دقیق سنجید. بنابراین لازم است این قوانین مورد بازنگری جدی قرار گیرند تا عدالت، اعم از آموزشی و اجتماعی بهتر تحقق یابد.

اخبار

وزیر بهداشت:

اجرای نظام ارجاع و پزشکی خانواده در سطح کشور کلید خورد

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از آغاز رسمی برنامه ملی پزشکی خانواده و نظام ارجاع در سطح کشور خبر داد و گفت: «اجرای این برنامه اولویت اصلی نظام سلامت است. ابتدا برای اجرای بهتر برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع، باید ارزیابی و پایلوت آن را از یک بخش از شبکه در استان خود شروع کنید و به تدریج اجرای برنامه را به سایر نقاط استان تسری دهید.»

به گزارش ایلنا، دکتر محمدرضا ظفرقندی در اجلاس وبیناری رؤسای دانشگاه‌ها و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، این برنامه را گامی مهم در اصلاح ساختار بهداشت و درمان کشور دانست و گفت: «این طرح باید به‌عنوان ابزاری برای جلوگیری از هدررفت منابع و رفع بی‌عدالتی در نظام سلامت مورد توجه قرار گیرد.» او با اشاره به پیگیری مصوبه مجلس مبنی بر اختصاص ۸۰ هزار میلیارد تومان به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل فروش سهام شرکت‌ها و کارخانه‌ها گفت: «برخلاف مقاومت برخی دستگاه‌ها، هیأت دولت با اختصاص این منابع موافقت کرده و اکنون موضوع در سازمان خصوصی‌سازی در حال پیگیری است.» وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از نهایی شدن پرداخت ۷۰ هزار میلیارد تومان به‌ی دولت به تأمین اجتماعی برای بخش درمان غیرمستقیم خبر داد و گفت: «این بدی در جلسات سران سه قوه بررسی و مصوب خواهد شد.» ظفرقندی با تأکید بر نقش دانشگاه‌های علوم پزشکی در تحقق اهداف نظام سلامت، از رؤسای دانشگاه‌ها خواست با نمایندگان استانی خود جلسات منظم برگزار کرده و نیازهای حوزه سلامت استان‌ها را پیگیری کنند.

وزیرآموزش و پرورش:

یک میلیون بسته لوازم التحریر برای دانش آموزان نیازمند تهیه شد
وزیرآموزش وپرورش با اشاره به اینکه برای اقدامات جهادی باید آموزش، برنامه‌ریزی و هدفگذاری داشته باشیم، گفت: «مأموریت اصلی قرارگاه عدالت آموزشی ارتقای سطح کیفی آموزش و پرورش در همه ابعاد است.»به گزارش ایرنا، علیرضا کاظمی رو سه‌شنبه در دوره آموزشی توجیهی دبیران قرارگاه جهادی و سرگروه‌های مردمی سراسر کشور، گفت: «نهاد واقعی کار جهادی در میدان، خدمت به مردم است. زمانی که موضوع عدالت آموزشی مطرح می‌شود، قرارگاه آموزشی باید با استفاده از توان و ظرفیتی که دارد محرومیت‌های پرورشی، فرهنگی، انسانی و تجهیزاتی مناطق مختلف را شناسایی کرده و برای رفع آنها برنامه‌ریزی و اقدام جهادی کند.» او با اشاره به اینکه دانش‌آموزی که حداقل امکانات و لوازم‌التحریر را برای تحصیل در اختیار ندارد قطعاً نمی‌تواند موفق شود، گفت: «در همین راستا، علاوه بر اقدامات مؤثر و حمایت‌های جامع و مستمر دولت، با اجرای پویش‌های مردمی، کارهای ارزشمندی برای رفع محرومیت‌های تحصیلی و نیازهای دانش‌آموزان انجام شده که از آن جمله می‌توان به تهیه و توزیع یک میلیون بسته لوازم‌التحریر برای دانش‌آموزان نیازمند و محروم در سطح کشور اشاره کرد.» وزیر آموزش و پرورش با اشاره به جنگ تحصیلی ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی علیه ایران، اعلام کرد: «آن چیزی که در تهاجم رژیم صهیونیستی ما را سربرند کرد، تدابیر حکیمانه رهبر معظم انقلاب و انسجام مردم بود که در سایه آن، توان نظامی کشور نیز ظهور و بروز کرد.»

هدیه دولت به مادران واریز ماهانه ۲ میلیون تومان

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی از تصویب مصوبه‌ای جدید برای حمایت از جوانی جمعیت خبر داد که بر اساس آن به مادران دارای فرزند متولد شده از ابتدای سال ۱۴۰۵ به مدت دو سال، ماهیانه دو میلیون تومان کمک هزینه پرداخت می‌شود.

به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه با اعلام جزئیات این طرح، گفت: «این مصوبه با عنوان «الزمامت و راهکارهای بهبود وضعیت جمعیت کشور» در جلسه ۹۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ چهارم شهریور به تصویب رسید و مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری، آن را در ۲۴ شهریور ابلاغ کرد. مهمترین بخش این مصوبه، طرح «کارت امید مادر» است. به گفته خسروپناه، از ابتدای سال ۱۴۰۵، به حساب هر مادری که فرزندش متولد شود، به مدت ۲۴ ماه، مبلغ دو میلیون تومان به صورت ماهیانه واریز خواهد شد. این مبلغ برای تأمین هزینه‌های خوراک، پوشاک و ملزومات کودک در نظر گرفته شده و بودجه آن در سازمان برنامه و بودجه نهایی شده است. این حمایت بدون هیچ شرط دیگری شامل همه مادران می‌شود.

پیشنهاد معافیت مالیاتی پلکانی و افزایش تعرفه خدمات پرستاری در بودجه ۱۴۰۵
معاون پرستاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از ارائه پیشنهاد معافیت مالیاتی پلکانی برای پرستاران در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ خبرداد و گفت: «این اقدام با هدف حفظ و ماندگاری نیروهای پرستاری در سیستم درمانی کشور انجام شده است و امیدواریم در مجلس شورای اسلامی به تصویب برسد.» به گزارش ایلنا، عباس عبادی در نشست کارگروه پیگیری مطالبات پرستاری، از پیشنهاد افزایش حداقل ۱۰۰ درصدی ارزش نسبی تعرفه خدمات پرستاری برای سال آینده خبر داد و گفت: «ضرب ریالی تعرفه‌ها برای کارشناسان پروانه‌دار و اعضای هیأت علمی تمام‌وقت به صورت مجزا محاسبه خواهد شد. این در حالی است که تحقق این موضوع نیازمند حمایت جدی دولت است.»

معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان تهران

کلاهبرداری از سرفت جلوزد

گزارش خبری

سمیه‌افشین فر

گروه اجتماعی

کلاهبرداری از سرفت جلوزده است. در سال‌های گذشته بیشترین پرونده ورودی به دادگستری استان تهران مربوط به وقوع سرقت بوده، اما به گفته ابوالفضل نیکوکار، معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری استان تهران، در سال جاری، کلاهبرداری در ردیف جرایم پرکار شهر تهران قرار گرفته است.

معاون پیشگیری از وقوع جرم دادگستری پایتخت روز سه‌شنبه در نشست خبری با تشریح سیمای جرائم در استان تهران، گفت: «در پنج ماه اول سال جاری و مشابه سال‌های اخیر، سرقت، کلاهبرداری، توهین به اشخاص عادی، تحصیل مال نامشروع، ضرب و جرح عمدی، تهدید، افترا، خیانت در امانت، تخریب و نگهداری مواد مخدر بیشترین و پرکارترین جرایم در پایتخت بوده است.» معاون دادگستری استان تهران در پاسخ به سؤال «ایران» مبنی بر اقدامات معاونت پیشگیری از وقوع جرم

آن حتماً راستی‌آزمایی‌ها و احراز هویت‌هایی انجام می‌دهند. بنابراین در مرحله اول نیازمند آگاه‌سازی مردم هستیم تا سریع اعتماد نکنند. در مرحله بعد بحث فرهنگ استفاده از تکنولوژی مطرح می‌شود، اینکه افراد چقدر با تکنولوژی که از آن استفاده می‌کنند، آزمایا و معایب آن آشنایی دارند. مباحثی از قبیل اینکه آیا اول باید تکنولوژی می‌آید بعد فرهنگ استفاده از آن مطرح می‌شد؟

یا نه اول باید فرهنگ استفاده از تکنولوژی می‌آمد و بعد مردم از آن بهره می‌برند، در همین راستا مطرح می‌شود. به هر حال باید با فرهنگ استفاده از تکنولوژی آشنا باشیم و بدانیم اگر از آن استفاده می‌کنیم در معرض خطرهایی هم خواهیم بود. این مورد به خصوص در مورد کسانی که آشنایی چندانی با این فضا ندارند، صدق می‌کند. افراد بدون تخصص و تجربه، با ورود به سامانه‌های خرید و فروش مجازی مثلاً در حوزه رمز ارز اقدام به انجام معاملاتی می‌کنند که متأسفانه موجب متضرر شدن آنها می‌شود.»

نیکوکار در پاسخ به سؤال دیگر «ایران» در مورد اقدامات این معاونت در مورد جرائم نوظهور با اشاره به اینکه جرائم نوظهور بیشتر در حوزه رمزارزها تعریف می‌شوند، گفت: «دادسرای ناحیه ۳۱ دادگستری استان تهران به‌طور خاص به موضوع جرائم نوظهور و رمازرها اختصاص دارد و در این حوزه نظارت و فعالیت می‌کند. از بعد پیشگیری اطلاع‌رسانی‌هایی از سوی ما، سال گذشته و امسال به مردم انجام شده است.»

او با بیان اینکه مردم در این معاملات باید احتیاط کنند، توضیح داد: «مردم با توجه به سیاست‌های دولت و بانک مرکزی در انجام این معاملات باید احتیاط‌های لازم را اعمال کنند و بداندن بیشتر اطلاعات و سرورهای این صرافی‌ها به خصوص در مورد کسانی که آشنایی چندانی با این فضا ندارند، صدق می‌کند. افراد بدون تخصص و تجربه، با ورود به سامانه‌های خرید و فروش مجازی مثلاً در حوزه رمز ارز اقدام به انجام معاملاتی می‌کنند که متأسفانه موجب متضرر شدن آنها می‌شود.»

پرونده‌های

سرقت در

سال ۱۴۰۰

حدود ۶

درصد(نسبت

به سال

قبل، سال

۱۴۰۱ حدود

۲۱ درصد،

سال ۱۴۰۲

قریب به ۹

درصد و سال

۱۴۰۳ حدود ۱۱

درصد کاهش

داشته است.

پرونده‌های

مرتبط با

وقوع سرقت

و پایتخت در

سال جاری نیز

در مقایسه با

مدت مشابه

سال گذشته،

یک درصد

و در استان

تهران ۶

درصد کاهش

یافته است

که در این حوزه معاملاتی انجام می‌شود که ریسک خطر بالایی دارد، بنابراین مردم باید توجه کنند که متضرر نشوند.» او با اشاره به آمار ورودی پرونده‌های سرقت دادگستری استان تهران گفت: «پرونده‌های سرقت در سال ۱۴۰۰ حدود ۶ درصد(نسبت به سال قبل)، سال ۱۴۰۱ حدود ۲۱ درصد، سال ۱۴۰۲ قریب به ۹ درصد و سال ۱۴۰۳ حدود ۱۱ درصد کاهش داشته است. با اینکه پرونده‌های مرتبط با وقوع سرقت پایتخت در سال جاری نیز در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، یک درصد و در استان تهران ۶ درصد کاهش یافته است.» معاون دادگستری استان تهران با اشاره به مداخله دادگستری تفاوت آمار پلیس و دادگستری در این مورد گفت: «این اختلاف آمار موضوع تشکیل پرونده نسبت به ثبت مشخصات وقوع جرم در سامانه مدیریت اقدام می‌شود.»

رشد تصادفات در تهران

چندی پیش یکی از مسئولان قضایی گفته بود: بسیاری از مصادیق مرتبط با اقدام به خودکشی درکشور جرم‌انگاری نشده‌اند و بنابراین در بسیاری از موارد اقدام به خودکشی از منظر وقوع جرم بررسی نمی‌شود. اینکه آیا در این مورد معاونت پیشگیری اقداماتی انجام داده است یا نه؟ سؤال دیگر ایران بود که معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری در پاسخ به آن گفت: «آمار مربوط به خودکشی در اختیار دستگاه‌های مربوطه قرار دارد. در این مورد مسائل متعددی نقش دارند که برخی از این مسائل در قوانین کشورمان کمرنگ است، در مجموعه معاونت پیشگیری و با نگاهی پیشگیرانه در این حوزه ورود و همکاری‌هایی با دستگاه‌های مرتبط با این حوزه داشته‌ایم.»

نیکوکار با اشاره به طرح نمود توضیح داد: «طرح نهاد با همکاری آموزش و پرورش و در حوزه دانش‌آموزی برای ما از اهمیت زیادی برخوردار است. از وزارت آموزش و پرورش هم انتظار داریم برای اجرای موفق این طرح تلاش کنند. سایر دستگاه‌ها مثل وزارت بهداشت، بجزیستی، ستاد مبارزه با مواد مخدر و .... هم که در آنجا نقش دارند باید حضور فعالی داشته باشند. با همه مشکلاتی

که داریم طرح را باید اجرا کنیم، ان‌شاءالله همه دستگاه‌ها همکاری کنند تا با توجه به زیرساخت‌ها به سمت پیشگیری‌های رشد‌مدار حرکت کنیم. به نظر من اگر پیشگیری را از کودکان در مدارس و سپس در خانواده‌ها شروع کنیم بسیاری از آسیب‌های اجتماعی کمرنگ خواهد شد.»

او با اشاره به علامت هشدار سن برای فیلم‌ها و سریال‌ها گفت: «حتمأ در فیلم‌ها علامت منفی ۱۴ را دیده‌اید، این علامت تا سال‌ها قبل نبود. منشأ این علامت که حالا تبدیل به رویه در فیلم‌ها و سریال‌ها شده است یکی از پرونده‌های قضایی بود که با مداخله دادگستری انجام شد بنابراین اگر فرهنگ‌سازی به خصوص در مدارس و خانواده‌ها انجام شود بسیار اثرگذار خواهد بود.» افزایش آمار تصادفات در تهران موضوع دیگری بود که معاون دادگستری استان تهران با مقایسه آمار تصادفات سال ۱۴۰۲، ۱۴۰۳ و ۴ ماه اول امسال، به آن اشاره کرد: «تعداد قوتی‌های تصادفات استان تهران در سال قبل هزار و ۴۳۹ نفر و مصدومین ۴۹ هزار و ۳۵ نفر بود. در سال ۱۴۰۲ نیز حدود هزار و ۴۴۹ نفر فوتی داشته‌ایم و بیش از ۴۷ هزار نفر مصدوم شده‌اند، این آمار (آمار تصادفات) در چهار ماهه اول امسال چهار درصد افزایش داشته است.» وی گفت: «آمار فوت در تصادفات تهران بیشتر در محورهای درون شهری است و در چهار ماهه اول امسال میزان فوتی‌ها در حوادث رانندگی ۵۵۶ نفر و سال قبل در همین بازه زمانی ۴۴۲ نفر بود، یعنی بیش از ۲۵ درصد افزایش فوتی‌های ناشی از تصادفات داشته‌ایم و تعداد مصدومان ۱۴۰۴ در امسال ۱۵ هزار و ۲۸۰ نفر و در سال قبل ۱۶ هزار و ۵۲۳ نفر بوده است که هفت و نیم درصد کاهش داشته است.»

نیکوکار در خصوص خروج اتباع غیرمجاز از کشور نیز گفت: «حدود ۲۱۰ هزار تبعه غیرمجاز به صورت خودمصرف و با اقدام دستگاه‌های مسئول مستقر در استان تهران برای کشور خارج شده‌اند، براساس آمارهای موجود، یک سوم مجموع اتباع غیرمجاز پرت‌شده از کشور مربوط به استان تهران است که البته اجرای این طرح همچنان ادامه دارد. اتباع خارجی غیرمجاز را باید مجوزهای قانونی اقامت در کشور را دریافت و یا خاک ایران را ترک کنند.»

سونامی بیماری‌های قلبی تا ۱۵ سال آینده

مرگ «امید جهان» خواننده نام آشنا، به دلیل سکته قلبی بهانه‌ای شد تا بار دیگر این موضوع در جامعه طرح شود

و مسئول پژوهشکده قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی هشدار دهد

عروقی است، اما یکی دیگر از عوامل سابقه بیماری قلبی و عروقی «سکته‌های قلبی و مغزی» در بستگان درجه یک است. براساس بررسی‌های انجام شده اگر در خانواده‌ای یکی از اعضا زیر ۴۵ سال دچار سکته قلبی یا مغزی شود، در تک تک اعضای خانواده ریسک بیماری ۳۰.۸ درصد بیشتر می‌شود. حالا اگر این عارضه زیر ۵۵ سالگی رخ دهد، ریسک ۲.۲ درصد افزایش می‌یابد. اگر زیر ۶۵ سالگی سکته قلبی و مغزی در فردی رخ دهد، ایجاد این عارضه در بستگان درجه یک او ۱.۷ درصد بیشتر می‌شود.»

او با بیان اینکه وجود سابقه بیماری قلبی و مغزی در بستگان درجه یک عروقی این سؤال را در یک خانواده از اهمیت بالایی برخوردار است، وراثت چقدر در بروز بیماری‌ها نقش دارد؟ بنابراین مسئول پژوهشکده قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی تهران اگر یکی از اعضای خانواده زیر ۴۵ سال دچار سکته قلبی و مغزی شود، ریسک این عارضه در بستگان درجه یک او، بیش از ۳ درصد افزایش پیدا می‌کند.

همیشه پای ژنتیک در میان است، به خصوص اگر موضوع سکته باشد. دکتر سعید صادقیان متخصص قلب و عروق و مسئول پژوهشکده قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی تهران درباره نقش ژنتیک یا ارث در بیماری‌های قلبی و عروقی می‌گوید: «بیماری‌های قلبی و عروقی که شامل سکته‌های مغزی و قلبی می‌شود، چند عامل شناخته شده، دارند که می‌تواند در سنین پایین‌تر عارضه ایجاد کند. چربی خون، قند خون و فشارخون بالا، مصرف دخانیات مثل سیگار از جمله عوامل مشخص در ایجاد بیماری‌های قلبی

که به خصوص در چربی خون و فشار خون اثرگذار است. به همین دلیل در افرادی که سابقه فامیلی هم دارند، احتمال بروز سکته‌های مغزی و قلبی افزایش پیدا می‌کند.»

بیماری‌های قلبی و عروقی دلیل ۴۵درصد فوتی‌ها

این متخصص قلب و عروق در پاسخ به این سؤال که می‌توان گفت میانگین سنی سکته‌های قلبی و مغزی پایین آمده است، می‌گوید: «برای چنین صحبتی باید هرم جمعیتی را در نظر بگیریم. یعنی چند درصد از جمعیت ۸۵ میلیونی ایران در چه سنی قرار دارند. بعد بتوانیم در مورد چنین موضوعی نظر بدهیم. آمار و ارقامی که در پژوهشکده قلب و عروق دانشگاه تهران داریم، نشان دهنده کاهش میانگین سنی سکته‌های قلبی و مغزی نیست. اما جمعیت ایران اکنون جمعیت جوانی است و کنترل موارد خطرزا به درستی انجام نمی‌شود. به همین دلیل می‌توان گفت، به علت وجود عوامل خطرزا و عدم کنترل آنها این دو

سابقه فامیلی

به عنوان

عامل پنجم

می‌تواند

ریسک ابتلای

سکته‌های

مغزی و قلبی

را در سنین

پایین بسیار

بالا برده. به

همین دلیل

در مرکز قلب،

درمانگاهی

دایر برد

است برای

افرادی که

دچار سکته

قلبی زودرس

شده‌اند،

اعضای

خانواده‌او

را از لحاظ

چربی،

فشار، قند،

استعمال

دخانیات

بررسی

می‌کنند تا

زودتر بتوانیم

از ایجاد

عارضه در

دیگر اعضای

خانواده

جلوگیری

کنیم

و موارد هشداردهنده بیماری آشنا شوند و مسئولان هم باید برنامه‌های جامع و کلی برای کنترل این عوامل خطر داشته باشند و پیاده‌سازی کنند.»

به گفته مسئول پژوهشکده قلب و عروق دانشگاه علوم پزشکی تهران، در سال‌های گذشته برنامه‌هایی انجام شده، اما مهم تداوم این برنامه‌هاست که اتفاق نمی‌افتد اصلاح شود، او می‌گوید: «باید که تا بررسی نتایج آنها، برنامه‌ها در دسترس نباشد، چون بحثی بسیار جدی است، اگر عوامل ایجاد خطر کنترل نشود براساس آمار و ارقامی که در پژوهشکده قلب و مغزی داریم، سکته‌های قلبی و مغزی به شکل خطی در آینده افزایش پیدا می‌کند. ۱۰ تا ۱۵ سال آینده با سونامی سکته‌های قلبی و مغزی روبه رو خواهیم شد. به همین دلیل ضروری است برنامه‌ای مؤثر، قابل پیگیری و ملی را پیاده‌سازی و اجرا کنیم تا بتوانیم از این سونامی که پیش روی‌مان قرار دارد، پیشگیری مؤثری انجام دهیم. اکنون می‌توانیم از ابزارهای هوش مصنوعی مثل

نقشه راه جدید بانک مرکزی اعلام شد

تمرکززدایی از پول و مهار نقدینگی

فرزین: اقتصاد ایران از شوک جنگ عبور کرده است

گزارش

گروه اقتصادی

رئیس کل بانک مرکزی ضمن تشریح آخرین وضعیت متغیرهای اقتصادی کشور و برنامه‌های سیاستگذار پولی گفت: علائم بازگشت در متغیرهای کلان اقتصادی نشان از بازیابی اقتصاد و بازگشت به شرایط بایات دارد و در نیمه دوم سال امیدواریم شاهد

وضعیت اقتصادی باثبات و مثبت در متغیرهای کلان اقتصاد کشور باشیم. وی همچنین از برنامه بانک مرکزی برای توزیع عادلانه تسهیلات و تأمین مالی بین مناطق و استان‌های کشور بر مبنای آمایش سرزمین و نقشه توسعه صنعتی خبر داد.

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به نرخ رشد اقتصادی ۲٫۲ درصدی در سال ۱۴۰۲ عنوان کرد: اقتصاد کشور از سال ۱۳۹۹ به بعد همواره نرخ رشد مثبتی را تجربه کرده است و ۱۰ ماه گذشته به طور مداوم با نرخ رشد اقتصادی مثبتی مواجه بوده‌ایم.

این وضعیت باعث شده نرخ رشد اقتصادی کشور در میان کشورهای منطقه از نرخ‌های بالا و متمایز به شمار آید.

فرزین با اشاره به پیش‌بینی‌های بین‌المللی برای کاهش رشد اقتصادی در سال جاری گفت: اگرچه پیش‌بینی‌های بین‌المللی این‌بار بود که با کاهش قیمت نفت نرخ رشد نیز کاهش می‌یابد ولی برنامه‌ریزی‌ها به گونه‌ای انجام شد که افتی در نرخ رشد را شاهد نباشیم و بتوانیم روند مثبت نرخ رشد گذشته را همچنان ادامه دهیم.

بازگشت به شرایط قبل از جنگ

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به نرخ رشد ۲/۶ درصدی در فروردین ۹۷، ۲/۷ درصد در اردیبهشت ماه سال جاری افزود: شروع سال جدید با انامام روند رشد اقتصادی کشور همراه بود و حتی در بخش خدمات نرخ رشد درصدی را شاهد بودیم. ولی در خرداد و تیرماه به دلیل بروز جنگ و رکود آثار و تبعات آن بر اقتصاد کشور و در سمت عرضه و تقاضای کل نرخ رشد

بنابراین
باید تزئینی
اشود
تا بانک ها
در استان ها
اختیارات
بیشتری
داشته باشند.
افزایش
اختیارات
نیز بایستی با
توسعه

فرزین با اشاره به علایم بازگشت به متغیرهای اقتصادی به ویژه در بخش صنعت، صنایع غذایی و فولاد از مردادماه گفت: در مردادماه نرخ رشد پیس از دو ماه منفی، مجدداً درصد مثبت شد. همچنین موجودی انبار با افزایش ۴۹ درصدی مواجه شد و بررسی وضعیت شاخص نیش نشان از بازیابی اقتصاد و بازگشت به شرایط بانبات دارد و در نیمه دوم سال رو امیدواریم شاهد وضعیت اقتصاد بانبات در اقتصاد کشور باشیم و فضای کسب و کارها باز شود.

برنامه ریزی برای بازگشت
نقدینگی به کانال ۲۰ درصد

رئیس کل بانک مرکزی در تشریح سیاست‌های پولی اعلام کرد: در سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ نرخ رشد نقدینگی که به بالای ۴۰ درصد رسیده بود سیاست‌های پولی اتخاذ شده به نرخ رشد متوسط ۲۵ درصدی ۵۰ سال نقدینگی در ایران رسید و ثباتی وضعیت نقدینگی کشور به وجود آمد در سال جاری به ویژه بعد از جنگ نرخ رشد نقدینگی هم ناشی از تسریع بودجه دولت و هم ناشی از تقاضای

بالای نقدینگی در جامعه شدیداً افزایش پیدا کرده که منجر به افزایش نقدینگی در کانال ۳ درصدی شد. فرزین افزود: همان گونه که ما در جنگ تنها هستیم، در تأمین مالی نیز تنها هستیم و حتی بودجه‌های ما برای دسترسی به منابع خود در خارج کشور داخلی منابع بانرین ناچار به اتکا به منابع داخلی برای تأمین نقدینگی هستیم. در این شرایط بازار سرمایه به دلیل وضعیت بی ثبات قرار در تأمین مالی و عدم نظام بانکی به تنهایی برای تأمین مالی و نقدینگی را برای عبور کشور از شرایط حساس جنگی به دوش می کشید.

رئیس کل بانک مرکزی به برنامه های بانک مرکزی برای بازگرداندن نقدینگی به کانال ۲۰ درصد اشاره کرد و گفت: برنامه های ما باید به گونه ای باشد که باعث انسداد پولی و آسیب به تولید نشود و همزمان روند رشد نقدینگی را به روند بلندمدت بازگردانیم.

مکان ویژه به افزایش سهم خانوار ز تسهیلات

رئیس هیات عالی بانک مرکزی، اشاره به روند صعودی بانک‌های خاور در چند سال اخیر گفت: سهم خانوار از ۱۱ تا ۱۲ درصد از تسهیلات بانکی به حدود ۲۵ درصد رسیده است. بخشی از این بار تمرکز مالی مربوط به تسهیلات تکنیکی است که در سال‌های اخیر رشد بالایی داشته است. همچنین در ۵ ماهه ابتدایی سال جاری تسهیلات‌دهی بانک‌ها به بیش از ۳۷ درصد افزایش یافته است. رئیس کل بانک مرکزی تصریح کرد: محدود کردن بانک‌ها منجر به کرکد، انسداد پولی در بخش تولید می‌شود. و افزایش آن آثار تورمی دارد. از این رو تمرکز مالی و هدف‌بندی موضوعات مهمی است که هفت‌روزه در بانک مرکزی با آن مواجهیم و سعی می‌کنیم با اتخاذ سیاست‌های مناسب پولی و استفاده از ابزارهای گوناگون، ثبات اقتصادی را پیش‌رو به وجود آوریم.

شعب بانک‌ها

باید افزایش یابد

رئیس کل بانک مرکزی درخصوص

لزوم افزایش اختیارات شعب بانکها در استان‌ها و شهرستان‌های کشور در راستای توزیع عادلانه تسهیلات بانکی گفت: آخرین آمار نشان می‌دهد سهم استان تهران در تسهیلات پرداختی کل شبکه بانکی، ۶۰ درصد است، همچنین در میزان سپرده‌ها نیز این آمار ۵۸ درصد است. در حالی که سهم استان‌های دیگر در رده‌های تسهیلات مانند خراسان و اصفهان حدود ۴ درصد است.

تمرکززدایی یولی از تهران

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به لزوم انجام آمایش سرزمین و داشتن نقشه توسعه صنعتی در کشور گفت: با توجه به اینکه گردشی پول در استان‌ها به دنبال غالبیت‌های صنعتی انجام می‌شود بنابراین باید کشور به سمت داشتن نقشه توسعه صنعتی برود. همچنین بخش عمده شرکت‌های بزرگ در شهرستان‌ها باید سپرده‌های خود را در شهرستان نگه داشته و به خوردن منتقل نکنند.

مالکان بانک‌ها

باید پاسخگو شوند

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به لزوم پاسخگویی مالکین بانک‌ها گفت: براساس قانون برنامه هفتم، ۳۳ درصد سهام بانک‌ها با مصوبه هیأت عالی می‌تواند در اختیار یک شخص یا نهاد قرار گیرد. در این صورت، می‌توان انتظار داشت مالکین بانک‌ها پاسخگوی اقدامات خود باشند.

فرزین افزود: متأسفانه طی سال‌های گذشته به گونه‌ای عمل شده که مالکیت بانک‌ها مشخص نیست و مسئولیت پاسخگویی اقدامات مالکین برعهده مدیران بانک‌ها قرار گرفته در حالی که مدیران صرفاً باید به اقدامات مدیریتی پاسخ دهند.

آگاهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای بین المللی خرید برخی مواد اولیه غیر توتونی خارجی شرکت دخانیات ایران

کد فراخوان در پایگاه ملی مناقصات: ۵۳/۱۹۹/۸۸۶

● متقاضیان شرکت در مناقصه می توانند مطابق با مبایع تضمین مندرج در اسناد مناقصه، نسبت به ارائه تضمین شرکت در مناقصه در همان ردیف اقدام و در همان ردیف نسبت به ارائه پیشنهاد قیمت اقدام نمایند. ضمناً شایان ذکر می باشد مبایع مقایسه قیمتها CFR بندرعباس تعیین می گردد.

● در صورت عدم مطابقت نمونه با مشخصات فنی اعلامی، امکان اصلاح و ارسال مجدد نمونه در طول بازه زمانی ارسال اولیه نمونه ها از سوی مناقصه گر به مدیریت دفتر مرکزی حراست و جود داشت.

جدول مشخصات و میزان اقلام تجدید مناقصه غیر توتونی بین المللی خارجی

ردیف	شرح کالا	واحد	مقدار
۱	کاغذ سیگار ۲۲ دویل	میلیمتر	۵۶۰۰
۲	شاخه فیلتر ۱۰۸ میلیمتر یک بخشی بهمین تانزو T4	شاخه	۲۵۰,۵۵۵,۶۷۸
۳	شاخه فیلتر ۶۶ میلیمتر سایز کوتاه	شاخه	۷۹,۸۸۲,۰۶۱
۴	شاخه فیلتر ۱۲۶ میلیمتر کینگ تهران	شاخه	۴,۹۱۴,۰۰۰
۵	نوار چوب پیچ ۲۴ میلیمتر بهمین لایت راند کرتر	حلقه	۱,۶۱۲

در صورت نیاز به راهنمایی با شماره تلفن ۵۱۲۶۱۶۱-۵۱۲۶۱۹۲ تماس حاصل فرمایید.

مدیریت ارتباطات و امور بین الملل شرکت دخانیات ایران

آگهی فراخوان مناقصه عمومی

همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) یک مرحله‌ای

نوبت دوم

شرکت عمران شهر جدید سهند در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) یک مرحله‌ای به شرح جدول ذیل را از پیمانکاران دارای گواهی صلاحیت در رشته مرتبط، با ارزیابی کیفی و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	شرح موضوع مناقصه عمومی	شماره مناقصه در سامانه ستاد	گواهی صلاحیت پیمانکاری مورد نیاز
۱	عملیات اجرایی مربوط به محوطه‌سازی و احداث یک باب نگهداری در مجتمع سرو (تعاونی مطبوعات) واقع در فاز ۴ شهر جدید سهند	۲۰۰۴۰۱۳۸۴۰۰۰۰۲۲	راه و ترابری

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۵ می‌باشد.

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه و اسناد ارزیابی کیفی از سایت: تا ساعت ۱۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۹

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد و اسناد ارزیابی کیفی: تا ساعت ۹ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۴

زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۴

از جایگاه سی ان جی - شرکت عمران شهر جدید سهند - طبقه همکف - واحد پیمان و رسیدگی و تلفن ۰۴۱-۳۳۴۳۷۷۰۱-۵.

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴ - **دفتر ثبت نام:** ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

روابط عمومی شرکت عمران شهر جدید سهند

۲۰۰۱۵۴۰

تجدید مناقصه عمومی			
یک نمونه عمرانی در نظر دارد برونسپاری زیر را از طریق تجدید مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. از این رو از کلیه پیمانکارانی که دارای اسامی سابق مرتبط می باشند دعوت می گردد ضمن واریز مبلغ ۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال در وجه بانک سپه شعبه بلوار دریا به شماره حساب ۵۵۴۶۸۸۸۰۰۱۱۱ از تاریخ چاپ آگهی تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۶ در ساعت اداری و با در دست داشتن اصل پیش واریز به نشانی مسترد در آگهی مراجعه و نسبت به خرید اسناد اقدام نمایند:			
ردیف	پروژه راه تنگیان الموت قزوین	موضوع مناقصه	مبلغ ضمانت نامه شرکت در مناقصه
۱	محدوده ۶۲۳+۱۲۵-۶۲۳+۲۲۳	اجرای آسفالت رویه (تکیا)	۵/۵۵۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال
شرایط: مناقصه گراز چرخ دارد هر یک از پیشنهادها را قبول یا رد کند یا بنا به تشخیص خود در هر زمان، حتی در آخرین مراحل، فراترین مناقصه را لغو نماید و از این بابت هیچ مسؤلیت و تعهدی در برابر مناقصه گران نخواهد داشت. نشانی ۱: مازندران، ساری، میدان امام خمینی (ره)، بلوار جام جم، جنب بنیاد مسکن، ساختمان مؤسسه راهبران. شماره تلفن جهت کسب اطلاعات بیشتر: ۰۱۲۱-۱۲۱۲۱۲۱ (داخلی ۱۷۴) نشانی ۲: مازندران، تنگیان، سه هزار، بزرگراه بالاتر از روستای داس دره، کارگاه راه تنگیان الموت قزوین. شماره تماس: ۰۹۱۱۴۱۲۸۹۹. مسؤل فنی کارگاه تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه: مناقصه گران پس از دریافت اسناد مناقصه حداکثر تا پایان وقت اداری در روز شنبه ۱۴۰۴/۰۷/۰۱ اسناد مربوطه را در پاکت مهر و موم شده به نشانی مناقصه گراز تحویل دهند. هزینه چاپ هر دو نوبت آگهی و تجدید بر عهده برنده مناقصه می باشد.			

 IRAN DAILY
☎1877

www.newspaper.iran-daily.com

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده

آگهی مناقصه

شماره ۲۱۰۴۱۶۲ «توبت اول»

شرکت ملی صنایع مس ایران با عنوان مناقصه گزار در نظر دارد پروژه «بازسازی سوله انبار مغزه معدن جهت ساختمان اداری و کارگاهی حفاری، انفجار و نمونه برداری مجتمع مس سرچشمه» را به شرکت ها یا مؤسسات واجد صلاحیت واگذار نماید. مقتضی است جهت کسب اطلاعات بیشتر به وبسایت های رسمی این شرکت به شرح ذیل مراجعه نمایید.

www.nicico.com

www.dargah.nicico.com

www.sarcheshmeh.nicico.com

رئیس سازمان بورس از ضرورت‌های تشکیل سرمایه، حذف ارز رانتی و نرخ بهره بالا سخن گفت

پنج گام تبدیل شعار رشد اقتصادی به واقعیت

گزارش ●

گروه بورس

حجت‌الله صیدی، رئیس سازمان بورس در سی و پنجمین همایش ملی بانکداری اسلامی متذکر شد که شرایط برای ما همواره خیره‌دهنده و قرار داشتن در «استقبح حساس کنونی» صحنه‌ی برنامه‌ریزی برای مردم شاید به‌یادماندنی و به‌گفته‌ی وی «نیاز را باز پذیرش شرایط بانکداری اسلامی، اقداماتی واقعی برای تحقق شعار رشد اقتصادی انجام دهیم. سنکداز بازار سرمایه معتقد است رشد اقتصادی نیازمند سرمایه‌گذاری و تشکیل سرمایه است که خود مستلزم سه چیز است: حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، ارتقای شفافیت و افزایش کارایی بازارها. بدون این سه عامل نمی‌توان مسیر سرمایه‌گذاری را تقویت کرد و رشد اقتصادی در حد شعار باقی خواهد ماند. ما چکاره ما حذف نظام از دست‌چرخی است زیرا به‌شدت علیه خلق ثروت مولد کار می‌کند و به تولید ضربه می‌زند.

مسئله پنجم، نیز نرخ بهره بالاست که بنگاه‌ها را در تنگنای شدید مالی قرار می‌دهد. نرخ بهره ۷ درصد است. سیدی در ادامه اقتصاددانی را می‌شناسد که به او فرصت داده‌اند تا بر اقتصاد ایران اشاره می‌کند: «تهدید اول، مردم زمین است که وارد مرحله تهی‌دستی شده و دومین تهدید کاهش ارزش پول ملی است. در مقابل، دو فرصت داریم؛ یکی منابع و ذخایر عظیم کشور، از جمله معادن، نفت و گاز و همچنین بازار ارز و دومین نفعی که از جمله منابع بالایی سرمایه‌گذاری و توسعه ارز نشان می‌دهد. دیگری، آمیاد اشتیاق کارفرمایان و مردم کشور است. وی در پایان سخنرانی خود به یکی از مسائل مهم روز در حوزه کریپتو می‌پردازد و می‌گوید: «مسئله دیگر، پدیده‌های نوین، مانند رمزرها و دارایی‌ها می‌باشد. این اشتباهاترین کار است که این نوع پدیده‌ها را نادیده بگیریم یا فعالیت آنها را به‌طور کامل ممنوع کنیم. باید واقعیت را پذیرفت و برای آن چهارچوب مشخصی طراحی کرد. بر تقسیم کار، توافق شده تنظیم‌گری و نظارت بر «رمزدرایی» بر عهده سازمان پول، ارز و بازار باشد و نظارت بر حوزه «رمزپول» بر عهده بانک مرکزی قرار گیرد.»

است و فقط مختص ایران نیست، بلکه همه کشورها در «مقطع حساس کنونی» قرار دارند و با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستند. چنان‌که حتی بزرگ‌ترین اقتصاد دنیا نیز در همین وضعیت است و آمریکا نیز باید رقبای خود، بویژه چین را مهار کرده و با بریکس و سازمان شانگهای رقابت کند.

به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، حجت‌اله صیدی، دیروز در سی و پنجمین همایش ملی بانکداری اسلامی، اعلام کرد: «شرایط برای ما همواره خطیر بوده است؛ گاهی حتی حالت طنز پیدا می‌کند وقتی می‌گویم «در مقطع حساس کنونی هستیم».

دو تهدید
اقتصاد ایران
شامل تورم
و ارزش پول
ملی است.
در مقابل، دو
فرصت نیز
وجود دارد؛
یکی منابع و
ذخایر عظیم
کشور در کنار
بازار منطقه‌ای
۴۰۰ میلیون
نفری و دیگری
امید و اشتیاق
کارآفرینان و
مردم

حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران؛ کلید رشد اقتصادی

ناخالص داخلی و تحقق هدف رشد اقتصادی نیازمند افزایش سرمایه‌گذاری و تشکیل سرمایه است و تشکیل سرمایه مهم‌ترین وظیفه بازار سرمایه به شمار می‌آید. در نتیجه باید در جهت تسهیل روند تشکیل سرمایه و ارتقای نرخ سرمایه‌گذاری حرکت کنیم اما این امر مستلزم حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، رضای سطح شفافیت و افزایش کارایی بازار است.»

هدف تشکیل سرمایه محقق نشده یا در کمترین سطح خود قرار داشته است.»

دو فرصت و دو تهدید

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار ادامه داد: اگر دوروی سکه تهدیدها و فرصتها را بررسی کنیم، در حال حاضر اقتصاد ایران با دو تهدید و دو فرصت عمده مواجه است.

به گفته صیدی، تهدید اول، تورم مزمن است که وارد مرحله تازه‌ای شده است. تهدید دوم، مسأله کاهش ارزش پول ملی است که دغدغه بیشتر اقتصاددانان و سیاست‌گذاران اقتصادی محسوب

اول منابع و ذخایر عظیم کشور، از جمله

شبه‌ترین
تاریخ است
نه پدیده‌های
وین، مانند
بزارها و
ارایی‌های
یجیتال را
دیده بگیریم
با فعالیت آنها
به طور کامل
منوع کنیم.

وفاق شده
تنظیم گری
نظارت بر
رمزدارایی ها
مرحله
سازمان
ورس و اوراق
ها دار باشد و
نظارت بر حوزه
رمزپول « بر
مهد بانک
مرکزی قرار
شد

معادن، نفت و گاز، و همچنین بازار منطقه‌ای ۴۰۰ میلیون نفری که ظرفیت بالای سرمایه‌گذاری و توسعه را نشان می‌دهد. دوم، امید و اشتیاق کارآفرینان و مردم است؛ چنان‌که با وجود تمام مشکلات، شاهد تلاش مستمر فعالان بخش خصوصی و دولتی برای توسعه هستیم.»

اهمیت هماهنگی برای افزایش تاب‌آوری اقتصادی

صیدی با اشاره به مفهوم «تاب‌آوری» تأکید کرد: «تاب‌آوری موضوع پرچالشی است، اما برای عبور از گردنه‌های خطر مسأله‌ای حیاتی است.»

او در عین حال گفت: «افزایش تاب‌آوری اقتصادی نیازمند هماهنگی سیاست‌های مالی، پولی و بازار سرمایه است.»

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار توضیح داد: «خوشبختانه در یک سال اخیر جلسات متعددی میان مسئولان بازارهای پول و سرمایه برگزار شده و همکاری خوبی بین دو نهاد شکل گرفته است، هرچند همچنان بعضاً چالش‌هایی هم وجود دارد.»

ضرورت یکسان سازی نرخ ارز
رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار،
با اشاره به ضرورت یکسان سازی نرخ
ارز تأکید کرد: «تفاوت نرخ های ارز
به شدت به خلق ثروت مولد و تولید
ضربه می زند.»

صیدی گفت: «وجود تفاوت
نرخ‌های ارز، پیرانت ایجاد می‌

هزینه‌های مبادله را افزایش می‌دهد و این اتفاق به تولید آسیب می‌زند.»

نرخ‌های ارز به یکدیگر نزدیک بوده، وضع اقتصاد هم بهتر شده است. در مقابل اگر تفاوت بین نرخ‌های ارز زیاد باشد، بنگاه‌های بزرگ - که اغلب آنها در بورس متمرکزند - دچار مشکل می‌شوند. بنابراین از بین بردن شکاف بین نرخ‌های ارز ضرورتی علم است.»

آسیب‌های نرخ بهره بالا

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار،
با اشاره به موضوع نرخ سود یا بهره،
توضیح داد: «نرخ بهره بالا موجب
افزایش هزینه تولید و تنگی‌ای مالی

بنگاه‌های می‌شود
صیدی گفت:
خزانه باید به
بانکی و هزینه
اگر این نرخ‌ها
شدید روبه‌رو

تقسیم کار در حوزه رمزارزها و رمزداری ها

صدی گفت: «مساله ديگر، پديده هاي نوين، مانند سرمايه ها و دارايي هاي دييجيتال است. اقتصادشنانان در اين است كه اين نوع پديده ها را ناپديد بگيريم. اما با واقعيت اينكه در بطور كامل متناوع نكنيم. هنرند از توفائدمت مي گيرد، اما در بلندمدت پديد واقعيت را بدبخت و براي اين چهارچوب بطريحي اوراق بخرم.» رئيس سازمان بورس و اوراق بهادار با بار بار اشاره به توفاق هاي صورت گرفته ميان بازارهاي پول و سرمايه و بر تقسيم اعلام كرد: «در اين زمينه توفاق شده است. تقسيم گيرى و نظارت بر «مرزداري هاي بازارهاي پول و سرمايه و اوراق بهادار» و بر عهده سازمان بورس و اوراق بهادار است. بندي و نظارت بر حوزه «مرزپول» بر عهده بانك مركزي قرار گيرد. ما داريم اين هماهنگي را به نتايج عملي برسد تا اقتصاددانان و پيوندان از اين خطرات عبور كنند.

امید به آینده

صیدی در پایان صحبت هایش با اشاره به جلسه‌ای که تاکنون با مدیران گاه‌گاهی اقتصادی برگزار شد، گفت: «پنگاه‌های اقتصادی ما با وجود چالش‌ها، هم‌زمان و به‌نسبت مناسبی دارند و با امید به توسعه حرکت می‌کنند، به نظر می‌رسد با وجود چالش‌هایی مانند ناترازی برق و گاز، برنامه‌ریزی‌هایی در مدیریت ناترازی انرژی و کاهش قطعی برق و گاز انجام شده است تا تولیدکنندگان با آگاهی از دامه تولید خود برنامه‌ریزی کنند.»

وزارت راه و شهرسازی
شرکت عمران شهر جدید پردیس

به فروش برساند.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۲۶
تاریخ بازدید: از ۱۴۰۴/۰۶/۲۶ تا ۱۴۰۴/۰۷/۱۴
مهلت دریافت اسناد مزایده: تا ساعت ۱۳:۰۰ تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۱۴

فراخوان عمومی (مزایده) فروش املاک و مستغلات شرکت عمران شهر جدید پردیس

نوبت: اول   کد: ۰۴-۰۸-۳-ر

مزایده گران محترم از این طریق امکان پذیر می باشد.

۲. کلیه اطلاعات املاک و مستغلات شامل مشخصات، شرایط و نحوه فروش در برد اعلان عمومی سامانه مزایده قابل مشاهده، بررسی و انتخاب می باشد.

۳. علاقه مندان به شرکت در مزایده می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره های ذیل تماس حاصل نمایند:

شماره تماس مرکز پشتیبانی و راهبری: ۱۴۵۶

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استان ها، در دامنه سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت نام/پروفایل مزایده گر" موجود است.

ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی می باشد:

- برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می باشد و کلیه مراحل فرآیند شامل خرید و دریافت اسناد مزایده (در صورت وجود هزینه مربوطه)، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن

جدول واحدهای تجاری با شرایط ۳۰٪ نقد و اقساط ۴۸ ماهه

ردیف	محلّه	ناحیه	فاز	کاربری	شماره واحد - طبقه - جهت	مساحت (مترمربع)	بالکن (مترمربع)	انباری (مترمربع)	کل قیمت پایه کارشناسی (ریال)	با شرایط نقد و اقساط ۳۰٪ نقد و ۴۸ ماه اقساط	۵٪ قیمت پایه
۱	-	-	۸	واحد تجاری	واحد شماره ۱۷ مجتمع تجاری امتداد ایده برتر	۳۶٫۱۷	۲۱٫۸۲	۲۶٫۱۰	۴۱٫۸۷۸٫۴۹۸٫۴۱۱	۲۰٫۹۳۲٫۹۲۴٫۹۳۰٫۵۵	۲۰٫۹۳۲٫۹۲۴٫۹۳۰٫۵۵
۲	۱	۱	۸	واحد تجاری	واحد شماره ۸ قطعه تجاری ۸-۱-۹ (پروژه مشارکتی شایان عمران اهوان)	۲۱٫۰۲	-	۱۵٫۴۵	۴۰٫۶۶۳٫۶۷۱٫۲۳۳	۲۰٫۳۳۲٫۱۸۳٫۵۶۱٫۶۴	۲۰٫۳۳۲٫۱۸۳٫۵۶۱٫۶۴
۳	۱	۱	۸	واحد تجاری	واحد شماره ۱ قطعه تجاری ۸-۱-۷ (پروژه مشارکتی شایان عمران اهوان)	۵۲	-	۷۶٫۲۹	۱۰۹٫۹۱۸٫۹۸۶٫۳۰۱	۵۰٫۴۹۵٫۹۴۹٫۳۱۵٫۰۷	۵۰٫۴۹۵٫۹۴۹٫۳۱۵٫۰۷
۴	۱	۱	۸	واحد تجاری	واحد شماره ۷ قطعه تجاری ۸-۱-۷ (پروژه مشارکتی شایان عمران اهوان)	۳۸٫۰۶	-	۳۲٫۴۱	۱۱۸٫۹۹۶٫۴۸۰٫۰۰۰	۵۰٫۹۴۹٫۸۲۴٫۰۰۰	۵۰٫۹۴۹٫۸۲۴٫۰۰۰
۵	۱	۱	۸	واحد تجاری	واحد شماره ۱۰ قطعه تجاری ۸-۱-۷ (پروژه مشارکتی شایان عمران اهوان)	۱۷٫۱۱	-	۲۳٫۷۵	۳۷٫۷۴۰٫۹۶۹٫۸۶۳	۱۰٫۸۸۷٫۰۴۸٫۴۹۳٫۱۵	۱۰٫۸۸۷٫۰۴۸٫۴۹۳٫۱۵

جدول زمین تجاری و ورزشی با شرایط ۳۰٪ نقد و اقساط ۴۸ ماهه

ردیف	محلّه	ناحیه	فاز	کاربری	شماره قطعه	مساحت (مترمربع)	سطح اشغال (به درصد)	حد اکثر تراکم (به درصد)	کل قیمت پایه کارشناسی (ریال)	با شرایط نقد و اقساط ۳۰٪ نقد و ۴۸ ماه اقساط	۵٪ قیمت پایه
۶	۳	۳	۱۱	تجاری	۱۱-۳-۳-۱۶۳	۴۰۸٫۳۶	۱۰۰	۱۵۰	۵۱۸٫۸۵۰٫۶۵۴٫۵۷۵	۲۵٫۹۴۲٫۵۳۲٫۷۲۸٫۷۷	۲۵٫۹۴۲٫۵۳۲٫۷۲۸٫۷۷
۷	۲	۳	۸	تجاری	۸-۲-۳-۷۱	۱۳۳	۱۰۰	۱۰۰	۱۶۱٫۷۲۸٫۰۰۰٫۰۰۰	۸۰٫۸۸۶٫۴۰۰٫۰۰۰	۸۰٫۸۸۶٫۴۰۰٫۰۰۰
۸	۲	۳	۸	تجاری	۸-۲-۳-۷۲	۱۳۳٫۱۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۶۱٫۸۴۹٫۶۰۰٫۰۰۰	۸۰٫۹۲۲٫۴۸۰٫۰۰۰	۸۰٫۹۲۲٫۴۸۰٫۰۰۰
۹	۱	-	۳	ورزشی	۳-۱-۳-۲-۷	۹۱۱۱٫۸۵	۸۰	۸۰	۱۰۵۲۸٫۵۱۲٫۰۰۰٫۰۰۰	۷۶٫۴۲۵٫۶۰۰٫۰۰۰	۷۶٫۴۲۵٫۶۰۰٫۰۰۰

جدول زمین مسکونی با شرایط ۱۰۰٪ نقد

ردیف	محلّه	ناحیه	فاز	کاربری	شماره قطعه	مساحت (مترمربع)	سطح اشغال (به درصد)	حد اکثر تراکم (به درصد)	کل قیمت پایه کارشناسی (ریال)	۵٪ قیمت پایه
۱۰	۱	۳	۸	مسکونی	۸-۳-۱-۲۳۳	۶۰۷٫۳۱	۶۰	۳۰۰	۲۰۶٫۴۹۰٫۰۰۰٫۰۰۰	۱۰٫۳۲۴٫۵۰۰٫۰۰۰

جدول واحدهای (تجاری) با شرایط ۱۰۰٪ نقد

ردیف	محلّه	ناحیه	فاز	کاربری	شماره واحد - طبقه - جهت	مساحت (مترمربع)	بالکن (مترمربع)	انباری (مترمربع)	کل قیمت پایه کارشناسی (ریال)	۵٪ قیمت پایه
۱۱	-	-	۳	واحد تجاری	واحد شماره ۳ مجتمع تجاری خاتم	۳۶٫۱۷	-	-	۳۲٫۵۵۳٫۰۰۰٫۰۰۰	۱٫۶۲۷٫۶۵۰٫۰۰۰
۱۲	-	-	۱۱	واحد تجاری	واحد شماره ۵ قطعه تجاری ۱۱-۳-۵-۰۶	۴۴٫۳۳	-	۳۲٫۲۱	۷۰٫۲۲۴٫۰۰۰٫۰۰۰	۳٫۵۱۱٫۲۰۰٫۰۰۰

نکته: امکان ساخت تجاری مشروط برابر ضوابط شهرسازی برای قطعه زمین ورزشی.

نشانی: کیلومتر ۱۷ آزادراه تهران-پردیس، نرسیده به بومهن، شهر جدید پردیس

ایران
با رسانه‌های متنوع مؤسسه ایران
دیده خواهید شد

خط ویژه
پذیرش آگهی
۱۸۷۷

ایران
online

ایران
online

ایران
online

ایران
online

سوزه

دختران بسکتبال ایران در مسیر افتخار

تقابل سرنوشت‌ساز با میزبان

فرخ حسانی / مرحله پلی آف صعود به نیمه‌نهایی رقابت‌های کاپ آسیا ۲۰۲۵ دیویژن B زیر ۱۶ سال بسکتبال دختران امروز شاهد رویارویی ملی پوشان ایران و تیم ملی مالزی خواهد بود؛ دیداری که تعیین‌کننده تیم راه‌یافته به نیمه‌نهایی این تورنمنت مهم است. تیم ملی بسکتبال دختران ایران که با پیروزی مقابل ساموآ و ازبکستان و تنها با یک شکست برابر هند، به عنوان تیم دوم گروه A صعود کرده است، باید در این دیدار سرنوشت‌ساز مقابل تیم مالزی قرار گیرد. تیم مالزی که پس از شکست مقابل اندونزی در جایگاه سوم گروه B ایستاده، تلاش می‌کند با پیروزی مقابل ایران، قدمی بزرگ به سوی نیمه‌نهایی بردارد. این مسابقه مهم روز چهارشنبه ۲۶ شهریورماه ساعت ۱۴:۳۰ به وقت ایران در سالن رتنا سرمبان مالزی برگزار می‌شود و برنده این بازی در مرحله نیمه‌نهایی به مصاف هنگ‌کنگ خواهد رفت. حساسیت بالا و شرایط فشرده رقابت‌ها، این دیدار را به یکی از جذاب‌ترین بازی‌های این دوره تبدیل کرده است. تیم ملی ایران با تکیه بر عملکرد موفق مرحله گروهی و حفظ تمرکز و اراده بازی منسجم، مقابل میزبان مسابقات به پیروزی دست یابد. از سوی دیگر، تیم مالزی نیز با انگیزه بالا و حمایت هواداران خانگی، آماده است تا با نمایش قدرت خود، تیم ایران را مغلوب کند. دختران ایران در این مسابقات با میانگین امتیاز، ریباند و پاس گل عملکرد بهتری نسبت به مالزی داشته‌اند. با این حال، مالزی در پرتاب‌های دو امتیازی و سه امتیازی نسبت به ایران برتری اندکی دارد. تیم ملی ایران با تکیه بر عملکرد قوی در مرحله گروهی و آمار برتر در زمینه‌های مختلف، به‌عنوان تیمی با شانس بالاتر برای پیروزی در این دیدار شناخته می‌شود. با این حال، مالزی با حمایت هواداران خانگی و انگیزه بالا، می‌تواند حریف سرسختی برای ایران باشد. در تقابل‌های گذشته در دو دیدار اخیر بین این دو تیم، ایران یک پیروزی و مالزی هم یک پیروزی کسب کرده است؛ در تاریخ ۱۰ جولای ۲۰۲۳، مالزی با نتیجه ۲۴ بر ۰ برابر ایران پیروز شد و در تاریخ ۱۲ اکتبر ۲۰۱۷، ایران با نتیجه ۶۸ بر ۸۵ برابر مالزی شکست خورد.

عدم شفافیت سازمان لیگ در بحث درآمد تبلیغات محیطی

درآمد واقعی باشگاه‌ها چقدر است؟

ابلیا بهزاد اول / در کنار ماجرای حق پخش تلویزیونی که در آن سال‌هاست به حق قانونی و اصلی باشگاه‌های فوتبال ایران احقاق می‌شود، بحث تبلیغات محیطی در فوتبال ایران نیز یکی دیگر از مسائلی است که سال‌ها محل بحث باشگاه‌ها و سازمان لیگ بوده و باشگاه‌های لیگ معتقدند که درآمد این تبلیغات به صورت قانونی باید به حساب آنها واریز شود. در فوتبال جهان هر باشگاه به صورت اختصاصی، در کنار تبلیغات مخصوص لیگ آن کشور تبلیغات اختصاصی خود را نیز دارد که این موضوع باعث می‌شود درآمد قابل توجهی نصیب باشگاه‌ها در این زمینه شود. طی سال‌های اخیر، تلاش‌هایی برای اختصاص دادن درآمد محیطی به باشگاه‌ها در فوتبال ایران انجام شده اما این درآمد، حتی برای هزینه سفر بسیاری از باشگاه‌ها هم کافی نیست. گفته می‌شود در لیگ بیست و سوم، مجموع ارزش تبلیغات محیطی تنها ۳۳۰ میلیارد تومان بوده که بر اساس حضور ۱۶ تیم در لیگ، نمی‌تواند درآمد قابل توجهی برای تیم‌ها به همراه داشته باشد.

روز گذشته اکبر شکاری، خزانه‌دار سازمان لیگ فوتبال ایران، به تشریح تقسیم‌بندی درآمد‌های تبلیغات محیطی در فصل پیش رو پرداخت و بنا بر آن، قرار شده که ۷۵ درصد از درآمد تبلیغات محیطی، به تیم‌های لیگ برتر و لیگ یک اختصاص پیدا کند که ۷۰ درصد از این مبلغ نیز سهم تیم‌های لیگ برتری خواهد بود. این مبلغ، ۳۵ درصدش به طور مساوی بین همه تیم‌های لیگ برتری تقسیم می‌شود. ۲۱ درصد درآمد بابت رتبه‌بندی جدول لیگ در پایان فصل است و همچنین ۵ درصد سهم باشگاه‌های لیگ یک به طور مساوی است. همچنین قرار شده تیم‌های اول تا سوم لیگ، پاداش ۱۴ درصدی داشته باشند و پاداشی برای فرمان جام حذفی نیز در نظر گرفته شده است. نکته اینجاست که در همه جای جهان، میزان درآمد باشگاه‌ها در این زمینه‌ها به طور شفاف و کامل مشخص است و سازمان لیگ، برای شفافیت بیشتر در این حوزه می‌تواند جدول واضحی را با رقم درآمد مشخص برای این تیم‌ها منتشر کند که خبری از این موضوع نیست، ضمن اینکه در این صحبت‌ها، به تفاوت ارزش تبلیغات محیطی یک مسابقه با پخش سراسری و مسابقه‌ای بدون پخش تلویزیونی نیز اشاره نشده است.

آیا سرمربی تیم ملی، مسابقات لیگ برتر را تماشا می‌کند؟

غیبت طولانی قلعه‌نویی در استادیوم‌های ایران

گروه ورزشی / امیر قلعه‌نویی، سرمربی تیم ملی فوتبال ایران، در سفری سه‌روزه راهی امارات شد تا از نزدیک عملکرد نمایندگان ایران در لیگ قهرمانان آسیا را تماشا کند. طبق اعلام فدراسیون، او علاوه بر حضور در دیدارهای تراکتور و استقلال، مسابقه الوحده و الاتحاد را نیز دنبال کرده و گفت‌وگوهایی با سرمربیان النصر و کلباء درباره وضعیت بازیکنان ایرانی خواهد داشت. این اقدام هرچند در ظاهر گامی مثبت برای ارتباط با باشگاه‌های خارجی ارزیابی می‌شود، اما پرسش‌های مهمی را برانگیخته است. اول اینکه چرا سرمربی تیم ملی مدت‌هاست در ورزشگاه‌های داخلی حاضر نمی‌شود؟ از زمان آغاز کار او در تیم ملی، چندان شاهد حضور سرمربی تیم ملی در مسابقات لیگ برتر نبوده‌ایم و بیشتر دستیارانش در ورزشگاه‌ها حاضر می‌شوند در حالی که لیگ برتر ایران با انبوهی از استعداد‌های جوان، همچنان اصلی‌ترین بستر کشف بازیکن تیم ملی است. در چنین شرایطی، غیبت طولانی قلعه‌نویی در استادیوم‌های کشور جای تأمل دارد. پیامی که از این بی‌توجهی به لیگ داخلی مخابره می‌شود نگران‌کننده است؛ برای دیده شدن باید لزئونر شد. این ذهنیت می‌تواند انگیزه بازیکنان لیگ برتر را کاهش دهد و فاصله میان تیم ملی و باشگاه‌ها را بیشتر کند. آیا بهتر نبود بخشی از همین انرژی صرف رصد مستقیم بازی‌های داخلی می‌شد تا بازیکنان بداندن تلاش‌شان در چشم کادر فنی قرار دارد؟ فوتبال ایران امروز بیش از همیشه نیازمند همکاری میان باشگاه‌ها و تیم ملی است. تمرکز بیش از حد روی ارتباطات خارجی، اگر با بی‌اعتنایی به لیگ داخلی همراه شود، تنها دستاوردش دلسردی بازیکنان بومی خواهد بود.

تمام رشته‌های المپیک را قربانی فوتبال کردیم

منصور برزگر: کشف کشتی گیر در ایران شبیه اکتشاف نفت است

تک تک

بچه‌های

ایران نمایشی

قانع‌کننده

داشتند، اما

کار بزرگ

امیرعلی

آذربیرا لذت

دیگری

داشت. او

نشان داد

توانایی خلق

اتفاقات

بزرگ و

موفقیت‌های

منحصربه‌فرد

را دارد.

همان‌طور

که رحمان

عموزاد و

امیرحسین

زارع نیز با

کشتی‌های

خود ثابت

کردند مستعد

رقم‌زدن

اتفاقات خوب

هستند

استعدادهای ناب خود می‌روند تا در این میدان به‌خوبی محک بخورند. ما نیز نباید از همین قاعده پیروی کنیم. با برنامه‌ریزی حساب‌شده می‌توانیم تداوم این موفقیت را رقم بزنیم.

مهمی بود که پس از ۱۲ سال برای کشتی آزاد رقم خورد. حالا چشم‌انداز ما باید چگونه طراحی شود؟

کسب عنوان قهرمانی را به مردم ایران، علاقه‌مندان به کشتی، ملی‌پوشان و کادر فنی تیم ملی تبریک می‌گویم. به نکته خوبی اشاره کردید؛ مسابقات جهانی به نوعی خانه‌گانی مدعیان کشتی برای بازی‌های المپیک به شمار می‌آیند. تیم‌ها برای حضور موفق در المپیک، سراغ جوان‌ها و

باشیم، می‌توانیم در المپیک ۲۰۲۸ لس‌آنجلس نیز این موفقیت را تکرار کنیم. منصور برزگر، سرمربی پیشین تیم ملی کشتی آزاد ایران، با اشاره به درخشش کشتی‌گیران کشورمان در جهانی و قهرمانی پیش از موعد ایران، به پرسش‌های خبرنگار «ایران» داد. در ادامه حاصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

موفقیت در جهانی زاگرب اتفاق

پیش رو بردارد. یارحمان عموزاد نشان‌داد انگیزه فراوانی برای

موفقیت دارد.

تک تک بچه‌های ایران نمایشی قانع‌کننده داشتند، اما کار بزرگ امیرعلی آذربیرا لذت دیگری داشت. او نشان داد توانایی خلق اتفاقات بزرگ و موفقیت‌های منحصربه‌فرد را دارد. همان‌طور که رحمان عموزاد و امیرحسین زارع نیز با کشتی‌های خود ثابت کردند مستعد رقم‌زدن اتفاقات خوب هستند. با این حال باید توجه داشت که موفقیت کشتی ایران در گرو برنامه‌ریزی و استراتژی استاندارد است. کشتی در ایران مثل نفت است؛ ما باید به سراغ اکتشاف برویم. چون همیشه سرمایه وجود دارد، مهم اکتشاف این سرمایه‌هاست.

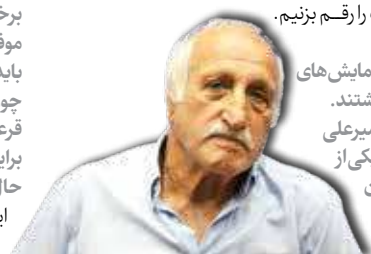
نتایج روز اول مسابقات جهانی زاگرب با واکنش منفی جامعه همراه شد. اما قهرمانی زودهنگام پیش از پایان مسابقات نشان

داد این تیم پتانسیل بالایی برای

موفقیت دارد.

مردم کمی عجله کردند. البته مردم ایران همیشه از کشتی انتظار موفقیت دارند و بابت این مسئله نمی‌توان به آنها خرده گرفت. مشابه این اتفاق در مسابقات جهانی ۱۹۷۸ مکزیک هم رخ داد؛ آنجا هم روز اول عملکرد خوبی نداشتیم و خیلی‌ها انتقاد کردند، اما در روزهای بعد ورق برگشت و در جمع سه تیم برتر قرار گرفتیم. در این دوره نیز کار به خوبی پیش رفت تا جایی که یک روز پیش از پایان رقابت‌ها به قهرمانی ارزشمند رسیدیم.

برخی کارشناسان معتقدند برای موفقیت در المپیک لس‌آنجلس باید خیلی زود دست به کار شد، چون ممکن است در المپیک با قرعه‌های سخت مواجه شویم. بر این اساس نباید این تیم را به حال خود رها کرد. این حرف کاملاً درست است.

کشتی‌گیران ما نمایش‌های

فوق‌العاده‌ای داشتند.

به‌عنوان نمونه امیرعلی

آذربیرا توانست یکی از

قدرت‌های جهان

و المپیک را از

داستان دنباله‌دار انتقاد از VAR و قضاوت‌های جنجالی

سریال اعتراض چه زمانی تمام می‌شود؟

گروه ورزشی / لیگ بیست‌وپنجم با وجه اشتراکی قابل توجه نسبت به دوره‌های پیشین آغاز شد و آن، اعتراض تیم‌های مختلف به عملکرد داوران بود. این در حالی است که انتظار می‌رفت با گسترش پوشش «VAR» در فوتبال ایران، از اعتراضات علیه قضاوت داوران کاسته شود، اما چنین نشد. نکته مهم اینکه از ابتدای فصل جاری هم از بدو آغاز لیگ همچنان عدالت داور به طور کامل برقرار نشده و در هفته اول فصل جدید لیگ برتر، تنها در ۶ مسابقه از ۸ دیدار از فناوری «VAR» استفاده شده است! البته ماجرا به همین جا ختم نمی‌شود و از سوت آغاز لیگ، اشتباهات داورى امسال حتی بیشتر از سال گذشته شدند و نمونه بارز آن در دیدار استقلال و استقلال خوزستان رخ داد؛ جایی که تمام ارکان داورى فدراسیون (از اسماعیل صغیری تا دانیال مرادی) به قاطعیت اعلام کردند برخورد سحرخیزان پناثی نبوده است، در حالی که کارشناسان نظر دیگری داشتند. تصمیمات تأثیرگذار و اشتباه در هفته اول فصل جدید لیگ برتر به وضوح نمایان است و بیش از پیش ضعف دانش و تخصص داوران ایرانی را آشکار می‌سازد. این در حالی است که انتظار می‌رود فصل به فصل وضعیت داورى فوتبال ایران بهبود یابد، اما به نظرمی رسد قطار رو به افول داورى ایران، همچنان شتابان در حال عقبگرد است و فعلاً روزهای خوشی در دوردست‌ها به چشم نمی‌آید.

ما امروز در وزن ۹۷ کیلوگرم یکی از دانه‌درشت‌های جهان را شکست دادیم، اما اگر آیندنگر نباشیم ممکن است این موفقیت در لس‌آنجلس تکرار نشود. متأسفانه ورزش کشور ما المپیک نیست. مثل تیم ملی جوانان والیبال قهرمان جهان می‌شود، اما به جای آنکه این تیم را با برنامه‌ریزی به سمت موفقیت‌های بزرگ‌تر هدایت کنیم، آنها را به حال خود رها می‌کنیم و حتی یک مراسم تجلیل هم برای‌شان نمی‌گیریم. در رشته‌ها نیز همین‌طور است، چون جامعه‌ای فوتبال‌زده داریم. واقعاً فوتبال با این همه هیاهو و رفتار مافیایی چه افتخاری برای ورزش ما به ارمغان آورده که همچنان این چنین مورد توجه است؟

البته در اکثر نقاط دنیا توجه به فوتبال بیشتر است، چون فوتبال به‌صنعتی پول‌ساز تبدیل شده است.

قبول دارم، اما هیچ جای دنیا رشته‌های ورزشی دیگر را قربانی فوتبال نمی‌کنند. ما باید به همه رشته‌های ورزشی بها بدهیم. چرا والیبال، کشتی یا تکواندو مثل فوتبال مورد توجه نیستند؟ چون هیاهو و سر و صدا ندارند. اگر به دنبال موفقیت هستیم باید برنامه‌ریزی اصولی و استاندارد داشته باشیم. ما توجه و برنامه درست می‌توانیم در المپیک هم موفق باشیم. امروز ورزش ما از کشتوری مثل ژان استعداد بیشتری دارد، یعنی نیروی انسانی ما بیشتر است، اما آنها سازوکار درست دارند و به همین دلیل در المپیک موفق‌تر عمل می‌کنند. یک مثال روشن؛ آنها اگر ببینند کشتی‌گیر ایرانی مثل رحمان عموزاد توانسته کشتی گیر ژاپنی را در جهانی شکست داده، حتماً به دنبال طلا به بهتر از اومی‌روند تا مدال طلا به عموزاد نرسد. این یعنی برنامه‌ریزی. آیا ما چنین برنامه محکمی داریم که به آینده ورزشکاران خود توجه کنیم؟

الوصل امارات؛ اولین سد آسیایی آبی‌ها

ساینئتودر جست وجوی موفقیت

محمدرضا رحیم پور / تیم فوتبال استقلال ایران در اولین دیدار خود از مرحله گروهی لیگ قهرمانان آسیا ۲۰۲۵ عصر امروز در ورزشگاه زعبیل دوبی به مصاف الوصل امارات خواهد رفت. قضاوت این دیدار حساس برعهده کمینی نیون رویش داور سریلانکایی است. استقلال‌ها امیدوارند با شروعی قدرتمند، مسیر موفقیت در قاره کهن را از همان ابتدا هموار کنند.

الوصل، رقیب اماراتی استقلال، تیمی است با ترکیبی متنوع؛ ۱۳ بازیکن غیراماراتی در این تیم حضور دارند. فابیو لیما مهاجم برزیلی و سرجینیو ستاره کپ‌وردی با ارزش ۳.۵ میلیون یورو، از چهره‌های شاخص خط حمله الوصل هستند. هدایت این تیم نیز برعهده لوئیز کاسترو، مربی پرتغالی نام‌آشناست. میانگین سنی بازیکنان الوصل ۲۶ سال است و ۶ بازیکن ملی پوش در ترکیب دارد که تنها راتو تاپایا پرویی، خارج از جمع ملی‌پوشان اماراتی است.

این اولین رویارویی رسمی استقلال و الوصل است. پیش‌تر تنها چند مسابقه دوستانه میان دو تیم برگزار شده بود. استقلال که کارنامه‌ای درخشان برابر تیم‌های اماراتی دارد، امیدوار است با تکرار ساینئتو و بهره‌گیری از بازیکنان

بازی آخر دور مقدماتی دو تیم خوشبخت را مشخص می‌کند. این برد، ایران را از پرتگاه حذف نجات داد و امید صعود به مرحله یک‌هشتم نهایی را زنده نگه داشت. همچنین تیم ملی ایران به‌عنوان اولین تیم آسیایی، طلسم شکست‌ها را در قهرمانی جهان شکست و به پیروزی دست یافت. پوریا خاندانه با کسب ۲۱ امتیاز، ستاره میدان بود. در دیگر دیدارها نیز تیم‌های برزیل و آرژانتین، فیلیپین و اوکراین هم به برتری رسیدند.

برزند. اردوی تیم ملی از روز دوشنبه با حضور ۲۶ بازیکن در سالن «سردار سلیمانی» فدراسیون آغاز شده است؛ اردویی که با هدف آماده‌سازی برای مسابقات قهرمانی جهان به میزبانی مشترک آلمان و هلند برگزار می‌شود. باکدل با انتخاب یک سرمربی پرتغالی صاحب رزومه و یکی از چهره‌های برجسته هندبال زنان جهان، امیدوار است مسیر موفقیت و درخشش دختران هندبالست ایرانی هموارتر شود. نشمین شافعیان، دستیار آنا کریستینا سیائورا و سرمربی پیشین تیم ملی، از حضور

گروه ورزشی / «آنا کریستینا سیائورا» سرمربی پرتغالی تیم ملی هندبال زنان، روز گذشته نخستین جلسه تمرینی خود را با شاگردان ایرانی‌اش برگزار کرد. سیائورا باهدف دیروز با استقبال دهقانی نایب‌رئیس فدراسیون، رضاییان مدیر تیم‌های ملی هندبال بانوان و رافائل گاستیلو، سرمربی تیم ملی هندبال مردان وارد تهران شد. او پس از چند ساعت استراحت، در جلسه‌ای با پاکدل رئیس فدراسیون قراردادش را امضا کرد و بی‌درنگ در اردوی تیم ملی حاضر شد تا کار را استارت

آغاز به کار

سرمربی پرتغالی هندبال بانوان

سیائورا ۱۰روز

در تهران می‌ماند

سیائورا صبح دیروز دو بار معارفه شد: نخست با اعضای کادر تیم ملی و سپس با بازیکنان. او در صحبت‌های خود نشان داد که از تیم شناخت خوبی دارد: «من فیلم همه بازی‌های شما را دیده‌ام. ناآدم‌دام که کار را از صفر شروع کنیم، بلکه برای تقویت توانایی‌های موجود برنامه‌ریزی کرده‌ایم.» سیائورا در این سفر، ۱۰ روز در تهران خواهد بود و سپس به پرتغال بازمی‌گردد. او قرار است دوباره در همراه به ایران بیاید تا به‌طور رسمی کار خود را با تیم ملی پیگیری کند.

طبق تازه‌ترین گزارش OpenAI

«چت جی پی تی» شکاف دیجیتال را کاهش داد

تحلیل ۱,۵میلیون پیام

شرکت «OpenAI» اعلام کرد از هوش مصنوعی خود برای تجزیه و تحلیل بیش از ۱.۵ میلیون چت حدود ۱۳۰هزار کاربر بهره گرفته و البته این مطالعه را بدون نقض حریم خصوصی کاربران انجام داده است.

«سم آلتمن» خالق «چت جی پی تی» می‌خواهد دریابد کاربران از زمان راه‌اندازی «چت جی پی تی» تاکنون، چه روندی طی کرده‌اند و بیشتر در چه زمینه‌ای از کمک‌های این چت‌بات هوش مصنوعی مولد بهره گرفته‌اند.

پایان سلطه مردان بر «چت جی پی تی» با اینکه گزارش‌ها نشان می‌دهد در آغاز رونمایی از «چت جی پی تی» حدود ۸۰ درصد کاربران این چت‌بات‌های هوش مصنوعی مرد بودند و عملاً سلطه مردان بر آن هویدا بود، ولی در ژوئن ۲۰۲۵ وضعیت کاملاً تغییر کرده و حالا دیگر حدود ۵۲ درصد کاربران آن را زنان تشکیل می‌دهند؛ موضوعی که خود نشان از موفقیت زیر ۲۶ سال ارسال شده است. البته افراد زیر ۱۸ سال نیز از این چت‌بات هوش مصنوعی

رشد ۴ برابری در کشورهای فقیر

در بخشی دیگر از این گزارش هم بدون اشاره به نام کشورها، آمده است استفاده از «چت جی پی تی» در برخی کشورهای فقیرتر، سریع‌تر از کشورهای ثروتمند یا در حال رشد است. در واقع «چت جی پی تی»، به ابزاری جهانی با دسترسی گسترده تبدیل شده و نرخ رشد پذیرش این فناوری در کشورهای کم‌درآمد بیش از ۴ برابر کشورهای پردرآمد بوده است. تحلیلگران معتقدند، سم آلتمن، پایبندی خود به شعار شرکت «OpenAI» مبنی بر اینکه «دسترسی به هوش مصنوعی باید به عنوان یک حق اساسی تلقی شود» را نشان داده است.

جوانان، بیشترین کاربران «چت جی پی تی»

همچنین در گزارش OpenAI عنوان شده که جوانان بیشترین استفاده را از «چت جی پی تی» دارند و افراد زیر ۲۶ سال تقریباً نیمی از کاربران را تشکیل می‌دهند. به طور تقریبی نیمی از پیام‌های بین بزرگسالان، از کاربران زیر ۲۶ سال ارسال شده است. البته افراد زیر ۱۸ سال نیز از این چت‌بات هوش مصنوعی

استفاده می‌کنند، اما پیام‌های آنها در این مطالعه لحاظ نشده است. همچنین در این گزارش آمده است در میان کاربرانی که سن خود را گزارش کرده‌اند، ۴۶ درصد پیام‌ها از کاربران ۱۸ تا ۲۵ ساله بوده است. وقتی هم نوبت به اهداف استفاده از «چت جی پی تی» توسط کاربران می‌رسد، جالب است بدانید جوانان کمتر از افرادی با سن بالاتر، از این فناوری برای اهداف کاری استفاده می‌کنند. طبق این مطالعه، احتمال اینکه پیامی از یک کاربر ۱۸ تا ۲۵ ساله، مرتبط با کار باشد، حدود ۲۲.۵ درصد است که این رقم کمتر از سایر گروه‌های سنی حاضر در این مطالعه، بجز افراد ۶۶ سال به بالاست. طبق این گزارش، احتمال ارتباط چت‌افراد ۶۶ سال به بالا با کار در «چت جی پی تی»، حدود ۱۶٫۱ درصد است. اما در میان کاربران ۳۶ تا ۴۵ ساله، این احتمال به ۳۱.۴ درصد می‌رسد که بالاترین میزان در بین هر گروه سنی است.

مشاوره در صدر درخواست کاربران

در حالی که در ژوئن ۲۰۲۴، درخواست‌های کاربران از «چت جی پی تی» تقریباً به طور مساوی بین کاربردهای کاری و شخصی تقسیم شده بود، اما این شرکت اعلام کرد که تا ژوئن ۲۰۲۵، کاربردهای غیرکاری ۷۳ درصد از کل مکالمات را تشکیل داده است. در واقع کاربران از آن بیشتر برای مشاوره و کسب اطلاعات استفاده می‌کنند. همچنین محبوب‌ترین وظیفه نوشتاری که به «چت جی پی تی» داده شده، ویرایش متن و پس از آن نوشتن برای ارتباطات شخصی از جمله نوشتن متن برای ایمیل یا پست‌ها در شبکه‌های اجتماعی است. همچنین توانایی «چت جی پی تی» و ابزارهای هوش مصنوعی مشابه برای تولید کد کامپیوتری، توسط بسیاری از فعالان برنامه‌نویسی با اشتیاق پذیرفته شده است. مطالعه OpenAI نشان داد که حدود ۴۰.۲ درصد از چت‌های نمونه‌گیری شده مربوط به برنامه‌نویسی بوده‌اند. یکی دیگر از کاربردهای محبوب «چت جی پی تی»، جست‌وجوی اطلاعات بوده که همین امر احتمالاً گوگل را به عنوان یک موتور جست‌وجو با مشکل مواجه می‌کند. ارزش سالانه کسب و کار تبلیغات گوگل، ۵۵ میلیارد دلار است و هرگز نمی‌خواهد این فرصت را از دست بدهد، به همین دلیل هم به سمت استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی در این بخش رفته است.

معاون علمی رئیس‌جمهور هدف را روشن کرد

تبدیل پارک پردیس به قطب فناوری‌های پیشرفته آسیا

فاوا

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهوری در بیست و سومین اجلاس سالانه پارک فناوری پردیس اعلام کرد: «بر اساس مصوبه هیأت وزیران، با تمام ظرفیت در حال استمرار مرکز ارتباطات فناوری جهانی در دل منطقه بین‌المللی نوآوری ایران هستیم تا پارک فناوری پردیس به نقطه تلاقی بازیگران فناوری بین‌المللی تبدیل شود.»

به گزارش ایرنا، حسین افشین هدف روشن این حرکت را تبدیل منطقه نوآوری پردیس به قطب فناوری‌های پیشرفته در غرب آسیا عنوان کرد و گفت: «تمرکز ما بر زیست‌فناوری، فناوری‌های مالی جدید و انرژی‌های پاک است.»

دراین مراسم از ۵ محصول جدید فناورانه پارک فناوری پردیس رونمایی شد که در حوزه‌های دارویی، تجهیزات پزشکی، صنعت ریلی و حمل‌ونقل، صنعت پلیمر و لاستیک‌سازی و صنعت نفت و گاز و پتروشیمی کاربرد دارند. از این محصولات می‌توان به دارویی اشاره کرد که با هدف پیشگیری از رد پیوند عضو پیوسته (کلیه) تولید شده است. داروی کنترل التهاب و فیبروز ریه، تولید رزین‌های قابل استفاده در آجرهای نسوز و صنعت تایرسازی، ایجاد سامانه هوشمند هدایت مرکزی قطار و توسعه ابزار دقیق برای شیرهای کنترلی صنعتی هم دیگر محصولاتی بود که در این نشست رونمایی شد.

همچنین دراین مراسم، دستیار هوشمند پارک علم و فناوری پردیس با نام «پردیسا» عرضه شد.

حوزه فاوا

■ ستار شامی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در دیدار با پژوهشگران پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات، تأکید کرد که این پژوهشگاه باید به دوران اوج و اقبای نقش محوری در سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی‌های کلان کشور برگردد. وی همچنین یادآورشد: «در اسناد بالادستی، مأموریت‌های بزرگی برای ایجاد قطب‌های مراکز داده در کشور تعریف شده، اما واقعیت این است که بدون تحلیل دقیق و تجربه جهانی، این اهداف غیرواقع‌بینانه خواهد بود. پژوهشگاه باید در این زمینه بازوی تحلیلی و تصمیم‌ساز باشد و گزارش‌های کارشناسی آن مبنای تصمیم‌گیری دولت و وزارتخانه قرار گیرد.»

■ علی حکیم‌جوادی، رئیس سازمان نصر از برگزاری بیست و هشتمین دوره نمایشگاه الکامپ طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده، از تاریخ ۲ تا ۶ تهرماه ۱۴۰۴ در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران خبرداد. به دنبال سخنان رئیس پلیس راهور تهران بزرگ مبنی بر ممنوعیت برگزاری هرگونه نمایشگاه در دو هفته اول مهرماه، برپایی نمایشگاه الکامپ که یک بار به دلیل جنگ ۱۱ روزه به تعویق افتاده بود، در هاله ابهام قرار گرفته بود.

■ سرپرست معاونت امور پستی، ارتباطی و فناوری اطلاعات رگولاتوری از اصلاح وضعیت تاب‌آوری باتری‌های مراکزسایت‌های مخابراتی تهران خبرداد. حمید خواسناری افزود: «علاوه بر تعویض و نوسازی باتری‌های پشتیبان، از ابتدای سال جاری تا هفته سوم شهریور، ۱۰ هزار و ۱۰۰ باتری پشتیبان در مراکزسایت‌های ارتباطی شهر تهران نصب شده است.»

کوتاه‌از فناوری

■ ترامپ از توافق با چین برسر چهارچوب معامله تیک‌تاک وادامه فعالیت این شبکه اجتماعی در آمریکا خبرداد.

از هوش مصنوعی چه خبر؟

■ گوگل از اولین مدل هوش مصنوعی خود با تمرکز بر حریم خصوصی به نام VaultGemma رونمایی کرد.

روبات‌ها

■ روبات انسان نمای «تین کونگ» چینی که در مسابقات دوی روبات‌ها کفش ورزشی به پا داشت به عنوان تستر کفش‌های ورزشی برای ارتقای کیفیت کفش‌های دو و ورزشی مورد استفاده قرار می‌گیرد تا با ارائه اطلاعات بیومکانیکی در تولید کفش‌های ورزشی باکیفیت نقش داشته باشد.

خبر علم

■ محققان استرالیایی برای اولین بار جفت جنین را با چاپگر سه‌بعدی تولید کردند تا با استفاده از این روش، داروهای مختلف را روی آن آزمایش کنند و درباره برخی خطرات به مادران یادارد هشدار بموقع دهند.

کارشناس اقتصاد توسعه مطرح کرد:

تحقق عدالت در نظام مالیاتی با تکیه بر طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها

می‌کند و این امر انگیزه مالیات‌دهندگان را برای پرداخت به موقع مالیات بالا می‌برد. رستمیان در رابطه با پروژه‌های رفع ناترازی انرژی در طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها در سال ۱۴۰۴ اظهارنظر کرد: وصول درآمدهای مالیاتی دولت از جهات مختلف به نفع کشور است. از یک طرف زمینه برای اجرای طرح‌های عمرانی و زیرساختی فراهم می‌شود و از طرف دیگر، دولت می‌تواند از این منابع درآمدی به‌منظور بازتوزیع امکانات در کشور بهره‌برد. به‌طور مثال، در طرح نشان دار کردن مالیات‌ها علی سال جاری یکی از محورهای اساسی، رفع ناترازی انرژی است. این کارشناس اقتصاد توسعه در رابطه با تحقق عدالت در

است. به نحوی که رفع محرومیت اتفاق بیفتد و همگان به عدالت از منابع کشور بهره‌برند. در همین راستا، در چارچوب طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها، ۱۵۰ طرح حوزه آبرسانی و توسعه راه‌ها تعریف شده است. وی در ادامه با اشاره به تحقق اقتصاد مقاومتی و افزایش انگیزه مودیان در پرداخت مالیات به موقع خاطرنشان کرد: تخصیص هدفمند درآمدهای مالیاتی به پروژه‌های عمرانی و زیرساختی در چارچوب طرح نشان‌دار کردن مالیات‌ها به تحقق اقتصاد مقاومتی می‌انجامد. موضوعی که در شرایط فعلی اهمیت بالایی دارد. از سوی دیگر، این طرح زمینه را برای مشارکت مردم در اقتصاد و روندهای حکمرانی فراهم

کارشناس اقتصاد توسعه گفت: رویکرد اصلی سازمان امور مالیاتی در راستای افزایش شفافیت در فرآیند مالیات، مشارکت دادن مردم در تعیین محل مصرف مالیات است. رستمیان کارشناس اقتصاد توسعه در رابطه با اهمیت شفافیت مالیاتی درزمینه تحقق تمکین مالیاتی گفت: مالیات جزو مهمترین منابع درآمدی کشورها محسوب می‌شود. کشورهای پیشرفته با استفاده از درآمدهای مالیاتی به اجرای پروژه‌های عمرانی و زیرساختی می‌پردازند و کیفیت خدمات ارائه شده به مردم را افزایش می‌دهند. از سوی دیگر، مالیات یک ابزار در دست دولت به‌منظور بازتوزیع امکانات و درآمدها در کشور

نماینده اسدآباد در مجلس شورای اسلامی مطرح کرد:

کاهش میزان فرار مالیاتی به کمک صدور صورتحساب الکترونیک

اقدام ارزشمند به حساب می‌آید. این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: سازوکارهای هوشمند و سیستمی دریافت مالیات بر ارزش افزوده به افزایش وصول درآمدهای مالیاتی کمک می‌کند زیرا با استفاده از روش‌های الکترونیک دقت در دریافت مالیات بالا می‌رود و جلوی فرار مالیاتی گرفته می‌شود. رنجبرزاده گفت: ایجاد سازوکار جدید اعتبارسنجی شرکت‌ها ذیل صورت حساب الکترونیک اقدام مهمی در راستای کاهش فرار مالیاتی و جلوگیری از صدور فاکتورهای جعلی است. با این روش می‌توانیم جلوی تخلفات را در فضای مالیاتی و اقتصادی کشور بگیریم و با ایجاد یک بستر شفاف و به روز، زمینه را برای دریافت مالیات عادلانه از همگان فراهم کنیم. وی ادامه داد: فاکتورهای جعلی یکی از مسائل مشکل‌ساز در اقتصاد کشور هستند و زمینه را برای فرار مالیاتی مهیا می‌کنند. مقابله با آن‌ها می‌تواند بهبود روندهای مالیاتی کشور را به دنبال داشته باشد. این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: در روش‌های نوین مالیات‌ستانی در کشور به درستی حل و فصل مشکلات مودیان در

نماینده اسدآباد در مجلس تصریح کرد: ایجاد سازوکار جدید اعتبارسنجی شرکت‌ها ذیل صورتحساب الکترونیک، اقدام مهمی در جهت کاهش فرار مالیاتی و جلوگیری از صدور فاکتورهای جعلی است.

علی‌اکبر رنجبرزاده، نماینده اسدآباد در مجلس با اشاره به این موضوع که هوشمندسازی دریافت مالیات بر ارزش افزوده گام مثبتی است و به افزایش سرعت و دقت در امر مالیات‌ستانی منجر می‌شود، اظهار داشت: هر چقدر بتوانیم دریافت مالیات را با روش‌های نوین و الکترونیک پیش ببریم، نفع بیشتری برای همگان دارد. این روندهای هوشمند و سیستمی هم به نفع مودیان است و هم بستری برای مقابله با فرار مالیاتی و افزایش درآمدهای مالیاتی دولت ایجاد می‌کند. وی ادامه داد: استفاده از روش‌های سیستمی و صدور صورت حساب الکترونیک به کاهش خطاهای انسانی و اعمال سلیقه شخصی در روندهای مالیاتی منجر می‌شود. از نظر بنده، هوشمندسازی دریافت مالیات بر ارزش افزوده و به ویژه صدور صورتحساب الکترونیک یک

دستور کار قرار گرفته است. به‌طور مثال، در چارچوب صدور صورت حساب الکترونیک، به‌صورت پیشینی و هوشمند صورتحساب کنترل می‌شود و بعد از صدور دیگر امکان رد آن وجود ندارد. این موضوع یکی از بزرگ‌ترین مشکلات مودیان را حل و فصل می‌کند. وی ادامه داد: در روش‌های سنتی مالیات‌ستانی امکان بروز اختلاف بین مودی و مأمور مالیاتی وجود داشت. اما در روش‌های نوین این مشکلات حل و فصل شده است که اقدام مناسبی به شمار می‌رود. به‌طور مثال، یکی از مهمترین اختلافات مودیان و مأموران مالیاتی به نرخ مالیات بر ارزش افزوده کالاها و خدمات برمی‌گشت. با تعیین این نرخ

عضو کمیسیون صنایع و معادن گفت: یکی از اقدام‌های مهم در راستای صدور صورتحساب الکترونیک مالیات بر ارزش افزوده، شفاف شدن نرخ مالیات بر ارزش افزوده سه میلیون کالا و خدمت بود که منجر به طبقه‌بندی کلیه خدمات و کالاهای مشمول مالیات بر ارزش افزوده شد.

شهباز حسن‌پور، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به این موضوع که انصافاً دولت در حال تلاش است و اقدام‌های خوبی را در زمینه‌های مختلف به اجرا می‌گذارد، تصریح کرد: وزارت امور اقتصادی و دارایی کشور با هدایت دکتر مدنی‌زاده در حال انجام وظایف محوله است. در همین راستا، اصلاح نظام مالیاتی کشور نیز با جدیت در دستور کار این وزارت‌خانه قرار دارد. وی ادامه داد: اصلاح روندهای مالیات‌ستانی در کشور به نحوی که دریافت مالیات حقه و عادلانه از همگان صورت گیرد، زمینه فرار مالیاتی از بین برود و از کسب و کارهای خرد و متوسط

تکمیل این مسیر به‌طور کامل منجر به تحقق عدالت خواهد شد و همچنین این رویکرد مهم در آینده‌ای نه‌چندان دور موجب افزایش سهم مالیات در تولید ناخالص داخلی، کاهش کسری بودجه و ارتقای عدالت اقتصادی در کشور خواهد شد.

نماینده مردم راور و کرمان در مجلس شورای اسلامی مطرح کرد:

شفافیت نرخ مالیات بر ارزش افزوده سه میلیون کالا و خدمت با صورتحساب الکترونیک

حمایت به‌عمل بیاید، اهمیت زیادی دارد. هوشمندسازی روند دریافت مالیات در کشور به افزایش عدالت مالیاتی کمک می‌کند. این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: تعیین نرخ مالیات بر ارزش افزوده بیش از سه میلیون کالا و خدمات توسط سازمان امور مالیاتی با هدف ایجاد شفافیت و رفع زمینه اختلاف بین مودیان و مأموران مالیاتی در دستور کار قرار گرفته است. هر اقدامی که در راستای انقباط بخشی به روندهای مالیات‌ستانی در کشور باشد و مشکلات مودیان را حل و فصل کند، مثبت ارزیابی می‌شود. حسن‌پور در پایان گفت: یکی از اقدام‌های مهم صورتحساب الکترونیک مالیات بر ارزش افزوده شفاف شدن نرخ مالیات بر ارزش افزوده سه میلیون کالا و خدمت بود که منجر به طبقه‌بندی کلیه خدمات و کالاهای مشمول مالیات بر ارزش افزوده شده است و مشکل بسیاری از مودیان در زمینه مشخص نبودن نرخ مالیات را حل کرده است.

ایران در «ایران»

فاجعه آبی در ۴۱۲ دشت ایران

گرگان- رئیس مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران با هشدار درباره وضعیت بحرانی ۴۱۲ دشت از مجموع ۶۰۹ دشت کشور اعلام کرد: استان‌های کرمان و اصفهان در صدر مناطق در معرض خطر قرار دارند به طوری که در استان اصفهان ، کاهش منابع آبی و نشست زمین، زندگی سه میلیون نفررا تهدید می کند.
کوروش صادقی‌زاده در نشست بررسی چالش‌های کشاورزی و آب استان گلستان، گفت: «سرانه آب تجدیدپذیر کشور از ۲ هزار و ۳۰۰ مترمکعب به هزار و ۲۰۰ مترمکعب سقوط کرده و کسری برداشت از منابع آب زیرزمینی به ۵۹ میلیارد مترمکعب رسیده است.» وی بیان کرد: «همچنین، کل برداشت از منابع آبی کشور از ۸۱ میلیارد مترمکعب به ۹۴ میلیارد مترمکعب افزایش یافته که منجر به شوری زمین‌های کشاورزی، کاهش کیفیت آب و خاک، افت باروری خاک و نشست زمین در بسیاری از مناطق شده است.»
صادق‌زاده بر لزوم اصلاحات فوری این روند تأکید کرد و راهکارهایی از جمله کاهش مصرف آب کشاورزی از ۸۲ به ۵۰ میلیارد متر مکعب طی ۱۰ تا ۲۰ سال، افزایش بهره‌وری آب کشاورزی از ۱.۲ به ۲ درصد، تغذیه سفره‌های آب زیرزمینی، ترویج مفهوم آب مجازی و تغییر الگوی کشت به محصولات کم‌مصرف و صادراتمحور را پیشنهاد داد.

متوسط تغییرات دمایی کشور بالاتر از میانگین جهانی

کرج- رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی با اعلام تغییرات اقلیمی محسوس در کشور گفت: «متوسط تغییرات دمایی ایران از میانگین جهانی بالاتر است.» «از وظیفه» در گردهمایی سالانه برنامه‌ریزی تحقیقات و تولید بدور پرورشی کشور که در کرج برگزار شد، افزود: «خاورمیانه، آسیای میانه، آسیای صغیر کانون‌های بحرانی تغییر اقلیم هستند.» وی بیان کرد: «این مناطق به طور نسبی بارندگی کمتر از متوسط جهانی دارند.»
وظیفه گفت: «میان یکی از کانون‌های تغییر اقلیم محسوب می‌شود و متوسط تغییرات دمایی کشور از میانگین جهانی بالاتر است.» وی یادآورشد: «تغییرات اقلیم و کم بارشی‌ها تعداد سال‌های خشک بودن را افزایش داده است.» رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور گفت: «تغییرات اقلیم سبب شده که تعداد سال‌های خشک به طور نسبی افزایش پیدا کند برای مثال امسال پنجمین سال پیاپی بود که ما دچار خشکی هستیم.»

جهش ۱۰۰درصدی حیوان‌گزیدگی در خوزستان

اهواز- معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز اعلام کرد: «۳۱ هزار مورد حیوان‌گزیدگی از سال گذشته تا کنون در خوزستان زیر مجموعه دانشگاه ثبت شده که جهش ۱۰۰درصدی را نشان می‌دهد.»
مهرداد شریفی اظهار کرد: «از سال گذشته تا کنون ۳۱ هزار مورد حیوان‌گزیدگی از جمله سگ وگربه در خوزستان ثبت شده که بالغ بر ۲۱ هزار مورد مربوط به سال ۱۴۰۳ و ۱۰ هزار مورد در پنج ماه امسال به ثبت رسیده است.» وی افزود: «آمار گزش حیوانات ولگرد در کشور رشد ۵۰ درصدی اما در خوزستان رشد ۱۰۰درصدی طی سال گذشته داشته و امسال نیز با توجه به آمار، وضعیت خوبی پیش‌بینی نمی‌شود.»
شریفی ادامه داد: «سال گذشته سه مورد جرحه در شهرستان‌های استان گزارش شده که با بموقع مراجعه نکردند یا اصلاً مراجعه‌ای نداشتند.» رئیس مرکز بهداشت خوزستان گفت: «هزینه‌تزیق واکسن هاری برای هر گزش ۱۵ تا ۲۰ میلیون تومان بدون در نظر گرفتن هزینه‌های پزشکی و مراقبت‌های بعدی به صورت رایگان در مراکز مربوطه انجام می‌شود.» وی اظهار کرد: «در هر شهرستان یک مرکز گزش و در اهواز به‌مراستما ایوبور و رازی به صورت ۲۴ ساعته، اقدامات لازم را انجام می‌دهند.»

قطار تندرو اصفهان _ قم_ تهران یک قدم تا بهره‌برداری

اصفهان- استاندار اصفهان گفت: به‌یضرفت پروژه ملی قطار تندرو اصفهان_ قم_ تهران مطلوب است و تنها یک‌گام تا بهره‌برداری فاصله دارد که با راه‌آه جمعی محقق می‌شود.
مهدی جمالی‌نژاد با بیان اینکه بخش مهمی از زیرساخت‌های این پروژه آماده شده است، افزود: «مسیرهای این پروژه ثبت‌شد و در برخی نقاط نیز ریل‌گذاری آن انجام شده است.» جمالی‌نژاد با بیان اینکه پروژه مورد نظر به قلب گردشگری و اقتصاد کشور نیز جان دوباره می‌بخشد، خاطرنشان کرد: «اتصال سریع و ایمن سه قطب مهم کشور شامل تهران، قم و اصفهان، تنها یک پروژه حمل‌ونقل نیست؛ بلکه پیشران توسعه گردشگری داخلی و بین‌المللی، تسهیل سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی نیز خواهد بود.» وی افزود: «کوتاه شدن زمان سفر به شهرهای در مسیر این پروژه، دیگر یک رویا نیست بلکه آینده در دسترس‌ای است که با همت و همراهی می‌توان آن را به واقعیت تبدیل کرد.»

۱۰ میلیون هکتار از عرصه‌های طبیعی کشور کانون گرد و غبار است

بجنورد - دبیر ستاد ملی سیاست‌گذاری و هماهنگی مدیریت پدیده گرد و غبار کشور گفت: «ایران از نظر غبارخیزی شرایط مناسبی ندارد و ۱۰ میلیون هکتار از عرصه‌های طبیعی کشور کانون گرد و غبار است.»
بهباز رایگانی در همایش منطقه‌ای مقابله با بیابان‌زایی در خراسان‌شمالی با بیان اینکه با مقوله تخریب پوشش گیاهی در کشور مواجه هستیم، گفت: «کاهش پوشش گیاهی و تخریب خاک باعث می‌شود که ذرات خاک و گرد و غبار به راحتی توسط باد به مناطق دیگری در مقیاس استانی و کشوری منتقل و موجب آسیب‌های فراوانی شوند.» وی افزود: «هم معضل گرد و غبار تنها محدود به کشور ما نیست و موضوعی است که مهار آن باید از راه دیپلماسی و همکاری‌های بین‌المللی پیگیری شود.»

ایران زمین

چهارشنبه ۲۶ شهریور ۱۴۰۴ ● شماره ۸۸۳۶

گزارش

بنیامیرعظیمی- حسین عسگری

گروه ایران زمین

در شمشک که قدم می‌زنی، اول طبیعت چشم‌نواز و سکوت کوهستان تو را در آغوش می‌گیرد. مه سرد صبحگاهی همچون شال نقره‌ای بر شانه‌های کوه نشسته و نسیم خنک، آرام در میان درختان بلند می‌رقصد. صدای باد در پیچ وخم دره‌ها می‌پیچد و سکوتی دل‌نشین، فضای شهر را در برمی‌گیرد. نقاشی زیبا که در نگاه اول، آرامش را فریاد می‌زند، اما این آرامش، تنها پوسته‌ای است بر چهره‌ای که سال‌ها زیر بار مشکلات قد خم کرده. کافی است چند قدم در کوچه‌پس‌کوچه‌های شهر برداری تا پرده از واقعیتی تلخ کنار رود؛ و واقعیتی از زخم‌هایی که در دل طبیعت جا خوش کرده است. از نبود شبکه فاضلاب که طبیعت را زخمی کرده، تا جاده‌ای که هر پیچش یادآور حادثه‌ای تلخ است و پیست‌هایی با شور زمستانی، که حالا خاموش و بی‌رنگ شده‌اند. با این حال مردم شمشک با نگاهی خسته اما امیدوار، چشم‌انتظارند؛ چشم‌انتظار روزی که این آرامش زمستانی، تنها تصویری زیبا نباشد، بلکه بازتابی از زندگی‌ای باشد که در دل کوهستان جاری است. روزی که با تدبیر و اقدام مسئولان، چهره فرسوده شهر دوباره جان گرفته و توسعه هم‌راستا با طبیعت، پایدار و پویا شود.

مهمترین چالش شهر شمشک دربندسر (بیلاق) پایتخت‌نشینان) در روایت مردم و مسئولان، عدم اجرای شبکه فاضلاب است؛ جدی‌ترین معضل زیست‌محیطی و بهداشتی که همانند زخمی بر تن طبیعت و سلامت شهروندان نشسته و تاکنون نیز درمانی قطعی نیافته است. با وجود پیگیری‌های مکرر، این پروژه حیاتی همچنان در پیچ وخم‌های اداری و حقوقی گرفتار مانده است. پرونده حقوقی مرتبط با این موضوع در مسیر قانونی در حال بررسی است و پیش‌بینی می‌شود ظرف شش ماه آینده به نتیجه نهایی برسد. اما حتی در صورت صدور مجوز و آغاز فوری عملیات ساخت تصفیه‌خانه، تکمیل آن حداقل دو تا سه سال زمان خواهد برد.

زخمی که هنوز درمان نشده است

«مهدی ساوه شمشکی» شهردار شمشک دربندسر، مهم‌ترین چالش حوزه خدمات شهری این منطقه را عدم اجرای شبکه فاضلاب دانسته و به «ایران» می‌گوید: «قرارداد اجرای شبکه فاضلاب در شهر شمشک دربندسر، از سال ۱۳۸۶ منعقد شده و مبالغ سنگینی نیز پرداخت شده است؛ با این حال پروژه نیمه‌کاره رها شده و هنوز به سرانجام نرسیده است. در حال حاضر، بخش‌های زیادی از شبکه جمع‌آوری و انتقال فاضلاب که در شهر اجراشده پس از گذشت ۱۷ سال غیرقابل بهره‌برداری شده و تصفیه‌خانه فاضلاب نیز همچنان نیمه‌تمام باقی مانده است.

تخلف قانونی زیرسایه کوهستان

شهرشمشک دربندسر، با کوه‌های بلند و طبیعی بکر، سال‌هاست که مقصد عاشقان برف و آرامش بوده است. اما در سال‌های اخیر، چهره این منطقه کوهستانی با رشد ساخت‌وسازهای مجاز با غیرمجاز دستخوش تغییرات زیادی شده است؛ جاده‌هایی که بی‌توجه به طرح‌های شهر و ضوابط شهرسازی، بر سینه کوه نشسته و آرامش طبیعت را برهم زده‌اند. ساخت‌وسازهایی که گاه‌و‌ب‌بیل از تشکیل شهر بدون دریافت پروانه از شهرداری با برخلاف مفاد آن ساخته شده‌اند اما طبق ماده ۱۰۰ قانون شهرداری، تخلف محسوب شده و مستلزم برخورد قانونی هستند.

«محمدتقی جبرودی» عضو شورای شهر شمشک دربندسر به «ایران» می‌گوید: «تا قبل از اجرای طرح‌های (۱۳۹۹) و بدون توجه به آمادگی زیرساخت‌ها و موقعیت توپوگرافی

دهدشت و گچساران قرار دارند.» معاون استاندار کهگیلویه و بویراحمد افزود: «شهر یاسوج هشت منطقه حاشیه‌نشین دارد که سه محله آن با جمعیتی حدود ۹۲ هزار نفر در وضعیت قرمز قرار گرفته‌اند. این جمعیت در ۳ سال گذشته از ۶۲ هزار نفر به ۹۲ هزار نفر افزایش یافته که زنگ خطری برای استان

بهار ۱۴۰۳

مدیران محلی از چالش‌های مدیریت شهری در «**شمشک دربندسر**» می‌گویند

کوچ آرامش از بیلاق‌های پایتخت

به این موضوع ورود کرده و اقدامات لازم را برای تسریع انجام پروژه تمهید کنند.»

طرحی که روی میز ماند!

طبق گفته «حسین ساوه شمشکی» رئیس شورای اسلامی شهر شمشک دربندسر به «ایران»، در دوره ششم شورای اسلامی شهر، نمونه‌ای موفق از اجرای شبکه جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب در یکی از شهرهای کشور مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت. در طرح مذکور، یکپنج تصفیه فاضلاب و شبکه انتقال، جمع‌آوری ساخته شده و در قبال فروش اشتباب فاضلاب و استفاده از آب پساب به منظور بازگشت سرمایه استفاده خواهد شد. این مدل پس از نومی‌سازی، به‌عنوان راهکاری عملی به مسئولان ارائه شد؛ اما متأسفانه تاکنون هیچ‌گونه دستور اجرایی نه به ما و نه به شرکت آب وفاضلاب شرق استان تهران ابلاغ نشده است.

رئیس شورای اسلامی شهر شمشک دربندسر ادامه می‌دهد: «برآوردهای سه سال پیش ما نشان می‌داد که اجرای این پروژه به ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیارد تومان، اعتبار نیازمند است. حتی پیمانکاران و وزارت نیرو نیز با اجرای آن موافقت کرده‌اند، اما آغاز عملیات منوط به صدور دستور استاندار محترم تهران است. در حال حاضر، خشک شدن چندین چشمه در بالادست، زنگ خطر منابع آبی منطقه را

زیرساخت‌های گردشگری و... معطوف کردیم. این رویه، میزان و درصـد تخلفات شهر شمشک دربندسر را در حوزه ساخت و ساز به کمترین میزان در شرق تهران کاهش داده است.» «اسفندیار شمشکی» عضو شورای شهر شمشک دربندسر نیز در گفت‌وگو با «ایران» ادامه می‌دهد: «طی این مدت، عوارض و جرایم تبصره ۱۱ را تا حدی افزایش دادیم تا دیگر کسی جرأت تخلف نداشته باشد. همزمان جراتم افزایش طبقات را به صورت تصاعدی بالا برده و کمترین عوارض را برای افرادی که کمتر از محدوده کاربری ساخت و ساز می‌کنند، در نظر گرفتیم.» اسفندیار شمشکی ادامه می‌دهد: «با وجود افزایش ۱۸۰۰ درصدی قیمت املاک در سال ۱۴۰۱، بسیاری از شهروندان توان نوسازی ندارند. اکثر املاک این شهر مشاعی‌اند و مردم مجبورند برای انتقال

محسوب می‌شود.» محمدی خاطرنشان کرد: «شهرهای گچسارز و دهمدشت هر کدام چهار محله حاشیه‌نشین با وضعیت قرمز دارند که در مجموع ۲۰۹ هزار و ۵۰۰ نفر در این مناطق زندگی می‌کنند. این آمار نسبت به جمعیت کل استان نامطلوب است.»

این مقام مسئول تأکید کرد: «برای بهبود وضعیت محلات حاشیه‌نشین باید مدیریت متمرکز صورت گیرد و فعالیت‌های پراکنده نتیجه‌بخش نیست. بر این اساس چهار محله به عنوان پایلوت انتخاب شده‌اند تا طرح جامعی برای آنها تدوین و دستگاه‌ها بر اساس آن فعالیت کنند.»

محمدی افزود: «دو محله در یاسوج، یک محله در گچساران و یک محله در دهدشت به عنوان پایلوت معرفی شده‌اند و نهادهای مربوطه موظف به هماهنگی و تمرکز فعالیت‌ها در این مناطق هستند.»

آن زندگی نمی‌کند، پیگیری‌های لازم برای تعریض آن نیز به فراموشی سپرده شده است. طبق گفته «نور محمد بلوکات» نایب رئیس شورای شهر شمشک دربندسر، «سال گذشته در جاده تنگه میگون، طی یک روز، سه تصادف ناشی از انحراف به چپ اتفاق افتاد. حتی ۱۵ سال پیش، یکی از دیپلمات‌های ایتالیایی در همین مسیر جان خود را از دست داد. عملیات تعریض این جاده خطرناک با وجود مکاتبات متعدد، به نتیجه نرسیده است. لذا خارج از چهارچوب رسمی و ضوابط نقشه‌برداری در منطقه، به همت سه تن از مهندسین کارگاه خاتم، نقشه‌برداری جاده مذکور را انجام داده و طرحی برای تعریض ۶ متری جاده بدون آسیب زدن به صخره‌ها ارائه شد.» وی ادامه می‌دهد: «در طرح مذکور، همه ظرفیت‌ها اعم از ایمن‌سازی، نصب علائم راهنمایی و رانندگی، تأمین روشنایی و... در نظر گرفته شده است. همچنین اسناد مطالعاتی و نقشه‌های اجرایی این طرح به استانداری تهران و فرمانداری شمیرانات ارسال شده و اجرای آن مستلزم دستور آن مقامات است.»

سکوت زمستانی شمشک

زمستان امسال نیز همانند سال‌های گذشته در شمشک ساکت‌تر از همیشه بود؛ اما شاید این سکوت، آغازی برای بازنگری در آینده یکی از مهم‌ترین پیست‌های اسکی کشور باشد. «جواد شمشکی» عضو ادوار شورای اسلامی شهر شمشک دربندسر به «ایران» می‌گوید: «اختلاف میان مالکین اراضی پیست‌های اسکی و بهره‌برداران محلی با شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، یکی از عوامل مهم تعطیلی پیست اسکی شمشک است. این شرکت در سال‌های گذشته علاقه‌ای به تجهیز یا نگهداری پیست به مردم منطقه نشان نداده و حتی در مواردی در آنها شکایت کرده است.» وی یکی از مهم‌ترین خواسته‌ها در حوزه گردشگری را رونق اقتصادی و اشتغال‌زایی شمشک را راه‌اندازی دوباره پیست اسکی دانسته و تأکید می‌کند: «پیست اسکی شمشک به دلیل استاندارد نبودن دستگاه‌های بالابر از سال ۱۳۹۷ تعطیل شده اما با تلاش‌های فراوان و نصب دو دستگاه بالابر کششی توسط اهالی بومی، از بهمن ماه سال ۱۴۰۳ و با وجود مخالفت اداره کل محیط‌زیست استان تهران نسبت به بازگشایی دوباره پیست اسکی به بهانه قرارگیری آن در منطقه حفاظت شده جابگانه محیط زیست، با ظرفیت محدود فعالیت خود را بار دیگر از سر گرفت. مستندات تاریخی نشان می‌دهد که زیست انسانی از گذشته در این منطقه وجود داشته و ثبت املاک اهالی بومی نیز در سال ۱۳۲۸ صورت گرفته و لذا مالکیت اراضی محدوده پیست‌های اسکی به مردم تعلق داشته و رأی دادگاه نیز به نفع آنان صادر شده است. علاوه بر آن، نامه‌ای به قید فوریت جهت متجهزات در راستای اجرای طرح مولدسازی اموال دولت از سوی وزیر وقت ورزش اعلام نظر شده، اما با وجود پیگیری‌های متعدد، نتیجه‌ای حاصل نشده است.»

یک دانگ از زمین خود، هزینه‌های سنگینی را پرداخت کنند؛ مشکلی که هنوز از سوی وزارت کشور و اداره دارایی حل‌وفصل نشده است. امید است با همدلی، پیگیری مستمر و همکاری نهادهای مسئول، گره‌های کور شهر شمشک دربندسر باز شده و این منطقه در مسیر توسعه پایدار، گام‌های مؤثری بردارد.»

تولید کشاورزی ایلام سه برابر نیاز مصرف استان است

شش هزار تن، ایلام در این زمینه با نیاز هفت هزار و ۸۰۰ تنی مواجه است و همچنین ۱۲ هزار تن آذریان سالانه در استان تولید می‌شود که هفت هزار تن مازاد بر نیاز استان است.»

وی با اشاره به جایگاه استان در تولید عسل بیان کرد: «با تولید یک هزار و ۵۰۰ تن عسل، ایلام در رتبه پانزدهم کشوری قرار دارد در حالی که مصرف سالانه عسل در استان حدود ۵۷ تن است.»

عبدالحسین خسروپناه، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی:

۲۵ استاد اخراجی به دانشگاه بازگشتند

گفت‌وگو

عزل رضایی‌ثانی- ندا سنجانی

آذرماه ۱۳۶۳ بود که شورای عالی انقلاب فرهنگی به فرمان امام خمینی (ره) تشکیل شد. گسترش نفوذ فرهنگ اسلامی در جامعه، تهیه و تدوین سیاست‌ها و طرح‌های راهبردی کشور در زمینه‌های مختلف فرهنگی، از جمله وظایف این شورا تعریف شده بود. برای همین شورای عالی انقلاب فرهنگی در حوزه‌های مختلف از جمله زبان، تبلیغات، اطلاع‌رسانی، چاپ و نشر، دانشگاه‌ها، برقراری روابط علمی، پژوهشی و فرهنگی با سایر کشورها، همکاری حوزه و دانشگاه، فعالیت‌های دینی و معنوی، برنامه‌ریزی برای مقابله با تهاجم فرهنگی و سایر حوزه‌های فرهنگی، به سیاست‌گذاری، تدوین ضوابط و نظارت مشغول است. این شورا همچنین نقش کلیدی در تدوین اسناد راهبردی کشور دارد. حجت الاسلام عبدالحسین خسروپناه از سال ۱۴۰۱ به سمت دبیری شورای عالی انقلاب فرهنگی کشور منصوب شده و در همین دو سال و شش ماه گذشته شاهد بوده‌ایم که اقدامات مختلفی در این شورا در زمینه اجتماعی و فرهنگی انجام شده است. به گفته خسروپناه، در همه این اقدامات تلاش شده ارتباط نخبگان و مردم با شورا مستقیم و بی‌تکلف باشد و حتی از نگاه نخبگان برای تهیه و تدوین اسناد استفاده شود. با عبدالحسین خسروپناه، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در استودیو روزنامه ایران به گفت‌وگوی تفصیلی در مورد آخرین اقدامات شورا پرداختیم.

حدود دو سال ونیم از حضور شما در شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌گذرد. در این مدت چه دستاوردهایی در شورا داشته‌اید؟

در این مدت چند کار مهم انجام شده است؛ اول اینکه دبیرخانه شورا را به سمت مسأله‌محوری بردیم؛ یعنی در واقع ستادها و میزهایی شکل گرفت که به حل مسأله می‌پردازند. به عنوان مثال یکی از مسائلی که در حوزه فرهنگ حتی پیش از انقلاب به آن توجه نشده، موضوع صنایع دستی بود. ایران ۲۹۹ صنایع دستی دارد و هیچ کشوری به اندازه ایران در صنایع دستی متنوع نیست، اما در عین حال هیچ سند حمایتی برای توجه به آن وجود نداشت. یا فرض کنید موضوع اسباب‌بازی که یک امر فرهنگی است، فقط ۱۰ درصد آن در کشور تولید می‌شد، ۲۰ درصد واردات و ۷۰ درصد آن قاچاق بود. این موضوع برای ما یک مسأله چالشی بود. با موسیقی که ۳۰ سال چالش داشت، به گونه‌ای که مقام معظم رهبری نیز تأکید داشتند حتماً برای آن سند موسیقی تدوین شود، چون هر کسی با نظر و سلیقه خودش به موضوع موسیقی ورود می‌کرد. همچنین بحث VODها که موضوع مهم حوزه فرهنگ است، مورد تهاجم سلیاق و نظرات مختلف بود و هیچ ضابطه‌ای برای آن وجود نداشت. در نهایت موضوع VOD -محتوای تصویری در بستر اینترنت- پیگیری شد. در حوزه اجتماعی آسیب‌هایی مانند اعتیاد، گسترش دخانیات، کاهش و پیری جمعیت و... مسائل مهمی بودند که باید سریعاً به آنها رسیدگی می‌کردیم. همچنین در حوزه فناوری چند مسأله داشتیم که باید به آن توجه می‌شد. اولین مورد هوش مصنوعی بود، سپس امنیت قضایی، فناوری کوانتوم و مواد پیشرفته که آیین‌نامه ارتقا برای آن تدوین شد تا با تأکید بر آیین‌نامه، استناد بتوانند در این زمینه نوآوری داشته باشند و شتاب علمی را افزایش دهند. همچنین بیش از ۱۳ سال از عمر نقشه علمی جامع کشور می‌گذرد و باید مورد بازنگری قرار می‌گرفت. در این میان سند تحول بنیادین آموزش و پرورش هم بود که باید به یک برنامه اجرایی و عملیاتی تبدیل می‌شد. همه این کارها در دو سال ونیم گذشته انجام شد.

وقه حکمرانی کار می‌کنم به همین دلیل به یک الگوی حکمرانی رسیدم که محور آن حکمرانی مردمی و نخبگانی است. با این الگوی که ما به آن رسیدیم، تمامی اسناد نامبرده تدوین شدند. به عقیده من و طبق الگوی حکمرانی، اگر قرار است این سندها اجرا شود، باید کسانی که با آن سر و کار دارند سندش را بنویسند. به همین دلیل در حال حاضر سند فناوری کوانتوم که رئیس‌جمهوری آن را ابلاغ کرده تا ۴۰ درصد اجرا شده، در حالی که دو ماه از شروع آن می‌گذرد. دلیل اینکه سند به سرعت اجرا شده این است که همان‌هایی که در این حوزه کار می‌کنند آن را نوشته‌اند. آنها حتی عالمانه و آگاهانه گفتند تا ۵ سال دیگر با همین سند به کجا می‌رسند.

در این مدت ارتباط مردم و جامعه نخبگانی با شورای عالی انقلاب فرهنگی چه تفاوتی نسبت به گذشته داشته است؟

مردم عزیز ما بداند که در هر استانی هیأت اندیشه‌ورز علم و فناوری داریم. هر اتفاقی که می‌خواهد در شورا بیفتد و به صحن برود، ابتدا تصمیم‌سازی آن در شورا انجام شده و تصمیم نهایی در هیأت‌های اندیشه‌ورز گرفته می‌شود. هیأت‌های اندیشه‌ورز در حوزه تعلیم و تربیت نیز فعال هستند که با نام اختصاری فتا (فعالان تربیتی استانی) با همکاری متخصصان تعلیم و تربیت در تمام استان‌ها کار می‌کنند. تمام ستاد‌های ما در شورای عالی انقلاب فرهنگی به نوعی با مردم و نخبگان ارتباط دارند. در همین راستا ما باید چهار ستاد را راندازی می‌کردیم. این ستادها به نام‌های علم و فناوری، تعلیم و تربیت، خانواده و زنان و ستاد فرهنگی است. ستاد پنجم را هم کمتر از یک سال است راندازی کرده‌ایم که ستاد سلامت نام دارد. این ستادها با فرهنگستان‌های هدف ارتباط مستقیمی پیدا کرده‌اند و به همین دلیل مردم و نخبگان با شورا و دبیرخانه شورا ارتباط سیستمی پیدا کرده‌اند. نمی‌خواهم بگویم قبلاً این گونه نبود، چرا بود، اما به نظرم در این دوره دو رویداد مهم

اتفاق افتاده؛ یکی ارتباط با مردم است و دوم اینکه نخبگان را در شهرستان‌ها درگیر کردیم. برخی مسئولان عادت دارند، بیشتر از نخبگان تهرانی استفاده کنند، اما ما در شهرستان‌ها نخبگان کم‌نظیری داریم و الحمدلله این افراد هم ارتباط خوبی با شورا برقرار کرده‌اند.

سرانجام بعد از چند سال، رئیس دانشگاه تهران منصوب شد، با این حال وضعیت سایر دانشگاه‌ها که با سرپرست اداره می‌شوند چه زمانی مشخص خواهد شد؟

تا از طرف وزرای علوم و بهداشت نامه رئیس پیشنهادی دانشگاه به ما ارسال نشود، نمی‌توانیم در کمیته‌های مربوطه درباره سرپرست‌ها بحث کنیم. ما پیشنهادی درباره سرپرست و رئیس دانشگاه به وزرای علوم و بهداشت نمی‌دهیم، بلکه پیشنهاد‌های آنها را بررسی می‌کنیم. ما تقریباً دو ماه پیش رئیس دانشگاه تهران را تأیید کردیم ولی جدیداً وزیر علوم آن را منسحب کرد. بنای شورا بر این است که کاری را به تأخیر نیندازد، اما مواردی هست که به کمیته می‌آید و برخی از اعضای شورا اشکالاتی آن می‌بینند؛ مثلاً آنها نسبت به گزینه‌های پیشنهادی سؤالات و ابهاماتی دارند. فرض کنید یک دانشگاه کم است. رئیس دانشگاه باید تمام وقت داشته باشد، نه اینکه گاهی به آنجا بیاید. حتی ۲۴ ساعت هم برای اداره یک دانشگاه کم است. رئیس دانشگاه باید تمام وقت خود را صرف دانشگاه کند. البته این مثالی که زدم خیلی نادر است. یا مثلاً سرپرست تعیین بودند که برای معاونت‌ها سرپرست تعیین نکردند و فقط به آنها گفتند شما به فلان امور رسیدگی کنید؛ در حالی که آن شخص تا حکم سرپرستی معاونتی نداشته باشد، نمی‌تواند چیزی را امضا کند تا کارش را انجام دهد. عمده‌تأخیر به عواملی بستگی دارد که خیلی از آنها هم دست وزیر

علوم نیست و یک فرآیند قانونی دارد. در کل این روند کاملاً طبیعی است و وزرای محترم در احکامی هم که صادر می‌کنند تأکید بر اجرای اسناد بالادستی دارند. تأیید صلاحیت ریاست دانشگاه‌ها که وزرا معرفی می‌کنند در یک کمیته پنج نفره با حضور وزرای علوم و بهداشت، رئیس نهاد رهبری در دانشگاه‌ها، یک نفر عضو حقیقی شورا که با رأی شورا حضور دارد و دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی انجام می‌شود. آنها باید به اتفاق آرا رأی بدهند، یعنی اگر یک نفر مخالف باشد، گزینه پیشنهادی تأیید نمی‌شود یا در جلسه بعدی بیشتر مورد بررسی قرار می‌گیرد. اگر وزیری بر سرپرستی اصرار داشت و یکی، دو نفر از اعضا مخالف بودند، وزیر می‌تواند آن فرد را به صحن شورا ببرد تا در آنجا رأی گیری شود. ما در دولت چهاردهم حتی یک نفر را هم در صحن شورا نبردیم و همه موارد در همان کمیته حل شده و این نشان می‌دهد تعامل خوبی میان ما برقرار است. در حال حاضر هیچ سرپرست رشت نوبتی نداریم، اگر مواردی هم هست یا مراجع سه‌گانه تأیید نکردند یا زمان کوتاهی از سرپرستی آنها در دانشگاه می‌گذرد، ولی عمده‌تأخیر در هر جلسه‌ای بیش از ۱۰ نفر تأیید می‌شوند.

چنانچه موافق باشید پیردازیم به برخی وجوه فرهنگی که طی ماه‌های اخیر، با انیام‌هایی مواجه بوده‌اند. موضوع لغو فیلم‌های دارای مجوز از سوی ساترا، اتفاق تازه‌ای نیست مانند حواشی‌ای که برای «تاسیان» یا «سوروش» یا دیگر فیلم‌های نمایش خانگی رقم خورد. اصلاً در این زمینه شورای عالی انقلاب فرهنگی چه موضعی داشته است؟

در هر مقوله فتاوی و اجتماعی، طبیعتاً اصل برآزادی از موانع است؛ اما در همه فلسفه‌های اجتماعی، در کنار این آزادی آزادی مقید به چهارچوب قانون و ضوابط هم قید شده است. البته قوانین و ضوابط در این‌تولوزی‌های مختلف، متفاوت است. طبیعتاً در حوزه سینما و شبکه نمایش خانگی هم این آزادی باید مقید به چهارچوب و

قانون‌هایی باشد تا تولیدکنندگان (کارگردان، تهیه‌کننده و...) براساس آن قانون و ضوابط کار تولید کنند. اما متأسفانه در این مدت زمان، چهارچوبی تعریف نشده بود و به طور مثال کارگردان یا فیلمنامه‌نویس براساس رمان یا موضوعی تخیلی، کار تولید می‌کند و آن تخیل را که در یک «زیست‌جهان» خاصی است، بر نمایش خود اعمال می‌نماید و به دنبال آن طبیعتاً نهاد ناظر بر این آثار هم براساس «زیست‌جهان» خود این کارها را ارزیابی می‌کند. بنابراین وقتی ضابطه و قانونی وجود نداشته باشد، نگاه‌های موافق و مخالف هم قابل پیش‌بینی است. اما هرگاه بنا برهمین موضوع، پلتفرمی تعطیل می‌شود، بسیار نگران می‌شویم. ما معتقدیم اگر در یک سریال مسأله‌ای وجود دارد، نباید به تعطیلی آن پلتفرم کشیده شود؛ چرا که بخش عظیمی از زندگی و معیشت افراد از همین پلتفرم‌ها اداره می‌شود. در همین مورد اخیر هم پیگیری‌های بسیاری از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی صورت گرفت. ما برای گرفتار نشدن نگاه‌های سلیقه‌ای از دو سال گذشته به این نتیجه رسیدیم، با کمک خدو صاحب‌نظران و ذی‌نفعان – همانند کارهایی که درخصوص سند موسیقی و صنایع دستی شکل گرفت- ضوابط و سیاست‌های نمایش خانگی را تدوین کنیم که در این زمینه دو نهاد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما ذی‌نفع هستند بنابراین تلاش ما این بود، این دو مجموعه با یکدیگر هماهنگ شوند که البته کار بسیار سختی بود. در واقع باید بگویم سخت‌ترین کار شورا همین بحث نمایش خانگی بود؛ البته نه فقط در دولت چهاردهم، بلکه در دولت سیزدهم هم از جهاتی بیشترین دشواری‌ها وجود داشت. به‌رحال اختلاف نظرهایی بود و تلاش‌های بسیاری انجام گرفت و

برگزار کردیم و نکات و دیدگاه‌های آنها مطرح شد و این ضوابط و سیاست‌ها آماده و تدوین شده است و ان‌شاءالله با ابلاغ رئیس جمهوری، بخش بسیاری از این سلاقی

کنار خواهد رفت. باید بگویم در این باره دست عزیزان باز است و به راحتی می‌توانند تولید نمایش خانگی داشته باشند و توسعه پیدا کنند. نکته دیگر اینکه تا آنجا که مطلع هستم، از زمان راندازی ساترا، صدها پلتفرم مجوز دریافت کرده‌اند و در حال فعالیت هستند. موضوع دیگر اینکه سلیقه مردم متفاوت شده و ممکن است به دلیل مشغله کاری نتوانند به سینما بروند و ترجیح‌شان این باشد که در منزل بنشینند و سریال‌های مورد علاقه خود را تماشا کنند. خود بنده از علاقه‌مندان سریال‌های نمایش خانگی هستم و عمدتاً با خانواده تماشا می‌کنم و از کارگردان یا تهیه‌کننده‌ای که کار فاخر تولید کرده به صورت مکتوب یا تلفنی کمال تشکر را داشته‌ایم.

اشاره داشتید تعارض منافی وجود ندارد، اما آشکار است که شبکه‌هایی در تلویزیون در تولید سریال، رقیب شبکه نمایش خانگی یا VODهاست. یعنی تعارض منافع وجود دارد. نکته دیگر اینکه از ابتدای کار، مجوز تولید فیلم‌های شبکه نمایش خانگی از سوی وزارت ارشاد انجام می‌گرفت و منتشر می‌شد و حواشی هم وجود نداشت. آیا این امکان وجود دارد همان سازوکار ارتقا پیدا کند؟

در این زمینه در شورا و دبیرخانه شورا بحث‌های بسیاری مطرح شد. اما در نهایت آنچه که مصوب و ابلاغ می‌شود، قانون کشور تلقی خواهد شد. در قانون اساسی این اختیار به صداوسیما واگذار شده و صداوسیما مدعی است ساترا مجموعه‌ای مستقل است و ضرورت دارد داوری‌هایی از سوی صاحب‌نظران انجام بگیرد. بر این اساس دو بحث وجود دارد: نخست اینکه آیا قانون اساسی به ما اجازه می‌دهد که این امر را صداوسیما بگیریم و به یک نهاد مستقل دیگری واگذار کنیم؟ که مفسران قانون اساسی پاسخ‌شان منفی است. بحث دیگر، ساختارمند شدن آن است تا تعارض منافع اثر منفی نگذارد. این موضوع بسیار مهمی است چرا که در موارد بسیاری، گاهی اوقات تعارض منافع، قانون را دور می‌زند. به همین سبب در سیاست‌ها و ضوابط، برای این موضوع تدابیری آورده شده که ان‌شاءالله ابلاغ خواهد شد.

حتی پیشنهادهایی شده که مثلاً اگر یک اختلاف نظر نزاعی بین پلتفرم‌ها با ساترا به وجود آمد، نهاد دیگری داوری آن را برعهده داشته باشد. در نهایت فکری می‌کنم با ابلاغ این ضوابط و سیاست‌ها، بسیاری از این گر‌ها حل خواهد شد. در واقع بسیاری از این اختلافات در فرآیند حل می‌شود و شاید نیازی هم به وجود آمدن چالش‌های اجتماعی نباشد.

پیش از جنگ ۱۲ روزه، دیداری با آقای همایون شجریان داشتید و بعد از آن ایشان در صفحه شخصی خود به موضوع موسیقی بانوان اشاره کرد؛ موضوعی که در سند موسیقی قید نشده و بهتر است بگویم یک سند کاملاً مردانه است. آیا در اصلاحیه این سند به موضوع موسیقی بانوان به شکل جدی‌تر پرداخته خواهد شد یا خیر؟

وظیفه دبیر شورا، در کنار ارتباط با عالمان علم و فناوری، ارتباط با هنرمندان و ورزشکاران است. خود بنده مقید هستم هر هفته جمعه با یک هنرمند پیشکسوت دیداری داشته باشم. هنرمندان بسیاری با شورای عالی انقلاب فرهنگی در ارتباط هستند، به‌ویژه اصحاب موسیقی و اصحاب ورزش. لذا این دیدار اولین و آخرین دیدار نبوده و با هنرمندان و اصحاب موسیقی جلسات متعددی داشتیم و بحث‌های مختلفی هم مطرح شده است. من قبول ندارم که سند موسیقی سندی مردانه است. ما در کشور جمهوری اسلامی زندگی می‌کنیم و در جمهوری اسلامی ملک، مباحث شرعی است که باید در اسناد به آن توجه شود و نباید جامعه را برای یک عده موافق یا مخالف دچار قطعی‌سازی کنیم و دچار چالش‌هایی شویم؛ خصوصاً در جامعه ما که طبیعتاً وفاق ملی و انسجام ملی بسیار مورد اهمیت است. برخی از فقها با خوانندگی خانم‌ها در جمع بانوان مسأله‌ای ندارند. البته به‌طور کلی، غنا لاهی فصل برای آقایان و خانم‌ها حرام است. البته بر مبنای فتوای مقام معظم رهبری، غنا حرام نیست و حتی ایشان غنای لاهی را حرام نمی‌دانند؛ حتی غنایی که به تعبیر عامیانه تحریر داشته باشد. یعنی موسیقی دارای تحریر، غنای لاهی نیست. اما عده‌ای از دوستان براین نظرند اگر غنای لاهی فصل، فرد با جمع را به گناه یا معصیتی سوق بدهد، حرام است.

درخصوص اجرای بانوان هم باید بگویم در حال حاضر، در اجراهای کر یا کنسرت‌هایی که برگزار می‌شود، خانم‌ها حضور دارند و همخوانی می‌کنند. اما اینکه یک خانم در جمعی که آقایان هستند بخواند، اجازه ندارند. طبیعتاً در سند موسیقی هم نمی‌توانیم مجوزی در این باره صادر کنیم؛ چرا که در شورای انقلاب فرهنگی هم باید مبانی شرعی رعایت شود.

عبدالحسین خسروپناه

برخی مسئولان عادت دارند، بیشتر از نخبگان تهرانی استفاده

کنند، اما در شهرستان‌ها نخبگان کم‌نظیری داریم و الحمدلله این افراد هم ارتباط خوبی با شورا برقرار کرده‌اند

شما چند باری اشاراتی داشته‌اید به پیگیری شورای عالی انقلاب فرهنگی به پرونده استایدی که دانشگاه‌ها با آنان طی چند سال اخیر قطع همکاری کرده بودند؛ شورا در راستای حمایت از این استاید چه گامی برداشته است؟

من آن دوره در شورای عالی انقلاب فرهنگی نبودم و تعداد دقیق این اساتید را به یاد ندارم، اما با پیگیری دبیرخانه شورا، توانستیم حداقل ۲۴.۲۵ نفر را به دانشگاه برگردانیم. متعقد اکثر اساتید ما جناح‌باز نیستند، فقط ممکن است گرایش‌هایی به اصلاح‌طلبی و اصولگرایی داشته باشند. ما صد هزار استاد و هیأت علمی داریم که درس می‌دهند، تحقیق و پژوهش می‌کنند. در انتخابات شرکت کرده و رأی می‌دهند. گاهی اوقات هم برخی از اساتید با استاید دیگر برخورد سلیقه‌ای دارند که این هم قابل پیگیری است، ولی وقتی یک استاد قرارداد پیمانی دارد، باید وظیفه خود را قبیل تهیه مقاله، پژوهش، تعامل با دانشجویان و فعالیت‌های جاری را انجام دهد در غیراین صورت شرایط او نیز بررسی خواهد شد. به‌طور کلی هراستادی که به شورا مراجعه کرده، پرونده آن را بررسی کرده‌ایم. حتی مواردی بوده که استاد تخلف کرده و بعد گفته پشیمان شده‌ام که بازهم تلاش کرده‌ایم به دانشگاه برگردد. شورای عالی انقلاب فرهنگی و دبیرخانه شورا بر جذب حداکثری اعتقاد دارند، زیرا یکی از ویژگی‌های انقلابی بودن جذب حداکثری است. اینکه دنبال جذب حداقلی و دفع حداکثری باشیم، انقلابی نیست. انقلابی بودن یعنی مقلانیت داشتن و حفظ نخبگان و من اینجا اعلام می‌کنم، در اتاق من به روی هراستادی که احساس می‌کند مورد ظلم واقع شده، باز است.

من قبول ندارم که سند موسیقی سندی مردانه است. ما در کشور جمهوری اسلامی زندگی می‌کنیم و در جمهوری اسلامی ملک، مباحث شرعی است که باید در اسناد به آن توجه شود و نباید جامعه را برای یک عده موافق یا مخالف دچار قطعی‌سازی کنیم

برش

در برخی از شهرهای کشور، بنابر نگاه‌های سلیقه‌ای، بانوان نوازنده اجازه اجرا ندارند. جناب خسروپناه نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی در این باره چیست؟

قبول داریم سلاقی هست. اما از زمان تدوین و ابلاغ سند موسیقی، مانع از این سلاقی شده‌ایم. ما در این سند صریحاً اعلام داشتیم اگر یک اجرای موسیقی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز بگیرد، هیچ نهاد دیگری نباید به آن ورود کند، حتی شورای تأمین – بجز موارد استثنا مانند دعا و درگیری- البته اگر امام جمعه یا استانداری هم در این زمینه دخالتی داشته باشند، به مبحث اجتماعی مربوط می‌شود. ناگفته نماند این رفتارهای سلیقه‌ای تنها مختص به موضوع موسیقی نیست، اما به‌طور کلی در سند موسیقی تلاش کردیم بسیاری از این سلاقی کاهش داده شود. بایستی بگویم ظلم کردن در هر نوعی است. است. وقتی یک چیز به تأیید قانونی درآمده است، از نگاه من مقابله با آن امر قانونی، ظلم به آن ذی‌نفع است.

تنوع و تکثر ایدئولوژیک عالمان اقتصادی نسبت به دیگر حوزه های علوم اجتماعی

هیچ اقتصاددانی

بدون گرایش سیاسی نیست

گزارش خبری

امیررضا انگجی

کارشناس اقتصادی مرکز پژوهش های مجلس

جرج استیگلر، اقتصاددان و برنده نوبل، در سال ۱۹۵۹ استدلال کرده بود که پیشرفت‌ها در علم اقتصاد به دلیل انگیزه‌ها و هنجارهای نهادینه شده برای انتشار دانش و اطلاعات، غیرجانبدارانه و غیرایدئولوژیک بوده‌اند. همچون بسیاری از اقتصاددانان دیگر، او معتقد بود ترجیحات سیاسی و ایدئولوژیک، تحقیقات و مطالعات اقتصادی را هدایت نمی کند. این عقیده امروز نیز طرفداران زیادی دارد و بسیاری از اقتصاددانان در ایران نیز بر این گمان هستند که اقتصاد از هر گونه ایدئولوژی و گرایش سیاسی به دور است. اما آیا در عالم واقع، اقتصاد و اقتصاددان واقعاً از گرایش‌های سیاسی و ایدئولوژیک در امان و دور است؟

اقتصاددانان به عنوان افرادی که نقش مهمی در شکل گیری سیاست‌های اقتصادی ایفا می‌کنند، اغلب با این فرض مواجه هستند که تحلیل‌ها و برآوردهایشان از پارامترهای اقتصادی، خنثی و عاری از تعصبات سیاسی و ایدئولوژیک است و اگر نیست، باید چپین باشد. با این حال، این پرسش مطرح می‌شود که آیا واقعاً این برآوردها می‌توانند از جهت‌گیری‌های سیاسی پژوهشگران مصون بمانند؟ بررسی زبان به‌کار رفته در مقالات آکادمیک اقتصاددانان نشان می‌دهد، ممکن است الگوهای زبانی خاص، بتوانند به شناسایی گرایش‌های سیاسی پنهان در کار آنها کمک کنند. این موضوع از آن جهت اهمیت دارد که سیاست‌های اقتصادی، از جمله نرخ مالیات، سیاست‌های ضدانحصار یا تنظیم مقررات، به شدت به برآوردهایی وابسته‌اند که توسط اقتصاددانان ارائه می‌شود، پس در واقع اقتصاد، علمی است که پشت ایدئولوژی پنهان شده و اکنون وقت افادن پرده است. یکی از جنبه‌های جالب توجه این موضوع، توانایی پیش‌بینی رفتار سیاسی اقتصاددانان بر اساس متن مقالات‌شان است. یک مطالعه جدید با استفاده از ابزارهای پردازش زبان طبیعی، الگوهای زبانی را که با گرایش‌های سیاسی خاص همبسته هستند، شناسایی کرده است. برای مثال، واژه‌ها یا عباراتی که در نوشته‌های آکادمیک به کار می‌روند، ممکن است ناخودآگاه یا ناآگاهانه دیدگاه‌های سیاسی نویسنده باشد، حتی اگر این دیدگاه‌ها به صورت صریح بیان نشوند. این روش می‌تواند به ما کمک کند تا بفهمیم آیا تفاوت

شده، مانند مشارکت در کمپین‌های سیاسی یا امضای طومارهای حزبی، می‌توان به درک بهتری از این موضوع دست یافت. این تحلیل مشخص می‌کند حتی در حوزه‌های تخصصی، زبان به کار رفته می‌تواند سرخ‌هایی از ایدئولوژی پنهان ارائه دهد.

از منظر تاریخی، برخی معتقدند علم اقتصاد به دلیل ساختار درونی و فشارهای حرفه‌ای، از تأثیرات سیاسی مستون است. این دیدگاه بر این فرض استوار است که ارزش‌های داخلی این رشته، مانند دقت و بی‌طرفی، از نفوذ ایدئولوژی جلوگیری می‌کنند. اما شواهد نشان می‌دهد که این فرض ممکن است همیشه درست نباشد. برای مثال، مطالعات معلوم می‌کند که اقتصاددانان در مقایسه با دیگر علوم اجتماعی، تنوع بیشتری از نظر سیاسی دارند که این خود می‌تواند بر نتایج تحقیقات‌شان اثر بگذارد.

برای مثال، مطالعات معلوم می‌کند که اقتصاددانان در مقایسه با دیگر علوم اجتماعی، تنوع بیشتری از نظر سیاسی دارند که این خود می‌تواند بر نتایج تحقیقات‌شان اثر بگذارد. موضوع، استفاده از داده‌های واقعی رفتار سیاسی اقتصاددانان است. این داده‌ها می‌توانند به عنوان مبنایی برای پیش‌بینی گرایش‌های سیاسی بر اساس نوشته‌هایشان به کار روند. در نتیجه با استفاده از مدل‌های یادگیری ماشینی، می‌توان الگوهای زبانی را که با رفتارهای سیاسی خاص همبسته هستند، شناسایی کرد. این روش نتنها در پیش‌بینی رفتار سیاسی موفق بوده، بلکه نشان داده است که حتی در میان اقتصاددانانی که در یک زمینه خاص کار می‌کنند، تفاوت‌هایی در گرایش‌های سیاسی وجود دارد. این تفاوت‌ها می‌توانند بر برآوردها پارامترهای کلیدی سیاست‌گذاری تأثیر بگذارند. به عنوان مثال، مطالعه جدید عیان می‌کند که زمینه‌هایی مانند شکاف جنسیتی، بازدهی سرمایه‌گذاری در آموزش حین کار یا اثرات اتحادیه‌ها بر بهره‌وری، برآوردها به گرایش‌های سیاسی پژوهشگران وابسته است. این موضوع نشان می‌دهد حتی در یک زمینه علمی، نتایج می‌توانند تحت‌تأثیر دیدگاه‌های فردی قرار گیرند که این خود چالش‌هایی برای سیاست‌گذاری می‌طرح می‌کند.

یکی از نکات قابل توجه، این است که اقتصاددانان به این معنا نیستند که خود چالش‌هایی در میان اقتصاددانانی که روی یک موضوع خاص کار می‌کنند، می‌توان تفاوت‌هایی در برآوردها مشاهده کرد که به گرایش‌های سیاسی آنها مرتبط است. این موضوع نشان می‌دهد عوامل فردی همچنان حرفه‌ای تنظیم کنند. این تنظیم

اقتصاددانان ممکن است به دلیل نگرانی فرصت‌های شغلی یا اعتبار آکادمیک، زبان خود را به سمت بی‌طرفی یا هم‌راستایی با هنجارهای حرفه‌ای تنظیم می‌توانند به کاهش آشکار بودن گرایش‌های سیاسی در نوشته‌ها منجر شود، اما الگوهای زبانی پنهان همچنان قابل شناسایی هستند

می‌تواند به صورت انتخاب عبارات خاصی باشد که با دیدگاه‌هایشان هم‌راستاست. برای مثال، یک اقتصاددان با گرایش چپ ممکن است بر عباراتی تأکید کند که به مداخله دولت در اقتصاد اشاره دارند، در حالی که یک اقتصاددان با گرایش راست ممکن است بر آزادی بازار تأکید بیشتری داشته باشد.

برای درک بهتر این پدیده، می‌توان از یک چهارچوب تحلیلی استفاده کرد که ایدئولوژی را به عنوان یک متغیر پیوسته در نظر می‌گیرد. این چهارچوب فرض می‌کند که اقتصاددانان بین ترجیحات شخصی، فشارهای حرفه‌ای و تمایل به بی‌طرفی تعادل برقرار می‌کنند. این تعادل می‌تواند به انتخاب زبانی منجر شود که هم با دیدگاه‌های شخصی و هم با انتظارات محیط آکادمیک سازگار باشد. در این چهارچوب، موفقیت حرفه‌ای یک اقتصاددان ممکن است به اندازه‌ای که نوشته‌هایش با ایدئولوژی غالب در زمینه‌اش هم‌راستا باشد، بستگی داشته باشد. این موضوع، می‌تواند به نوعی خودانتخابی منجر شود، به این معنا که تفاوت‌های ایدئولوژی‌های مشابه به سمت زمینه‌های خاصی جذب شوند. برای مثال، زمینه‌هایی که بر مداخله دولت تأکید دارند احتمال دارد اقتصاددانان با گرایش چپ را جذب کنند، در حالی که زمینه‌های مرتبط با بازار آزاد ممکن است برای اقتصاددانان با گرایش راست جذاب‌تر باشد. با این حال، این خودانتخابی به این معنا نیست که تفاوت‌های ایدئولوژیک در یک زمینه خاص به طور کامل از بین می‌رود. حتی در میان اقتصاددانانی که روی یک موضوع خاص کار می‌کنند، می‌توان تفاوت‌هایی در برآوردها مشاهده کرد که به گرایش‌های سیاسی آنها مرتبط است. این موضوع نشان می‌دهد عوامل فردی همچنان نقش مهمی در شکل‌گیری نتایج

تخمینی دارند. یکی از جنبه‌های مهم این بحث، این است که چگونه فشارهای حرفه‌ای می‌توانند بر انتخاب زبان و نتایج تحقیقات اثر بگذارند. اقتصاددانان ممکن است به دلیل نگرانی از تأثیر بر فرصت‌های شغلی یا اعتبار آکادمیک، زبان خود را به سمت بی‌طرفی یا هم‌راستایی با هنجارهای حرفه‌ای تنظیم کنند. این تنظیم می‌تواند به کاهش آشکار بودن گرایش‌های سیاسی در نوشته‌ها منجر شود، اما الگوهای زبانی پنهان همچنان قابل شناسایی هستند. برای تحلیل این الگوها، می‌توان از داده‌های گسترده‌ای استفاده کرد که رفتار سیاسی اقتصاددانان را با متون نوشته شده آنها مرتبط می‌کند و همان‌طور که گفته شد، این داده‌ها می‌توانند شامل مشارکت در کمپین‌ها، امضای طومارها یا پاسخ به سوالات نظرسنجی باشد. با استفاده از این داده‌ها، می‌توان مدل‌هایی ساخت که گرایش‌های سیاسی را با دقت پیش‌بینی کنند؛ حتی در مواردی که این گرایش‌ها به صورت ضمنی در متن ظاهر می‌شوند. این کار است که یافته‌های جالبی رسیده است.

ایدئولوژی هرگز نمی‌میرد

حتی اگر ایدئولوژی و گرایش سیاسی در مطالعات آکادمیک کمتر باشد و یا بیشتر پنهان شود به این معنا نیست که در حال حرکت به سوی علمی خالص هستیم. ایدئولوژی نخواهد مرد و تا ابد در اقتصاد باقی خواهد ماند. نتایج و یافته‌های این مطالعه نیز همین را نشان می‌دهد. مثلاً یکی از یافته‌های جالب این تحلیل، این است که پیش‌بینی گرایش‌های سیاسی بر اساس متن آکادمیک، حتی در حوزه‌های تخصصی، امکان‌پذیر است. این موضوع نشان می‌دهد که زبان به کار رفته در مقالات می‌تواند بیش از

آنچه تصور می‌شود، بازتاب‌دهنده دیدگاه‌های شخصی باشد. این یافته چالش‌هایی را برای ادعای بی‌طرفی علم اقتصاد ایجاد می‌کند. در این موضوع می‌تواند بر چگونگی استفاده از برآوردهای اقتصادی در سیاست‌گذاری اثر بگذارد. از سوی برآوردها به گرایش‌های سیاسی وابسته باشند، سیاست‌گذاران باید با احتیاط بیشتری به این نتایج اعتماد کنند. این امر ممکن است به نیاز به روش‌های تأیید مستقل یا بررسی چندجانبه برای اطمینان از بی‌طرفی منجر شود. از سوی دیگر، این تحلیل می‌تواند به درک بهتری از چگونگی شکل‌گیری دانش اقتصادی کمک کند. اگر زبان و نتایج تحقیقات تحت تأثیر ایدئولوژی قرار گیرند، این موضوع می‌تواند بر اعتبار کلی این رشته اثر بگذارد. با این حال، این یافته‌ها لزوماً به معنای بی‌اعتباری علم اقتصاد نیست، بلکه نشان‌دهنده نیاز به آگاهی بیشتر از عوامل انسانی در این فرآیند است. یکی از جنبه‌های کلیدی این بحث، این است که اقتصاددانان ممکن است به دلیل فشارهای محیطی، ایدئولوژی خود را در نوشته‌هایشان تعدیل کنند. این تعدیل می‌تواند به صورت آگاهانه یا ناخودآگاه انجام شود و به همین دلیل، شناسایی آن نیازمند ابزارهای پیشرفته‌ای مانند یادگیری ماشینی است. این ابزارها می‌توانند الگوهای پیچیده را که با چشم غیرمسلح قابل تشخیص نیستند، کشف کنند. اگر بخواهیم اندکی به جزئیات وارد شویم یکی از یافته‌های جالب توجه، توزیع اقتصاددانان بر اساس گرایش سیاسی آنها در میان رشته‌های مهم اقتصادی است.

منبع:

Political Language in Economics, Zubin Jelveh, Bruce Kogut and Suresh Naidu, 2024, The Economic Journal

یادداشت

رزاموسایی

کارشناس اقتصادی

تلفیق هوشمند پارادایم‌های «کوچک» و «بزرگ»

انتخاب میان «مقیاس» و «انسانیت» یکی از دواړه‌ای‌های بنیادین در طراحی الگوهای توسعه اقتصادی است. این چالش در تقابیل دو پارادایم مشهور تجلی یافته است؛ «کوچک زیباست»، برآمده از نقد ارنست شوماخر بر غول‌پیکری و مصرف‌گرایی، که بر پایداری زیست‌محیطی و جوامع محلی تأکید دارد و «بزرگ زیباست»، میراث اقتصاد کلاسیک، که کارایی، تولید انبوه و رشد پرشتاب را در اولویت قرار می‌دهد. در حالی که هریک از این رویکردها پاسخ‌هایی برای بخشی از نیازهای جوامع ارائه داده‌اند، تکیه انحصاری بر هر کدام، محدودیت‌ها و پیامدهای ناخواسته‌ای را به همراه داشته است. این یادداشت با تحلیل نقاط قوت و ضعف هر دو دیدگاه، نشان می‌دهد که راهکار در ایجاد یک اکوسیستم اقتصادی پویا نهفته است که در آن، واحدهای کوچک و بزرگ نه در تقابیل، بلکه در یک هم‌افزایی هوشمندانه با یکدیگر عمل کنند.

پارادایم «کوچک زیباست»؛ اقتصاد در ابعاد انسانی

پارادایم «کوچک زیباست» که با کتاب ارنست شوماخر در ۱۹۷۳ معرفی شد، نقدی اساسی بر روند تمرکزگرایی و مصرف‌گرایی پس از جنگ جهانی دوم است. شوماخر معتقد بود نظام اقتصادی بزرگ‌مقیاس، انسان و محیط زیست را فدای افزایش تولید و سود می‌کند و به بیگانگی کارگر از کار و طبیعت می‌انجامد. او پیشنهاد کرد به جای فناوری‌های پیچیده و پرهزینه، باید از فناوری‌های متناسب با نیازها، مهارت‌ها و منابع محلی بهره برد که نگهداری ساده و تأثیر زیست‌محیطی کمتری دارند. همچنین این پارادایم از واحدهای اقتصادی کوچک و متوسط (SMEs)، مالکیت محلی و تقویت اقتصادی منطقه‌ای حمایت کرده تا مشارکت اصول پایداری زیست‌محیطی، کار معنادار و اشتغال‌زایی از ارکان دیگر «کوچک زیباست» هستند. این رویکرد با تأکید بر منابع تجدیدپذیر و کاهش ضایعات، همزیستی مسالمت‌آمیز با طبیعت را ترویج می‌دهد و به جای کار تکراری و تقسیم‌کار افراطی، به ایجاد مشاغل می‌پردازد که کرامت و خلاقیت فرد را حفظ کنند. نقطه قوت این پارادایم، توزیع عادلانه‌تر ثروت، تقویت سرمایه اجتماعی جوامع محلی و کاهش وابستگی به سرمایه‌های خارجی است؛ اما منتقدان بر محدودیت‌های اقتصاد مقیاس، بهره‌وری پایین‌تر در برخی صنایع، توان رقابتی محدود در بازار جهانی و دشواری تأمین مالی طرح‌های بزرگ تأکید دارند. مراقبت بدین صورت که تأکید صرف بر «کوچکی» منجر به رکود یا «فقر زیباست» نشود.

پارادایم «بزرگ زیباست»؛ منطق کارایی و رشد

این دیدگاه که از انقلاب صنعتی تا امروز جریان اصلی تفکر اقتصادی را شکل داده، بر این باور استوار است که افزایش اندازه و مقیاس بنگاه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های کلان در زیرساخت، تحقیق و توسعه و فناوری‌های نوین، باعث کاهش هزینه‌های متوسط تولید، افزایش بهره‌وری و تسریع نوآوری فناورانه می‌شود. نمونه‌های برجسته آن شامل نظریه تقسیم کار آدام اسمیت، تولید انبوه در فوردیسم و تأکید تنگواسلیک‌ها بر حداکثرسازی سود و کارایی است. استانداردهای و ساختاردهی در تولید آنها در تولید انبوه نیز بازارهای گسترده‌تر، قیمت‌های کمتر برای مصرف‌کنندگان و امکان ورود فناوری‌های پیچیده را فراهم می‌کند. اجرای این پارادایم به افزایش چشمگیر تولید جهانی و رشد اقتصادی، بهبود معیشت مادی بخش بزرگی از جمعیت، ایجاد زیرساخت‌های عظیم و فناوری‌های دگرگون‌کننده و اشتغال‌زایی گسترده منجر شده است. با این حال، تمرکز ثروت و قدرت در دست بنگاه‌های بزرگ، نابرابری اقتصادی و اجتماعی را تشدید کرده و تولید و مصرف فزاینده باعث تخریب محیط زیست شده است. علاوه بر این، پیچیدگی بیش از حد سیستم‌های بزرگ، آنها را در برابر بحران‌های آسیب‌پذیر می‌کند و خطر انحصار و کاهش رقابت نیز از دیگر چالش‌های اساسی این رویکرد است.

تحلیل تطبیقی و فراتر از دوگانگی

تقابل ساده‌انگارانه میان «کوچک» و «بزرگ» نمی‌تواند راهگشای چالش‌های پیچیده توسعه در قرن بیست و یکم باشد. به عنوان مثال، در حالی که «کوچک زیباست» می‌تواند برای توسعه روستایی، صنایع دستی و کشاورزی ارگانیک بسیار مناسب باشد، نمی‌توان از منطق «بزرگ زیباست» در صنایعی مانند هوافضا، فولادسازی یا تولید نیمه‌هادی‌ها چشم‌پوشی کرد. آینده توسعه اقتصادی، در توانمندسازی یک اکوسیستم تلفیقی و هوشمند نهفته است که در آن هر فعالیت با بنگاه، با توجه به ویژگی‌های فنی، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی‌اش، مقیاس بهینه‌اش را تعریف کند، نه یک نسخه کلی. بدین ترتیب بنگاه‌ها می‌توانند با بهره‌گیری از اندازه مناسب برای خود، با تضمین کارآمدی و پایداری، در شبکه‌های متنوع همکاری جای بگیرند. هم‌افزایی میان واحدهای کوچک و بزرگ از طریق تشکیل شبکه‌ها، کنسرسیوم‌ها و خوشه‌های صنعتی به بنگاه‌های کوچک و متوسط امکان می‌دهد انعطاف‌پذیری و نوآوری‌شان را همچنان حفظ کنند و در عین حال از ظرفیت‌های تقسیم کار تخصصی، بازاربایی مشترک و دسترسی به منابع بزرگ‌تر برخوردار شوند. از سوی دیگر، شرکت‌های بزرگ با برون‌سپاری هوشمند و روابط پایدار با تأمین‌کنندگان تأاور کوچک و متوسط می‌توانند هم تاب‌آوری زنجیره تأمین را بالا ببرند و هم به توسعه این واحدها کمک کنند؛ در نهایت «بزرگی پایدار» و «کوچکی هوشمند» هر دو مزیت خود را تثبیت می‌کنند.

ترجمه و تنظیم:برزین جعفرتاش

مقاله «تله درآمد متوسط یا تله نئولیبرالی؟» نوشته بریتیش بهوریا و اندی سامنر، نقدی عمیق و چندلایه بر رویکرد بانک جهانی در جدیدترین گزارش پرچمدار خود، «گزارش توسعه جهانی ۲۰۲۴» است. این نقد فراتر از صرفاً تحلیل محتوای گزارش، به تبارشناسی فکری و ایدئولوژیک نهادهای مالی بین‌المللی می‌پردازد و استدلال می‌کند که علی‌رغم تئوریک‌های ظاهری، رویکرد اصلی بانک جهانی همچنان در چارچوب پارادایم نئولیبرالیسم باقی مانده است. این یادداشت، خلاصه‌ای از استدلال‌های کلیدی نویسندگان و تحلیل آن‌ها را ارائه می‌دهد.

تله‌های مفهومی: تله درآمد مبانی در برابر تله نئولیبرال

محور اصلی استدلال بهوریا و سامنر، تمایزگذاری بین دو مفهوم اصلی است: «تله درآمد متوسط» (MIT) و «تله نئولیبرال».

تله درآمد متوسط (MIT): این مفهوم که توسط کارشناسانی مانند کیل و خاراس معرفی شده و در گزارش ۲۰۲۴ بانک جهانی پررنگ شده، به پدیده‌ای اشاره دارد که در آن کشورهای با درآمد متوسط پس از رسیدن به سطح معینی از رشد، از دستیابی به موقعیت کشورهای با درآمد بالا باز می‌مانند. گزارش بانک جهانی این کندی رشد را به عواملی مانند عدم توانایی در رقابت با کشورهای

دارای دستمزد پایین در صنایع کاربرو رقابت با کشورهای با فناوری پیشرفته در صنایع نوآورانه نسبت می‌دهد. در اصل پیشنهادی گزارش نیز تقویت آزادسازی بازارها، خصوصی‌سازی و پذیرش فناوری‌های خارجی است.

تله نئولیبرال: بهوریا و سامنر این مفهوم را جایگزین مناسب‌تری برای توضیح مشکل کنونی می‌دانند. آنها معتقدند که کندی رشد اقتصادی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، به دلیل دهه‌ها پذیرش سیاست‌های نئولیبرالی دیکته‌شده توسط نهادهایی مانند بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول رخ داده است. این سیاست‌ها، از طریق آزادسازی تجارت، حذف مقررات و کوچک‌سازی دولت، توانایی این کشورها برای برنامه‌ریزی و اجرای سیاست‌های صنعتی مستقل را از بین برده و آنها را در موقعیت وابستگی به شرکت‌های خارجی و زنجیره‌های ارزش جهانی قرار داده است. از این منظر، مشکل اصلی تله در «تله‌ای» طبیعی در مسیر توسعه، بلکه در عواقب ایدئولوژی مسلط نهفته است.

نویسندگان مقاله، ساختار و محتوای گزارش بانک جهانی را به دقت بررسی کرده و چندین نقد اساسی را مطرح می‌کنند:

۱. **تکرار نسخه‌های قدیمی با ظاهر جدید**: به‌رغم اینکه گزارش ۲۰۲۴ بانک جهانی عنوان خود را بر موضوع «تله درآمد متوسط» و بحث‌های جدید پیرامون سیاست‌های صنعتی قرار داده، نهایتاً به همان توصیه‌های قدیمی بازمی‌گردد.

بهوریا و سامنر این رویکرد را «حفظ رقابت با کشورهای با فناوری پیشرفته» تلاش می‌کند تا با گنجاندن کلمات کلیدی و مفاهیم جدید (مانند سیاست صنعتی)، رویکرد اصلی خود را تغییر ناپذیر نگه دارد. به عنوان مثال، در حالی که گزارش به اهمیت «تخریب خلاق» شومپتر اشاره می‌کند، تفسیر آن کاملاً با چهارچوب تنگواسلیک همسو است. «تخریب خلاق» در این گزارش به معنای کاهش نقش دولت و شرکت‌های دولتی برای فراهم کردن قضا برای «شرکت‌های نو ظهور» تعریف می‌شود، در حالی که شومپتر خود به نقش انحصارات و رانت‌های حاصل از نوآوری نیز توجه داشت.

۲. نگاه منفی به نقش دولت و شرکت‌های دولتی

یکی از برجسته‌ترین نقدهای مقاله، رویکرد منفی گزارش نسبت به «صدی‌گر»ی، بوزره شرکت‌های دولتی (SOEs) است. گزارش بانک جهانی این شرکت‌ها را به عنوان «شرور» معرفی می‌کند که به دلیل منافع خود، مانع نوآوری و رقابت می‌شوند. نویسندگان مقاله این دیدگاه را یک جابجی می‌دانند. آنها خاطرنشان می‌کنند که شرکت‌های دولتی در بسیاری از کشورهای در حال توسعه (از جمله به شرق آسیا) نقش خودکار رخ نمی‌دهد و بدون تلاش‌های سازمان‌یافته دولت برای حمایت و تأمین مالی شرکت‌های داخلی، این ادغام ممکن است به «رشد فقرافزین» (immiserising growth) منجر شود؛

مالی بین‌المللی است.

۳. **نادیده گرفتن سیاست و مدیریت رانت**: موفقیت سیاست‌های صنعتی در کشورهای توسعه‌گرا، بویژه در شرق آسیا، به یک تقسیم‌های سیاسی پیچیده‌ای وابسته بود که در آن دولت‌ها از طریق مدیریت رانت‌ها، شرکت‌ها را به سرمایه‌گذاری در فناوری و افزایش بهره‌وری تشویق می‌کردند. به عبارت دیگر، رانت‌جویی تله یک پدیده ذاتاً منفی، بلکه ابزاری بود که اگر به درستی مدیریت می‌شد، می‌توانست به «رانت‌های یادگیری» تبدیل شود.

مقاله بهوریا و سامنر به درستی اشاره می‌کند که گزارش بانک جهانی، با رویکردی غیرسیاسی و فنی، این بعد حیاتی از توسعه را کاملاً نادیده می‌گیرد و به جای آن، بر اصلاحات نهادی صوری مانند حقوق مالکیت و حاکمیت شرکتی تمرکز می‌کند.

۴. تأکید بیش از حد بر زنجیره‌های ارزش جهانی (GVCs)

گزارش ۲۰۲۴ بشدت بر ادغام کشورهای در حال توسعه در زنجیره‌های ارزش جهانی (GVCs) به عنوان راهی برای دستیابی به فناوری و دانش تأکید می‌کند. نویسندگان مقاله این رویکرد را ساده‌انگارانه می‌دانند. آنها استدلال می‌کنند که انتقال فناوری به صورت خودکار رخ نمی‌دهد و بدون تلاش‌های سازمان‌یافته دولت برای حمایت و تأمین مالی شرکت‌های داخلی، این ادغام ممکن است به «رشد فقرافزین» (immiserising growth) منجر شود؛

وضعیتی که در آن کشورها در بخش‌های با ارزش افزوده پایین زنجیره گیر می‌کنند، در حالی که سود و نوآوری در کشورهای توسعه‌یافته متمرکز است. مقاله بهوریا و سامنر به نقد سیاست‌های خاصی که در گزارش بانک جهانی توصیه شده، می‌پردازد:

اقتصاد سبز: گزارش بانک جهانی، بحران اقلیم را فرصتی برای کشورهای با درآمد متوسط می‌داند تا در اقتصاد سبز ادغام شوند. اما مقاله نشان می‌دهد که منافع این اقتصاد جدید، مانند سرمایه‌گذاری و پنت‌ها، در عمل در چند کشور محدود (مانند چین، اتحادیه اروپا و ایالات متحده) متمرکز شده و کشورهای در حال توسعه در جذب فناوری‌های مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر با چالش‌های جدی روبرو هستند.

آزادسازی مالی: نویسندگان اشاره می‌کنند که دهه‌ها آزادسازی مالی، توانایی کشورهای در حال توسعه را برای استفاده از سیستم‌های مالی داخلی خود (مانند بانک‌های توسعه ملی) جهت تأمین مالی سیاست‌های صنعتی محدود کرده است. این مسأله، تناقضی درونی در رویکرد بانک جهانی است که همزمان با نقد عدم نوآوری در این کشورها، راه‌حل‌های مالی داخلی را نیز می‌کند.

مقاله بهوریا و سامنر تنها گزارشی از محتوای بانک جهانی نیست، بلکه یک جریان‌شناسی فکری در مورد جهت‌گیری توسعه معاصر است. آنها به جای پذیرش روایت رسمی «تله

زوایای پنهان یک جنگ

کتاب **دام آشیل: صدام حسین، سیا و ریشه‌های حمله آمریکا به عراق**
روایتی تازه از حمله آمریکا به عراق دارد

جهان سیاست

سمیرا دردهی

روزنامه‌نگار

جنگ میان عراق و آمریکا اگرچه در لحظه حمله از نظر بسیاری از ناظران اجتناب‌ناپذیر شده بود و رسانه‌ها و رهبران جهان به آستانه‌ای رسیده بودند که تنها راه مهار صدام را حمله به عراق می‌دانستند اما حمله به عراق از سوی آمریکا با توجه به همکاری‌های گذشته میان دو کشور و دشواری‌های یک عملیات نظامی تمام عیار در خاورمیانه برای برخی نیز دور از ذهن بود.

بیست سال قبل از آنکه دونالد رامسفلد، وزیر دفاع در حمله دولت جورج دبلیو بوش به عراق نقش محوری ایفا کند، به بغداد سفر کرد تا با صدام حسین دیدار کند. سال ۱۹۸۳ بود و سازمان سیا به تازگی به طور مخفیانه اشتراک‌گذاری اطلاعات میدانی با عراق درباره نیروهای ایرانی را آغاز کرده بود تا به صدام کمک کند از شکست در جنگ خونی که در سال ۱۹۸۰ علیه تهران به راه انداخته بود، جلوگیری کند. این کمک‌ها علیه یک دشمن مشترک به گرم شدن دوباره روابط آمریکا با عراق که در دهه ۱۹۷۰ به دلیل جنگ اعراب با اسرائیل، تحریم نفتی اوپک و روابط بغداد با مسکو تیره شده بود، انجامید. ریگان که امیدوار بود بر این پیوندهای تازه بیفزاید، رامسفلد را که در آن زمان یک مدیر تجاری با سابقه و برجسته در حزب جمهوری خواه بود و سوابق خدمت در کنگره را نیز داشت و به عنوان مقام ارشد در دولت‌های نیکسون و فورد نیز خدمت کرده بود، به عنوان فرستاده ویژه به عراق اعزام کرد. او همراه خود نامه‌ای دوستانه از طرف ریگان برای صدام برد. این امر رابطه میان دو کشور را به نوعی بازسازی کرد و این امید را ایجاد کرده بود که آمریکا متحدی جدید در منطقه داشته باشد.

هرچند بعدها با مشکوک شدن صدام به حسن نیت آمریکایی‌ها را دیگر ورق برگشت و دور تازه‌ای از تنش میان دو کشور آغاز شد. با حمله صدام به کویت در ۱۹۹۰ تا جنگ خلیج فارس و پیامدهای آن شامل برقراری منطقه پرواز ممنوع و اختلافات بر سر زارسان تسلیحاتی سازمان ملل و اتهامات دروغین دولت بوش مبتنی بر وجود ذخایر سلاح‌های کشتار جمعی در عراق و... کلافی سردگرم در روابط میان دو کشور ایجاد شد. ایالات متحده که در گذشته چشم‌پرو روی استفاده عراق از سلاح شیمیایی علیه سربازان ایرانی و روستاهای کردستان بسته بود و در مواردی فعالانه به پنهان‌کاری آن کمک کرده بود اما به ناگاه با بهانه نابودی سلاح‌های شیمیایی به عراق حمله کرد. تهاجمی که کوفی عنان دبیرکل وقت سازمان ملل، آن را غیرقانونی و ناقض منشور سازمان ملل دانست.

کتاب «دام آشیل: صدام حسین، سیا و ریشه‌های حمله آمریکا به عراق» نوشته استیو کال، از تازه‌ترین

نقدها و ارزیابی‌ها

اگرچه این اثر زاویه‌ای جدید در نگاه به صدام و خطاهای آمریکا در جنگ با عراق می‌کشد، با این حال کتاب خالی از ایراد نیست. کال به دلیلی محرمانه بودن اسناد هنوز ناچار بوده بیشتر بر مصاحبه‌ها و تاریخ شفاهی تکیه کند که خطرانی همچون خطاهای حافظه، روایت‌های شخصی جهت‌دار، سوگیری فردی و محدودیت‌های دامنه پژوهش را در پی دارد. مسائلی که احتمالاً بر برخی از بخش‌های داستان کال اثر گذاشته است. با این حال او به ندرت ادعاهای خود را تنها بر یک یا دو منبع بنا می‌کند و با انجام بیش از صد مصاحبه، معمولاً پشتوانه کافی برای استناد فراهم آورده است. همچنین برخی منتقدان بر این باورند که نویسنده بیش از حد بر زندگی شخصی دانشمندان عراقی یا جزئیات رمان‌نویسی صدام پرداخته است که

گاهی چیز جدیدی به ایده اصلی اثر اضافه نمی‌کند.

کتاب کال همچون «روایتیسی با صدام حسین» اثر ملوین فلر به این نتیجه می‌رسد که دولت جورج دبلیو بوش با اغراق در شواهد مربوط به سلاح‌های کشتار جمعی عراق و ارتباطات احتمالی بغداد با القاعده به «ترس افکنی بی‌پروا» روی آورد. یکی از منتقدان یادآور شده است که اگر کال «دام آشیل» را در سال ۲۰۰۲ منتشر کرده بود، احتمالاً زندگی حرفه‌ای‌اش پایان می‌یافت زیرا تصویر او از صدام به عنوان رهبری انسانی اما مشکل‌ساز و نه صرفاً یک کاریکاتور از شرارت می‌توانست او را در مظان اتهام «دفاع از صدام» قرار دهد. این تحلیل خالی از منطق نیست و در واقع نشان می‌دهد چرا نقدهای کتاب در رسانه‌هایی با گرایش‌های سیاسی کاملاً متفاوت

به شکلی کم‌سابقه مثبت بوده است و منتقدان با گرایش‌های مختلف سیاسی آن را اثری منصفانه دانسته‌اند که نه در دام شرارت می‌توانست او را در مظان اتهام کاریکاتوری از شرارت معرفی کرده است. روزنامه «نیویورک تایمز» نوشت که این کتاب تصویری صمیمی‌تر از اندیشه‌هایی بدکتاتور (صدام حسین) درباره سیاست

جهانی، قدرت داخلی و رابطه‌اش با ایالات متحده ارائه می‌دهد؛ تصویری که تاکنون دیده نشده بود. «روزنامه واشنگتن پست» نیز استدلال می‌کند هرچند کتاب تصویری جامع از صدام ارائه می‌دهد اما نتوانسته انگیزه‌های واقعی سازمان سیا را به درستی نشان دهد. کال در مصاحبه‌ای در مارس

بوش در مارس ۲۰۰۳ حمله تمام‌عیار را آغاز نمی‌کرد و به جای آن به ادامه سیاست مهار می‌داد، دیر یا زود ممکن بود برخی دیگر از پیامدهای خشونت‌بار و ناخوشایند، اجتناب‌ناپذیر باشد. در واقع تحلیل کال آن نقطه عطف فاجعه‌بار را نه در حمله بوش به عراق بلکه در حمله صدام به کویت در ۱۹۹۰ می‌داند که صحنه را برای دوازده سال درگیری خصمانه منجر به اقدام نسنجیده بوش برای یافتن راه‌حل فراهم کرد.

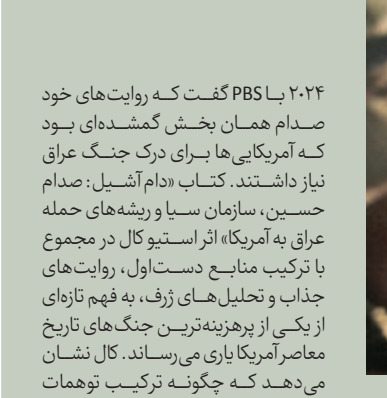
در دوسوی جنگ

استیو کال روایت خود را از اولین سال‌های قدرت‌گیری صدام آغاز می‌کند و با دقت نشان می‌دهد چگونه ذهنیت او در تعامل با آمریکا شکل گرفت. صدام از همان ابتدا جهان را از دریچه‌ای آمیخته به بدگمانی و نظریه‌های وطنه می‌نگریست. زمانی که ایالات متحده در جنگ ایران و عراق به او کمک کرد اما هم‌زمان ماجرای ایران-کنترا فاش شد، احساس خیانت در او ریشه گرفت. از نگاه صدام واشنگتن بازیگری غیرقابل اعتماد بود که می‌توانست هر لحظه او را قربانی منافع پنهان خود کند. همین بدبینی بعدها در تصمیم او برای حمله به کویت و نیز در تردیدهایش نسبت به بازرسی‌های تسلیحاتی نقش داشت. از سوی دیگر آمریکا نیز بارها در درک صدام شکست خورد. ریگان ابتدا به او به عنوان وزنه‌ای علیه ایران اتکا کرد اما برخی از اتفاقات مانند ماجرای ایران-کنترا او را گیج و خشمگین کرد. بوش پدر تا لحظه حمله صدام به کویت می‌کوشید رابطه دوستانه با او را حفظ کند اما ناگهان مسیر را تغییر داد و جنگ خلیج فارس را آغاز کرد. کلینتون نیز در سال‌های بعدی به دنبال براندازی صدام بود اما با طرح‌های نیم‌بند و ناکام بیش از آنکه خطری واقعی برای رژیم او باشد، توهمت صدام را تقویت کرد. در نهایت بوش پسر که در فضای پس از یازده سپتامبر به دنبال «تمام کردن کار ناتمام» پدرش بود، گزینه جنگ را انتخاب کرد. کال با جزئیات نشان می‌دهد چگونه سوءبرداشت‌های متقابل میان بغداد و واشنگتن به ترازوی انجامید. صدام تصور می‌کرد آمریکا به خوبی می‌داند او برنامه‌های سلاح‌های کشتار جمعی را برپیده است و تهدیدهای واشنگتن صرفاً تبلیغاتی است. او همچنان وانمود می‌کرد که این سلاح‌ها را دارد تا ایران را بازدارندگی کند. همین پنهان‌کاری و بدبینی او باعث شد زارسان سازمان ملل هم نتوانند تصویری شفاف به دست آورند و جامعه اطلاعاتی آمریکا بدترین سناریو را فرض کند.

کتاب به جنبه انسانی و حتی عجیب زندگی صدام در سال‌های پایانی می‌پردازد. او در حالی که عراق زیر فشار تحریم‌ها و تهدید حمله قرار داشت، در ویلاهای مخفی وقت می‌گذراند، از ترور هراس داشت و مشغول نوشتن رمان‌هایی با مضامین سیاسی و تاریخی بود. آثار ادبی او با نام مستعار منتشر می‌شدند. از جمله زیبایی و پادشاه، در واقع بازتابی از ذهنیت او نسبت به خود، مردم عراق و دشمنان خارجی بودند. کال با نقل این جزئیات نشان می‌دهد صدام بیش از آنکه یک استراتژیست نظامی سرد و حسابگر باشد، فردی گرفتار توهمت و وسوس‌های شخصی بود. در کنار این تصویر از صدام، کال نقدی جدی به سیاست‌های آمریکا وارد می‌کند. او نشان می‌دهد چگونه اقدامات مخفی ناگام، حمایت از اپوزیسیون بی‌اعتبار مانند احمد چلی و فقدان تعاس مستقیم دیپلماتیک، همگی به تقویت سوءبرداشت‌ها کمک کردند. حتی زمانی که برخی در دولت کلینتون به ضرورت گفت‌وگو با صدام پی برده بودند، ترس از اتهام ضعف سیاسی مانع شد. بدین ترتیب، واشنگتن در تاریکی خام بومی‌داشت و نهایتاً با ارزیابی‌های غلط از وضعیت تسلیحاتی عراق وارد جنگ شد.

خطاهای ناشی از سوءگیری

«دام آشیل» روایتی تازه از حمله آمریکا به عراق ارائه می‌دهد و به گونه‌ای توانمند پرسش‌های بنیادی درباره ماهیت سیاست خارجی و اطلاعاتی آمریکا را نیز مطرح می‌کند. یکی از نکات کلیدی کتاب این است که خطاهای و سوءبرداشت‌ها صرفاً ناشی از ضعف اطلاعاتی نبودند، بلکه ریشه در ماهیت تعاملات انسانی و محدودیت‌های ادراکی رهبران داشتند. صدام و سیاستمداران آمریکایی هر یک در چهارچوبی از توهمت، فشارهای داخلی و ترس‌های شخصی تصمیم می‌گرفتند. به تعبیر کال، جهان سیاست خارجی بیشتر شبیه عرصه‌ای از خطاهای انسانی بود تا یک بازی شطرنج دقیق باشد. از منظر مطالعات امنیتی کتاب نمونه‌ای آموزنده از شکست اطلاعاتی به شمار می‌رود. تحلیلگران آمریکایی پس از تجربه دست‌کم گرفتن برنامه‌های عراق در اوایل دهه ۱۹۹۰، این بار مصمم بودند خطا را تکرار نکنند. همین سوگیری ذهنی موجب شد شواهد مبنی بر نابودی تسلیحات در اواخر دهه ۱۹۹۰ نادیده گرفته شود. کال یادآوری می‌کند که حتی نزدیک‌ترین افراد به صدام نیز نمی‌دانستند یا باور نداشتند که او برنامه‌ها را متوقف کرده است. این وضعیت نشان می‌دهد که گاه حتی بهترین سرویس‌های اطلاعاتی نمی‌توانند در برابر حفاظت از اطلاعات کشورهای کوچک‌تر دچار خطاهای اجتناب‌ناپذیر شوند.

۲۰۲۴ PBS گفت که روایت‌های خود صدام همان بخش گمشده‌ای بود که آمریکایی‌ها برای درک جنگ عراق نیاز داشتند. کتاب «دام آشیل: صدام حسین، سازمان سیا و ریشه‌های حمله عراق به آمریکا» اثر استیو کال در مجموع با ترکیب منابع دست‌اول، روایت‌های جذاب و تحلیل‌های ژرف، به فهم تازه‌ای از یکی از پرهزینه‌ترین جنگ‌های تاریخ معاصر آمریکا یاری می‌رساند. کال نشان می‌دهد که چگونه ترکیب توهمت

صدام حسین و خطاهای اطلاعاتی و سیاسی واشنگتن، مسیر ترازیک را رقم زد که به حمله ۲۰۰۳ و پیامدهای ویرانگر آن انجامید. این اثر ما را با چهره‌ای ملموس‌تر از صدام آشنا می‌کند و یادآور می‌شود که سیاست خارجی، عرصه‌ای مملو از خطاهای انسانی و سوءبرداشت‌های متقابل است.

استیو کال در کتاب «دام آشیل» با جزئیات نشان می‌دهد چگونه سوءبرداشت‌های متقابل

میان بغداد و واشنگتن به ترازوی انجامید. صدام تصور می‌کرد آمریکا به خوبی می‌داند او برنامه‌های سلاح‌های کشتار جمعی را برپیده است و تهدیدهای واشنگتن صرفاً تبلیغاتی است

روایت‌گر متفاوت

استیو کال، روزنامه‌نگار، تاریخ‌نگار، استاد دانشگاه و مدیر پروژه‌های مختلف تحقیقاتی در آمریکا است. او تا سال ۲۰۲۲ رئیس دانشکده روزنامه‌نگاری دانشگاه کلمبیا بود و هم‌زمان به‌عنوان استاد روزنامه‌نگاری با کرسی هنری آر. لوس در همان دانشگاه تدریس می‌کرد. او نویسنده ثابت نشریه «نیویورکر» نیز بوده و از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۲ ریاست اندیشکده «نیو آمریکا» را بر عهده داشته است. پس از پایان دانشگاه، کال فعالیت خود را با نوشتن در «پاسادنا ویکلی» آغاز کرد. سپس مقالات عمومی برای مجله کالیفرنیا نوشت. در سال ۱۹۸۵ وارد واشنگتن پست شد و به عنوان نویسنده مطالب عمومی در بخش «استایل» کار کرد. دو سال بعد، به‌عنوان خبرنگار مالی روزنامه در نیویورک منصوب شد. او به همراه دیوید وایس مجموعه‌ای از گزارش‌ها درباره «کمسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا» منتشر کرد که برای آنها در سال ۱۹۹۰ جایزه پولیتزر در بخش گزارش‌نویسی و نیز جایزه «جرالد لوب» در بخش روزنامه‌های بزرگ را دریافت کردند.

او در سال ۱۹۸۹ به دلی نورف

و به‌عنوان «رئیس دفتر جنوب آسیا» در واشنگتن پست منصوب شد. کال تا سال ۱۹۹۵ به‌عنوان خبرنگار خارجی خدمت کرد و در سال ۱۹۹۵ به ضمیمه یکشنبه روزنامه منتقل شد و از ۱۹۹۶ تا ۱۹۹۸ ناشر آن بود. طی این سال‌ها او فعالیت خود را به عنوان مدرس دانشگاه، عضو هیأت نویسندگان و دبیر تحریریه ادامه داده است و از ابتدای سال ۲۰۲۴ به‌عنوان «سردبیر ارشد میهمان» در نشریه اکونومیست فعالیت دارد.

استیو کال طی چهار دهه اخیر به یکی از معتبرترین صداها در حوزه روزنامه‌نگاری تحقیقی و تاریخ امنیتی بدل شده است. او دو بار برنده جایزه پولیتزر شده و همواره به خاطر دقت در گردآوری منابع و توانایی روایت‌گری پیچیده‌ی‌های سیاست خارجی ستوده شده است. همچنین او تا کنون دو جایزه باشگاه مطبوعات خارجی، جایزه جان کنت گالبرایت از مرکز قلم آمریکا، جایزه کتاب رتور راس، جایزه لیونگستون، جایزه روزنامه‌نگاری رابرت اف. کندی، جایزه کتاب سال تجاری فایننشال تایمز و گلدمن ساکس و جایزه لیونل گلبر را نیز به خانه برده است.

آثار پیشین او نشان داده بود که کال توانایی منحصر به فردی

در ترکیب روایت‌های میدانی با تحلیل‌های کلان دارد. کتاب‌هایی چون «معامله قرن: فروپاشی شرکت AT&T/The Deal of the Century: The Breakup of AT&T» (۱۹۸۶)، «عقاب خیابان: بر اساس گزارش برنده پولیتزر از نبرد کمسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا با وال استریت/Eagle on the Street: Based on the Pulitzer Prize-Winning Account of the SEC's Battle with Wall Street» (۱۹۹۱)، «جنگ‌های پنهان: تاریخ محرمانه سیا، افغانستان و بن لادن، از تهاجم شوروی تا ۱۰ سپتامبر ۲۰۰۱/Ghost Wars: The Secret History of the CIA, Afghanistan, and Bin Laden, from the Soviet Invasion to September ۱۰, ۲۰۰۱» (۲۰۰۴)، «بن لادن‌ها: خانواده‌ای عربی در قرن آمریکایی / American Century» (۲۰۱۲) و «اداره کل اس: سیا و جنگ‌های مخفی آمریکا در افغانستان و پاکستان، ۲۰۰۱-۲۰۱۶/Directorate S: The C.I.A. and America's Secret Wars in Afghanistan and Pakistan» (۲۰۱۸) از مهم‌ترین آثار هستند که تا کنون از کال منتشر شده است.

با این همه فعالیت اصلی دام آشیل برای شنیدن صدای عراق و اطرافیان‌ش فراهم می‌آورد، بی‌آنکه صرفاً به روایت‌های غربی محدود شده باشد. از این رو کتاب در سنت تاریخ‌نگاری امنیت ملی آمریکا جایگاهی ویژه دارد و تلاشی برای فهم دشمن نه صرفاً به مثابه «تهدید» یا «دیگری» بلکه به عنوان انسانی با ترس‌ها، توهمت‌ها و اشتباهات فردی است.

نوشته شده از دلایل ساختگی درباره سلاح‌های کشتار جمعی گرفته تا نقش نوحافظه‌کاران در دولت بوش و کوشش‌های صدام تا این اقدام سیاست خارجی آمریکا توجیه، نقد یا دست‌کم قابل فهم شود. با این حال تلاش کال زاویه‌ای تازه ارائه دهد که معطوف به بازسازی ذهنیت و جهان‌بینی صدام حسین و ترکیب آن با خطاهای اطلاعاتی و سیاسی آمریکا است. دسترسی کال به حدود دو هزار ساعت از نوارهای ضبط شده جلسات صدام که پس از سقوط

رژیم او به دست آمریکایی‌ها افتاده بود، وجه تمایز مهم این اثر است. این نوارها امکان نادری برای شنیدن صدای رهبر عراق و اطرافیان‌ش فراهم می‌آورد، بی‌آنکه صرفاً به روایت‌های غربی محدود شده باشد. از این رو کتاب در سنت تاریخ‌نگاری امنیت ملی آمریکا جایگاهی ویژه دارد و تلاشی برای فهم دشمن نه صرفاً به مثابه «تهدید» یا «دیگری» بلکه به عنوان انسانی با ترس‌ها، توهمت‌ها و اشتباهات فردی است.

روایتی از استقبال مردم از نمایشگاه لوازم التحریر «ایران نوشت»

جشنی برای شروع مهر

غرفه ها، بخشهای مختلف ایران نوشت

تولیدکنندگان

که در

نمایشگاه

«ایران نوشت»

میزبان

خانواده‌ها و

دانش‌آموزانند

با چالش‌هایی

جدی

مواجهند؛ از

گران تمام

شدن طراحی

کاراکترهای

جذاب ایرانی

برای جلد

دفترها گرفته

تا وابستگی

و

خارجی و

همچنین از

قطعی برق

در کارگاه‌ها

تا تأخیر در

تخصیص ارز

برای تهیه مواد

اولیه

اینکه همه چیز ایرانی است اما کیفیت دفترها عالی است، طرح‌ها هم خیلی خلاقانه‌اند.»

در همان نزدیکی، مادری که همراه دختر دبستانی‌اش روی صندلی نشسته‌اند تا کمی استراحت کنند، نظر متفاوتی دارد و می‌گوید: «با اینکه همه چیز ایرانی است، بعضی قیمت‌ها هنوز بالااست. انتظار داشتم در نمایشگاه تخفیف‌ها بیشتر باشد. حتی تنوع در بعضی محصولات مثل پاک‌کن یا تراش هم خیلی کم بود و بیشتر تمرکز روی تنوع دفترهاست.» «ایران‌نوشت فقط محلی برای خرید نیست؛ جشنی ملی است برای حمایت از تولیدکننده‌های ایرانی، آشنایی دانش‌آموزان با فرهنگ و قهرمانان کشور خودشان و تقویت حس افتخار به کالاهای وطنی.» این گفته فاطمه، دانش‌آموز پایه هشتم است. او با اشاره به اینکه هر سال به همراه دوستانش به این نمایشگاه می‌آیند تا پایان تابستان را اینجا جشن بگیرند و خریدهای سال تحصیلی جدید را با هم انجام بدهند، می‌گوید: «شور و نشاط نمایشگاه، رنگ‌های زنده غرفه‌ها و محصولات و غرفه‌دارهایی که با عشق از محصولاتشان حرف می‌زنند، همه برایمان تجربه‌های شیرین و فراموش‌نشدنی از استقبال برای سال نو تحصیلی دارد.»

پشت پرده تولید ملی

تولیدکنندگانی که در نمایشگاه «ایران نوشت» میزبان خانواده‌ها و دانش‌آموزانند با چالش‌هایی جدی

و با اشتیاق به دیگران نشان می‌دهد. فرزند خردسال خانواده سرگرم بازی با بادکنکی رنگی است، فرزند دانش‌آموز پایه ششم مشغول انتخاب جلد دفترهاست و نوجوان خانواده با نگاهی دقیق به دنیال طراحی‌های مینیمال و خاص می‌گردد. غرفه‌دار با حوصله توضیح می‌دهد که تمام محصولات تولید داخل هستند و خانواده با رضایت خریدشان را انجام می‌دهند. برای آنها، این نمایشگاه صرفاً محل تهیه لوازم مدرسه نیست؛ بلکه تجربه‌ای است از همدلی، انتخاب آگاهانه و آغاز سالی نو با حمایت از کالای ایرانی.

صدای خانواده‌ها از رضایت تا انتظار

تفاوت دیدگاه‌ها، نشان از اهمیت چنین رویدادهایی دارد؛ جایی که مصرف‌کننده نه تنها خریدار، بلکه ناظر و منتقدی آگاه است. نمایشگاه «ایران نوشت» در کنار معرفی محصولات داخلی، بستری برای شنیدن صدای مردم و سنجش مسیر حمایت از تولید ملی فراهم کرده است. در میان شور و هیاهوی نمایشگاه «ایران نوشت»، خانواده‌ها نه تنها برای خرید آمده‌اند، بلکه علاوه بر تجربه گفت‌وگو با تولیدکننده، ارزیابی محصولات را نیز رقم می‌زنند. پدیر یکی از خانواده‌ها با نگاهی به غرفه‌ها می‌گوید: «از اینکه تولیدکننده‌ها خودشان برای هر کالا توضیح جامع می‌دهند و ما را تشویق به خرید کالای داخلی در راستای حمایت از آنها می‌کنند، بسیار خوشحالم. با

گزارش خبری

مرجان قندی

گروه گزارش

شبستان اصلی مصلای امام خمینی (ره) تا ۲۸ شهریورماه میزبان یکی از رنگ‌رنگ‌ترین رویدادهای فرهنگی و تولیدی سال است. در این فضای پرشور، نمایشگاه «ایران نوشت» با نوشت‌افزارهایی مزین به طرح‌های ایرانی و نمایشگاه پوشاک ایرانی-اسلامی با مانتوها و لباس‌های مدرسه با دوخت داخلی، تصویری زنده از توانمندی تولیدکنندگان ایرانی را به نمایش گذاشته‌اند. بسوی کاغذ نو دفترها، مدادهای ساخت داخلی و جامدادی‌های پارچه‌ای و حضور پررنگ خانواده‌ها و دانش‌آموزان، این نمایشگاه را به جشن کوچکی از هویت، فرهنگ و حمایت از کالای ایرانی تبدیل کرده است؛ فرصتی برای خرید مقرون به‌صرفه، باکیفیت و آشناسا شدن با محصولات داخلی که با عشق و خلاقیت تولید شده‌اند.

در یکی از غرفه‌های نمایشگاه «ایران نوشت»، خانواده‌ای پنج نفره ایستاده‌اند؛ هر عضو در جست‌وجوی انتخابی متناسب با سن و سلیقه‌اش است. پدر با دقت قیمت‌ها را بررسی می‌کند، مادر با لبخند دفترهایی با طرح‌های سنتی را از قفسه برمی‌دارد

بیشتری انجام شود. این تولیدکننده توضیح می‌دهد: «قیمت محصولات از ۲۰ تا ۱۲۰ هزار تومان متغیر است. با اینکه در روزهای اول فروش خوبی داشتیم، انتظار داریم در روزهای پایانی نمایشگاه که همزمان با شروع مهرماه است، اوج فروش را تجربه کنیم.» ناظرزاده تأکید می‌کند، محصولات این مجموعه با بهترین مواد تولید شده‌اند و در نمایشگاه‌های مختلف در شهرهای تهران، شیراز، اصفهان و مشهد هیچ‌گونه نارضایتی از سوی خانواده‌ها گزارش نشده است. او معتقد است کیفیت بالا و طراحی متناسب با ذائقه نسل امروز، رمز موفقیت این مجموعه بوده است.

ناظرزاده به استقبال خانواده‌ها از طراحی‌های ایرانی-اسلامی اشاره می‌کند و می‌گوید: «خانواده‌ها از نبود کاراکترهای خارجی در محصولات استقبال کرده‌اند. این نشان می‌دهد بازار داخلی به درستی به سمت تولیدات بومی و فرهنگی سوق پیدا کرده است.»

هر محصول حاصل مقاومت

خلاقیت و عشق به وطن است

«رقابت نابرابر با واردات غیررسمی، تولیدکننده ایرانی را در موقعیتی قرار داده که هر محصول، حاصل مقاومت، خلاقیت و عشق به وطن است.» محمدی، یکی از تولیدکنندگان باسابقه در حوزه کیف‌های پارچه‌ای نیز با بیان این جمله با افتخار از محصولاتش می‌گوید: «کیف و کوله‌های ما سبک، قابل شست‌وشو و در طرح‌های متنوعی از جمله عروسکی، سنتی، ایرانی و اسلامی تولید می‌شوند. این محصولات برای همه رده‌های سنی از مهدکودک تا دانشگاه طراحی شده‌اند و شامل جامدادی، کیف‌های لپ‌تاپ، مدرسه سن و دانش‌جویی هستند. ما اینجا برای هر سبک و سلیقه‌ای محصولی داریم.» او درباره یازدهمین دوره از نمایشگاه «نوشت افرا» می‌گوید: «استقبال خوب بوده، اما انتظار ما بیشتر از این است؛ هرچند شرایط اقتصادی کشور و وضعیت بازار را در قدرت خرید مردم بی‌تأثیر نمی‌دانیم. اما تمرکز-این نمایشگاه بر تولیدات داخلی و حمایت از محصولات ایرانی است و این موضوع در این شرایط برای ما تولیدکنندگان اهمیت بالایی دارد، چون بسیاری از تولیدکنندگان داخلی توان رقابت با محصولات خارجی در بازار را ندارند و نمایشگاه‌های اختصاصی برای محصولات

ایرانی می‌تواند به آنها کمک کند تا خود را نشان دهند، رقابت کنند و توسعه یابند.» این تولیدکننده با بیان اینکه بازار باید بیشتر به سمت محصولات ایرانی-اسلامی سوق داده شود، چون این بازار جای کار زیادی دارد و ذائقه ایرانی‌ها متفاوت است، می‌گوید: «تنوع فرهنگی و سلیقه‌های مختلف در ایران بالاست. وجود اقوامی مانند ترک، لر، کرد و بلوچ که هر کدام نیازها و سلیقه‌های خاص خود را دارند و تولیدکنندگان باید طرح‌هایی متناسب با این اقوام ارائه دهند. صنف ما هنوز جای پیشرفت بسیاری دارد. اغلب تولیدکنندگان تلاش می‌کنند طرح‌هایی عامه‌پسند و جذاب ارائه دهند تا در آینده بتوانند صادرات هم داشته باشند.»

او به مشکلات مالی و حمایت‌های دولتی از تولیدکنندگان اشاره می‌کند و می‌گوید: «مستولان باید بیشتر از تولیدکنندگان حمایت کنند. یکی از چالش‌های اصلی، هزینه‌های بالای نیروی کار است، به‌خصوص پس از خروج کارگران افغانستانی که بخش زیادی از کارهای تولیدی را برعهده داشتند. کارگران افغانستانی در این صنف بسیار ماهر بودند و جایگزینی آنها با نیروی ایرانی برای ما هزینه‌بر است. همچنین مشکلاتی مانند مالیات، تعطیلات به دلیل مدیریت برق و آب و هزینه‌های جانبی فشار زیادی بر تولیدکنندگان وارد می‌کند.»

نوشت‌افزارهایی برای ترویج سبک

زندگی اسلامی و فرهنگی

در میان غرفه‌های متنوع نمایشگاه «ایران نوشت»، مجموعه نوشت‌افزار ایرانی-اسلامی با رویکردی فرهنگی و ارزشی، توجه بسیاری از بازدیدکنندگان را به خود جلب کرده است. محمدتقی بارانی، مسئول این غرفه، هدف مجموعه را ترویج سبک زندگی اسلامی و فرهنگی عنوان می‌کند و درباره محصولات این مجموعه می‌گوید: «محصولات ما با تمرکز بر مفاهیم مذهبی و مقاومت

طراحی شده‌اند؛ از جمله طرح‌هایی مرتبط با جبهه مقاومت، شهدای فلسطین، لبنان، یمن و دیگر مناطق تلاش کرده‌ایم این طرح‌ها را متناسب با سلیقه‌های مختلف و رده‌های سنی گسترده، از کودکان ابتدایی تا بزرگسالان، بویژه دانش‌آموزان و دانشجویان عرضه کنیم. می‌خواهیم با این طراحی‌ها نشان دهیم نوشت‌افزارهای مورد تولید کنیم.»

استفاده در روزمره افراد می‌تواند فراتر از یک ابزار بوده؛ یعنی حامل پیام‌های فرهنگی و هویتی باشد. این مجموعه با تلفیق زیبایی‌شناسی و معنا، تلاش دارد نسل جدید را با مفاهیم مقاومت و هویت اسلامی آشنا کند.»

او با بیان اینکه صنعت نوشت‌افزار برای طراحی کاراکترها نیاز به همکاری با انیمیشن‌سازها، نویسنده‌ها و طراح‌ها دارد، اما این همکاری‌ها پرهزینه‌اند و اغلب تولیدکننده‌ها توان مالی یا حقوقی استفاده از این محتواها را ندارند، توضیح می‌دهد: «طرح‌های این مجموعه توسط طراحان ایرانی از جمله دانیال فرخ و ذاکریان طراحی شده و برخی نیز به صورت سفارشی و با همکاری مجموعه تولید شده‌اند. پشت جلد محصولات، نام طراحان ذکر شده است تا نشان‌دهنده هویت ایرانی و داخلی بودن طراحی‌ها باشد. همچنین سعی شده طرح‌ها، هم دخترانه، پسرانه و هم بزرگسالان را طیف وسیعی از سلیاق را پوشش دهند. رنگ‌بندی محصولات نیز اغلب شاد و جذاب است تا نظر گروه‌های سنی مختلف را جلب کند.»

او به کیفیت محصولات نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: «محصولات این غرفه در قالب دفترهای یادداشت و دفترچه‌های خط دار عرضه می‌شوند که از نظر کیفیت، جلدهای مقاوم و کاغذ ۷۰ گرمی تحریر دارند تا دوام و کیفیت مطلوبی داشته و در عین حال از لحاظ ظروبی مناسب باشند. برای نمونه، دفتر ۸۰ برگ با قیمت ۸۰ هزار تومان، دفتر ۶۰ برگ مجل با قیمت ۶۸ هزار و ۵۰۰ تومان، دفتر ۵۰ برگ خط مشکی با قیمت ۶۰ هزار و دفتر ۵۰ برگ خط آبی با قیمت ۵۵ هزار تومان عرضه می‌شود.»

این تولیدکننده با بیان اینکه مجموعه‌اش بر ترویج فرهنگ و هویت ایرانی-اسلامی تأکید دارد، توضیح می‌دهد: «مجموعه ما تلاش دارد از کاغذهای ایرانی استفاده کند، هرچند به دلیل محدودیت‌های تولید، در برخی موارد از کاغذهای وارداتی مانند چین و روسیه بهره می‌برد. اما فرآیند چاپ، فرزنی و تولید توسط نیروی ایرانی انجام می‌شود و کاراکترهای مورد استفاده در طرح‌ها نیز ایرانی هستند. هدف نهایی مجموعه ما این است که با کمک شرکت‌های داخلی، کیفیت محصولات را به مرور ارتقا دهیم تا در آینده بتوانیم محصولات کاملاً داخلی و با مواد ایرانی تولید کنیم.»

«ایران» از تغییر سبک زندگی دانش‌آموزان گزارش می‌دهد

بچه‌های مصرف‌گرا؛ مادران فانتزی پسند

گزارش

سمیه افشین فر

گروه اجتماعی

نیمه دوم شهریور که از راه می‌رسد خانواده‌ها کم‌کم به فکر تهیه وسایل مدرسه دانش‌آموزان می‌افتند.

کیف، دفتر و مدادهای رنگارنگ، جامدادی، مدادرنگی و... در سال‌های نه چندان دور جزو وسایلی نبودند که هر سال تهیه شوند، گاهی این وسایل سال به سال بین بچه‌های یک خانواده دست به دست می‌چرخیدند تا زمانی که دیگر رنگ و روویی برای آنها باقی نمی‌ماند.

اما حالا چند سالی است برخی از مدارس قبل از شروع سال تحصیلی اقدام به ارائه لیستی به والدین می‌کنند. لیستی از ملزومات مورد نیاز بچه‌ها در سال جدید. خانواده‌ها هم خودشان را ملزم به تهیه وسایل لیست می‌کنند،

به نظر این روانشناس در مرحله اول خانواده و در مراحل بعد رسانه‌ها و قدرت تبلیغات در گرایش به خرید محصولات فانتزی نقش دارند. «با توجه به سن دانش‌آموزان، بیلبوردها و تبلیغات مختلفی که قبل از آغاز مدارس در مورد نوشت‌افزار و مایحتاج مدرسه می‌بینیم بر آنها اثرگذار است. البته در این سن تبلیغات هر محصولی بر کودکان و نوجوانان تأثیر می‌گذارد.

متأسفانه برندهای مشهور هم برای تبلیغات از حضور افراد و چهره‌های مورد علاقه کودکان استفاده می‌کنند. همین موضوع باعث ایجاد یک سیستم رقابتی بین کودکان و حتی خانواده‌ها می‌شود. از تأثیر همسالان هم نمی‌توانیم چشم‌پوشی کنیم.» او با تأکید بر نقش خانواده‌ها توضیح می‌دهد: «مهم این است که خانواده ارزش‌هایش را چگونه به فرزندانش منتقل کرده است مثلاً این موضوع که خانواده در خرید هدایا به چه شکلی عمل کرده، در این مورد نقش دارد. ما نمی‌توانیم به یکباره وقتی کودک به سن مدرسه می‌رسد به او بگویم دیگر این وسیله را برایت تهیه نمی‌کنم.

کودک از ابتدا با ما بوده و هر چه

خواسته در لحظه برایش فراهم شده است، بنابراین نمی‌توانیم به یکباره با او مقابله کنیم. اینها مواردی است که در شکل‌گیری نیا کاذب در کودکان اثرگذار است.»

لرزم آموزش مدیریت دخل و خرج به دانش‌آموزان

خریدم یا چون قول داده بودم برمست فلان جا و نبردم در عوض این را برایت خریدم‌ام؛ بنابراین برای مواردی هزینه می‌شود که اصلاً مورد نیاز نیست. مثل همین عروسک‌های لبوبو که برای آویزن کردن به کیف مد شده و با قیمت‌های گزافی در بازار هست.» او با بیان اینکه باید هر چیزی را به بچه‌ها توضیح بدیم، می‌گوید: «خرید باید با هدف و برنامه‌ریزی شده باشد. حتی برای مصرف درست بچه‌ها باید با دانشی در نظر بگیریم. اینکه آنها با بگیرند با برخی محدودیت‌ها کنار بیایند، در رشد خلاقیت آنها اثرگذار است. در این مورد معلم‌ها هم می‌توانند الگو باشند و با خلاقیت‌هایی همکلاسی‌ها را به استفاده‌های مشترک از وسایل تشویق کنند. این بهترین نتیجه است تا بچه‌ها یاد بگیرند در کنار هم باشند.» بخشی با تأکید بر اینکه خانواده و مدرسه هم باید در کنار هم باشند، می‌گوید: «باید خانواده در کنار مدرسه باشد نه در مقابلش. متأسفانه بسیار شنیده‌ام معلم گفته این وسیله را به کلاس نیازورید اما خانواده قبول نکرده است. اگر به دنبال نتایج مثبت هستیم باید هماهنگ عمل کنیم. در مدرسه صرفه درست لوازم آموزشی را توضیح دهیم و برای آنها قوانینی در نظر بگیریم. انتظارمان این است که خانواده هم یک خرید منطقی و ساده را برای دانش‌آموزان داشته باشد.»

متأسفانه

بسیاری

از والدین

کودکان را مورد

مقایسه قرار

می‌دهند، حتی

گاهی برخی

از خانواده‌ها

ارزشمندی

کودک را با

داشتن یک

وسيله پيوند

می‌زنند، کلماتی

مثل اینکه

«جامدادی

فلانی را دیدی

چون بچه خوبی

بوده براش

خریدن» و... را

نباید در مواجهه

با کودکان به

کار برد

ایران

• صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:

صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:

هادی خسروشاهین

• مؤسسه فرهنگی- مطبوعاتی ایران

• رئیس هیأت مدیره: صادق حسین جابری انصاری

• مدیرعامل: علی متقیان

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • شماره: ۸۸۷۶۱۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۰۲۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
 • پیامک: ۳۰۰۴۵۱۳۱۳ • روابط عمومی: • صندوق پستی: ۱۵۸۷۵۰۵۳۸۸
 • نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری
 • سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
 • پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۲ • انتشارات مؤسسه فرهنگی- مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

•

سینما در جنگ ۱۲ روزه افتخار آفرید

نقل قول

سینما در جنگ ۱۲ روزه افتخار آفرید. پس از پایان ایام دفاع مقدس به خانه سینما رفتم و به دوستان عرض کردم سینمای ایران نماد مقاومت ملی بود و در این حوزه تلاش قابل توجهی انجام داد. اقدامات سینمای ایران در ایام جنگ، برگ زرینی در دفترافتخارات سینمای ایران ثبت کرده است. یکی دیگر از اقدامات دولت فعلی، برگزاری مستقل جشنواره جهانی فیلم فجر بوده که ان‌شاء‌الله آذرمه در شهر شیراز شاهد برگزاری آن خواهیم بود. سینمای ایران قبل از رسیدن به سال ۱۴۰۴ به رتبه اول منطقه دست یافته و از این رو تنها موردی که در سند چشم انداز بیست ساله به آن اشاره شد، در سینما تحقق یافته است.

عباس صالحی، وزیر فرهنگ در جلسه شورای عالی سینما که به ریاست معاون اول رئیس جمهور برگزار شد/ روابط عمومی

درباره دعوت دولت

از هنرمندان خارج کشور به وطن

خیلی دور خیلی نزدیک

• یادداشت

• جواد صفوی

منتقد سینما

در واپسین نشست شورای عالی سینما، دکتر عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، بر این نکته تأکید کرد که باید زمینه بازگشت هنرمندان ایرانی مقیم خارج از کشور به وطن فراهم شود و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مسئولیت دارد موانع حقیقی و حقوقی ورود آنها را برطرف سازد. این مطالبه در بستر سند چشم‌انداز بیست‌ساله، نیاز مبرم کشور به ارتقای فرهنگی و توسعه سینماست، به گونه‌ای که هنرمند نه رها شده از وطن، بلکه بخشی فعال و مؤثر از گفت‌وگوی ملی باشد. هنرمندان مهاجرت کرده یا آنهایی که به

دلایلی خارج از کشور زندگی می‌کنند، بخشی معنی‌دار از سرمایه فرهنگی و انسانی ملت‌اند. آنان با تجربه‌های بین‌المللی، نگاه‌های متفاوت هنری و فرهنگی و مسیریهای دشوار زیست فردی، غالباً توانسته‌اند تجربه‌های تازه‌ای کسب کنند که می‌تواند به بالندگی فرهنگ هنر در داخل کمک کند. فرصت بازگشت و مشارکت آنها در عرصه ملی، هم ریشه‌های هنری ایران را تقویت می‌کند و هم جلوی آسیب‌هایی مثل سرخوردگی، انزوا یا تهیایی هنری را می‌گیرد.

• وفاق ملی وسعه‌صدر

اما تحقق این هدف نیازمند رویکردی باز و مدنی است؛ هم در دولت و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم در میان اهالی هنر و جامعه. راه دادن هنرمندان دور از وطن الزاماً به معنای بی‌چون و چرا پذیرش تمام نظرات آنها نیست،

وفاق ملی وقتی شکل می‌گیرد که همه احساس کنند صدایشان شنیده می‌شود؛ چه کسانی که در داخل‌اند، چه کسانی که در خارج‌اند؛ چه کسانی که موافق‌اند چه کسانی که نقد دارند

است. دولت و نهادهای متولی باید با طراحی سیاست‌هایی مثل تسهیل امور اقامتی و قانونی، ایجاد زمینه برای کار و تولید هنری، برخورداری از امکانات حمایتی و بیمه‌ای و مهم‌تر از همه تضمین آزادی بیان و نقد، هنرمندان را به خانه برگردانند. در این راه، سعه‌صدر و پذیرش

«علت مرگ: نامعلوم»؛ از توقیف تا نمایندگی ایران در اسکار

سینمای مستقل تنها سینمای موفق این سرزمین است. سال‌ها فیلم‌هایی با انتخاب سیاسی به اسکار رفتند که اجماعی نداشتند. حالا واکنش‌ها نشان می‌دهد اغلب اهالی سینما معتقدند حق این فیلم بود و همین اجماع ارزشمند است.»

چشم‌انداز جهانی اما مخاطب جهانی چه مواجهه‌ای با این فیلم خواهد داشت؟ بزرگر پاسخ می‌دهد: «ما نمایش‌های خارجی زیادی داشتیم و پازتاب‌ها واقعاً خوب بود. «علت مرگ: نامعلوم» فیلمنامه‌ای دقیق و انسانی دارد، ساختاری منسجم و بازی‌های درخشان. فیلم توانسته مخاطب خودش را پیدا کند و امیدوارم این مسیر با انرژی ادامه پیدا کند.» مجید بزرگر همچنین درباره تدارک برنامه‌های بین‌المللی می‌گوید: «فیلم پیش‌کننده خارجی دارد و ما داریم آن را گسترش می‌دهیم. امیدواریم برنامه‌هایی که پیش‌بینی کرده‌ایم به بهترین شکل جلو برود تا فیلم بتواند این طور که باید معرفی شود.»

• یک تصمیم جمعی و اقلیتی

انتخاب «علت مرگ: نامعلوم» به عنوان نماینده ایران در اسکار، نتنها پایان یک مسیر پرپیچ و خم برای این فیلم نیست، بلکه نشان‌دهنده تغییر قابل‌توجهی در نگاه به سینمای مستقل ایران است. ابوالحسن داودی، کارگردان و عضو هیأت انتخاب، توضیح می‌دهد که

• ناصر آقایی/ بازیگر

حضور هنرمندان در خاک خود غنیمت است

اصولاً تمامی هنرمندان ایرانی در سراسر جهان به عنوان کسانی که از روحيات مردم سرزمین خودشان الهام می‌گیرند همیشه حضورشان در خاک و وطن خودشان غنیمت است. بنابراین من به شخصه هیچ مانعتی نمی‌بینم که حضور این عزیزان را در کشورم داشته باشم. البته مسائل سیاسی و قضایی و با هرچیز دیگری که مشمول این داستان می‌شود از نیت من خارج است. دقیقاً نمی‌دانم آنچه می‌گویند به حقیقت می‌رسد یا خیر اما قلباً دوست دارم هنرمندان ما به کشور بازگردند. حضور آنها هم می‌تواند به شکوفایی هنر ایرانی کمک کند و هم آنها را نعمت زندگی در وطن خود پرخوردار شده و حال بهتری داشته باشند. هنرمندان در خاک خود بیشتر شکوفا می‌شوند.

• هوشنگ توکلی/ بازیگر

هر ایرانی باید وطن خود را ببیند

صحبت جناب عارف قابل احترام و ستایش است اما من نگاه وسیع‌تری نسبت به این مسأله دارم و معتقدم نظام باید تکلیف خود را با مجموعه ایرانی‌ها چه خارج از کشور و چه در داخل کشور معلوم کند و یک نگاه یکدست داشته باشند که هر ایرانی با هر ویژگی که دارد بتواند در چهارچوب قانون بیاید و وطن خود را ببیند. مصلاتی که طی این سال‌ها به‌وجود آمده نگرانی ایجاد کرده است بخصوص برای ایرانی‌های خارج از کشور. ما حتی، اگر دعوت هم کنیم چندان نتیجه مطلوبی نخواهد داشت مگر اینکه از سوی بالا دستی‌ها به‌درستی تعیین تکلیف شود و اعلام رسمی شود تا این مسیر رفت و برگشت برای ایرانی‌ها باز شود.

تفاوت‌ها نه تنها مانع نیست، که اساس قدرت فرهنگی ملی است. اگر بتوان این ترکیب را مدیریت کرد، هنرمندان دور از وطن باز خواهند گشت، فرهنگ ایران و سینما و سایر شاخه‌های هنر ایران متعالی‌تر خواهند شد و وفاق ملی، واقعی‌تر احساس خواهد شد.

انتخاب این فیلم یک تصمیم جمعی و به اقتان رسیده بود: «هیأت انتخاب، با همه حس‌وحشی که پشت سر گذاشت و مسائلی که در پی‌انیه کمیته انتخاب آمده، در تصمیم‌گیری نهایی کاملاً متفق‌القول بود. در مورد فیلم منتخب هم برای کمیته از همان اولین جلسه جمعی، پس از نمایش فیلم، ویژگی‌های برجسته «علت مرگ: نامعلوم» برای معرفی کاملاً مشخص بود.»

• زبانی جهانی با هویت ایرانی

داودی به عنوان سخنگوی هیأت انتخاب، معیارهای انتخاب را این‌گونه توضیح می‌دهد: «برای ما در انتخاب فیلم برای اسکار سه نکته اهمیت داشت: زبان فیلم چقدر سینمایی است، این زبان چگونه حفظ شده و اثرارائه شده چه اندازه حرف تازه و موضوع نو داشته. این فیلم تمام این ویژگی‌ها را داشت. ساختار آن نیز در عین سادگی ویژه بود؛ هیچ اجماعی نداشتند. حالا واکنش‌ها نشان می‌دهد اغلب اهالی سینما معتقدند حق این فیلم بود و همین اجماع ارزشمند است.»

چشم‌انداز جهانی اما مخاطب جهانی چه مواجهه‌ای با این فیلم خواهد داشت؟ بزرگر پاسخ می‌دهد: «ما نمایش‌های خارجی زیادی داشتیم و پازتاب‌ها واقعاً خوب بود. «علت مرگ: نامعلوم» فیلمنامه‌ای دقیق و انسانی دارد، ساختاری منسجم و بازی‌های درخشان. فیلم توانسته مخاطب خودش را پیدا کند و امیدوارم این مسیر با انرژی ادامه پیدا کند.» مجید بزرگر همچنین درباره تدارک برنامه‌های بین‌المللی می‌گوید: «فیلم پیش‌کننده خارجی دارد و ما داریم آن را گسترش می‌دهیم. امیدواریم برنامه‌هایی که پیش‌بینی کرده‌ایم به بهترین شکل جلو برود تا فیلم بتواند این طور که باید معرفی شود.»

• یک تصمیم جمعی و اقلیتی

انتخاب «علت مرگ: نامعلوم» به عنوان نماینده ایران در اسکار، نتنها پایان یک مسیر پرپیچ و خم برای این فیلم نیست، بلکه نشان‌دهنده تغییر قابل‌توجهی در نگاه به سینمای مستقل ایران است. ابوالحسن داودی، کارگردان و عضو هیأت انتخاب، توضیح می‌دهد که

• امام علی(ع):

از خودت مراقبی برای خود قرار ده.

سخن‌روز

غیر الحکم: ح ۲۴۲۹.

•

مستند تازه فرهاد وهرام روی میز تدوین

مستند کوتاه «آرش در قلمرو ما» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی فرهاد وهرام (تولید مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی) به مرحله تدوین رسید. «آرش در قلمرو ما» با نگاهی تجربی و استفاده از المان‌های انزاعی از روزها و شب‌های تهران در هجوم دشمن، تصاویر از مزار شاعر آرش کمانگیر در قبرستان مرکزی وین، ساخت و نصب مجسمه آرش و... روایت می‌شود. فیلمبرداری این مستند کوتاه تمام شده و وارد مرحله تدوین شده‌است. گفتار این فیلم شاعرانه و همراه با قطعانی از شعرآرش کمانگیر سیاش کسرایی است. / روابط عمومی

• ناصر ممدوح/ پیشکسوت دوبله

هنرمندان ما عاشق مملکت خود هستند

دعوت دکترعارف برای بازگشت هنرمندان خارج از کشور را به فال نیک می‌گیرم. واقعیت این است که اگر فرصتی برای هنرمندان خارج از کشور فراهم شود تا بتوانند در کشور خود فعالیت کنند اتفاق بسیارخوبی است اما یک شرط دارد. اگر شرایط مناسبی برای زندگی و کار برای آنها در کشور فراهم شود قطعاً این بازگشت یک بازگشت باشکوه خواهد بود اما اگر این بازگشت به بهبود وضعیت آنها منجر نشود بهتر است در همان خارج از کشور بمانند و زندگی کنند. البته همه این اما و اگرها به نظر مسئولان برمی‌گردد. هنرمندان ما عاشق مملکت خود هستند و بسیار مشتاقند به کشور خود بازگردند. هنرمندان باید برگردند به زادگاه خود اما متأسفانه برخی‌ها واهمه دارند و برخی دیگر مسائل دیگر.

• محمد شبیری/ بازیگر

• پای این تصمیم بایستد

قلباً دلمان می‌خواهد امثال بهروز وثوقی و دیگر هنرمندانی که خارج از کشور هستند بازگردند، منتهی باید این بازگشت با تضمین همراه باشد. البته امثال بهروز وثوقی سال‌هاست که فعالیت ندارند اما همچنان عاشق کشورشان هستند و دوست دارند به وطن خود بازگردند و در سرزمین خود بمیرند. من بارها گفتم‌ام و خواش کرده‌ام این شرایط را برای هنرمندان فراهم کنید نه آن‌که یک مسئولی بگوید حرفی ندارم مسئولی دیگران موضوع را رد کند و این به هنرمندان لطمه می‌زند. بنابراین برای سه‌گانه از مجلس تا دولت و قوه قضائیه حرفشان یکی شود تا افرادی روزگار برای این هنرمندان اتفاقی نیفتد کما اینکه داشته‌ایم. در هرصورت آرزو دارم شرایط به گونه‌ای شود که هنرمندان به کشورشان بازگردند.

• درباره گزینه معرفی شده به اسکار

فرصت‌ها و چالش‌ها

• برش

بالاخره فیلم «علت مرگ نامعلوم» به عنوان فیلم منتخب ایران برای اسکار معرفی شد. آیا این اثر شانس برای مطرح شدن در این رویداد سینمایی دارد؟ در یک دهه اخیر، برندگان اسکار بهترین فیلم بین‌المللی، شامل فیلم‌هایی با تم‌های عمیق اجتماعی و سیاسی، ترکیب سبک هنری واقع‌گرایانه و اغلب با سابقه جشنواره‌ای قوی بوده‌اند. در سال ۲۰۱۵، آیدا (لهستان) با موضوع هویت برنده شد. در ۲۰۱۶، پسر شاتول (مجارستان) به تجربیات اردوگاه‌های نازی پرداخت. فروشنده (ایران) در ۲۰۱۷ با راد کند و این به هنرمندان لطمه می‌زند. بنابراین برای سه‌گانه از شگفت‌انگیز (شیلی) مبارزه یک زن را بر اساس هویت جنسی نشان داد. روما (مکزیک) در ۲۰۱۹ شامل جلوه‌هایی از نابرابری طبقاتی و فمینیسم بود. انگل (کره جنوبی) در ۲۰۲۰ با الحی کمدی/تعلیقی درباره گسست‌های طبقاتی جامعه مطرح شد. دور جدید (دانمارک) در ۲۰۲۱ بحران میان‌سالی را گوش کرد. ماشینم برای بران (ژاپن) در ۲۰۲۲ به عنصر آندوه در روابط انسانی پرداخت. در ۲۰۲۳، در جهه غربی خیری نیست (آلمان) با نوازنده‌ای پیچ را ترسیم کرد. در ۲۰۲۴، منطقه مورد علاقه (بریتانیا/آلمان) به مرور فاجعه هولوکاست دیکتاتوری را به تصویر کشید. این فیلم‌ها عمدتاً اروپایی، آسیایی یا آمریکایی لاتین بودند؛ با تمرکز بر مسائل جهانی مانند نابرابری، جنگ، آفات اخلاقی و هویت. سبک هنری این فیلم‌ها نیز عمدتاً واقع‌گرایانه و در بستر درام‌های مینیمال بود. اگر این مؤلفه‌ها را به عنوان شاخص‌هایی از ذائقه‌سنجی اسکار بینکاریم، می‌توان بافت ژانری و ساختاری «علت مرگ: نامعلوم» را در تناسب با این سنجه‌ها بهتر ارزیابی کرد. این فیلم با تمرکز بر عناصر مضمونی طمع، فقر، بقا، مقاومت انسانی، تنش‌های اجتماعی و دوراهی‌های اخلاقی، همخوانی زیادی با ذائقه اسکار دارد. به همین بیزاریید لوکیشن کویری و حس تهیایی آدم‌های فیلم را که در فضای مینیمالیستی و در ژانری جاده‌ای که با ژانر معمایی ترکیب شده است، می‌تواند پتانسیل توجه به اثر را افزایش دهد. ساختار بین‌المللی و کمپین تبلیغاتی ضعیف شخصیت‌ها را در مسیر داستان اصلی پیش می‌برد، باز نکته‌ای دیگر برای نزدیک بودن فیلم به معیارهای اسکار است. در نگاهی کلی، «علت مرگ: نامعلوم» از بین بقیه عناوین مندرج در فهرست نهایی، کمیته معرفی فیلم اسکار، بضاعت‌های ساختاری و ژانری بیشتری داشته‌است و از این حیث، گزینه خوبی است. اما در کنار این فرصت‌ها، فیلم چالش‌هایی جدی نیز پیش رو دارد که کمبود حضور جشنواره‌ای در محافل بین‌المللی و کمپین تبلیغاتی ضعیف در گستره‌های جهانی از مهم‌ترین آنهاست. فیلمی که برای اسکار معرفی می‌شود، برای مطرح شدن، بیش از آن که متکی به زیربنای ساختاری و هنری خود باشد، وابسته به مناسبات پیش و تجارت و تبلیغ و لابی در ابعاد جهانی است. «علت مرگ: نامعلوم» فضایی دشوار برای پیسودن این مسیر دارد. آیا در فرصت پیش رو تا مراسم اسکار ۲۰۲۶، می‌توان این خلأ را جبران کرد؟